

AMATØRKULTUREN I AARHUS KOMMUNE

Det amatørkulturelle landskabs aktiviteter, samspil
og potentialer

Rapport / Januar 2026

Line Bilberg &
Henriette Bjerrum

AMATØRKULTUREN I AARHUS KOMMUNE

Titel

Amatørkulturen i Aarhus Kommune. Det amatørkulturelle landskabs aktiviteter, samspil og potentialer

Forfatter

Line Bilberg og Henriette Bjerrum

Øvrige bidragydere

Sylvester Søndergaard Ilsøe

Rekvirent

Aarhus Kommune

Layout

Videncenter for Folkeoplysning

Forsidefoto

DanseParaplyen

Udgave

1. udgave, Aarhus, januar 2026

Pris

Rapporten kan downloades gratis på www.vifo.dk

ISBN

978-87-94468-74-9 (pdf)

Udgiver

Videncenter for Folkeoplysning

Frederiksgade 78B, 2.

DK-8000 Aarhus C

T: +45 3266 1030

E: vifo@vifo.dk

W: www.vifo.dk

Gengivelse af denne rapport er tilladt med tydelig kildehenvisning.

Indhold

Forord	7
Indledning.....	8
Organisering af amatørkulturen i Aarhus.....	8
Amatørkultur i denne undersøgelse	9
Metode og datagrundlag	11
Kortlægning.....	11
Interviews.....	12
Spørgeskemaundersøgelse	13
Workshop.....	14
Rapportens opbygning og hovedresultater.....	15
Del 1: Kortlægning af Amatørkulturen i Aarhus	16
Del 2: De amatørkulturelle foreninger i Aarhus Kommune	17
Del 3: Afsluttende perspektiver	22
Del 1: Kortlægning af amatørkulturen i Aarhus	25
Foreninger i kortlægningen.....	25
En del af et større økosystem	29
Foreningernes samspil med den øvrige amatørkultur	31
Del 2: De amatørkulturelle foreninger i Aarhus Kommune.....	40
2.1: Foreningerne i undersøgelsen.....	40
Målgrupper og medlemmer	42
2.2: Foreningernes aktiviteter og samarbejder	50
Foreningernes faste mødeaktiviteter.....	50
Publikumsarrangementer	51
Publikummer	54
Samarbejder	57
Foreningernes rolle i lokalsamfundet	61
2.3: Foreningernes organisering.....	63
Foreningsdemokrati og engagement.....	65
2.4: Foreningernes frivillige, lønnede og økonomi.....	69
Uddannelse af de frivillige og kendskab til Aarhus i Forening	71
Lønnede medarbejdere i de amatørkulturelle foreninger	73

Udvikling over tid.....	74
Indtægter	75
2.5: Foreningernes brug af lokaler	78
Lokaletyper	78
Råderet over lokalerne	79
Rum til at mødes	81
Adgang til egnede lokaler.....	82
2.6: Foreningernes tilfredshed og udfordringer	85
Foreningernes tilfredshed	85
Foreningernes udfordringer	87
Foreningernes rekrutteringstiltag.....	89
2.7: Fremtidens amatørkultur i Aarhus.....	93
Foreningernes syn på fremtiden	93
Foreningernes fremtidsudfordringer	94
Foreningernes fremtidspotentialer	96
Foreningernes udviklingstiltag	99
I dialog om undersøgelsens fund – perspektiver fra workshop med foreningerne	101
Aarhus: En højborg for Amatørkulturen?	104
Del 3: Afsluttende perspektiver	111
Elite, bredde og amatør	112
Fremtidens amatørkulturelle lokaler?	113
Et ambitiøst foreningsliv – også for børn?	118
Veje ind i foreningslivet	120
Referencer	124
Bilag 1: Kortlagte foreninger	127
Bilag 2: Bilag til spørgeskemaundersøgelsen.....	132

Forord

I Aarhus Kommune findes et rigt foreningsliv på det amatørkulturelle område. Aarhus Kommune har på baggrund af en nysgerrighed på amatørkulturen rekvireret denne undersøgelse for at blive klogere på, hvordan de amatørkulturelle foreninger har det, og hvilke udviklingspotentialer der er.

Videncenter for Folkeoplysning (Vifo) har i perioden 2023-2024 gennemført en landsdækkende undersøgelse af amatørkulturen under Amatørernes Kunst & Kultur Samråd (AKKS) i samarbejde med Kulturens Analyseinstitut. Dermed trækker denne undersøgelse også på viden om, hvordan amatørkulturelle foreninger i hele landet oplever rammer og vilkår. Denne lokale undersøgelse giver omvendt uddybende perspektiver på de landsdækkende resultater, og vi håber, den vil være brugbar også i landets øvrige kommuner.

En stor tak skal lyde til alle, der har bidraget til undersøgelsen gennem interviews, besvarelse af spørgeskemaundersøgelsen samt deltagelse i workshop. En særlig tak til Samrådet for amatørkultur i Aarhus Kommune samt repræsentanter fra Sport og Fritid samt Kulturforvaltningen i Aarhus Kommune, der har sparret med os undervejs.

Videncenter for Folkeoplysning, november 2025

Indledning

Aarhus Kommune er en kommune med store kulturinstitutioner og en uddannelsesby med en lang række uddannelser inden for de kunstneriske genrer. Kultur betyder også noget for borgerne i Aarhus. I en undersøgelse af Aarhusmålene er kulturlivet det parameter, som flest borgere (37 pct.) angiver, gør Aarhus til en god by for dem (Epinion 2020: 18).

En ny undersøgelse fra Silverlining Research (2024) peger desuden på, at aarhusianerne i stort omfang bruger byens kultur- og fritidstilbud. Forbruget er særligt stort ved museer, biografer, parker, biblioteker, og spille- og underholdningssteder – dermed de steder, hvor deltagerne primært deltager som publikum. Men der findes også en række foreninger i Aarhus, hvor borgere er engageret i kulturlivet som udøvere, hvor de selv udfolder sig gennem eksempelvis sang, teater, musik og dans. Det er den del af kulturlivet, som denne undersøgelse har set nærmere på.

Generelt står fritidslivet stærkt i Aarhus Kommune. Sammenligner man med andre kommuner – især andre bykommuner – har Aarhus Kommune en høj foreningstæthed, altså mange foreninger per indbygger (Rask et al. 2021: 16). Samlet set finder denne undersøgelse 182 foreninger, der er engageret i amatørkulturen i Aarhus. De 89 foreninger, der har besvaret spørgeskemaundersøgelsen, har tilsammen 4.000 medlemmer. Estimeret for de 182 foreninger er det lige godt 8.000 medlemmer. Dermed udgør amatørkulturen kun et lille felt af det samlede forenings- og fritidsliv i Aarhus¹, men det har stor betydning for de medlemmer, der er engageret her.

Vifo og Kulturens Analyseinstituts landsdækkende undersøgelse af amatørkulturen peger bl.a. på, at amatørkultur påvirker medlemmernes psykiske og fysiske velvære positivt, ligesom medlemmerne får succesoplevelser med nye færdigheder og oplever at være en del af en større kunstnerisk helhed (Thøgersen et al. 2024: 97). Dette er baseret på en medlemsundersøgelse, som var en del af den landsdækkende undersøgelse, og hvor medlemmerne selv har svaret på deres motivation og oplevede udbytte. Den viser, at amatørkulturen især gør medlemmerne glade – 69 pct. af medlemmerne svarer, at de 'i høj grad' er glade, hver gang de har været samlet, og 52 pct. oplever, at de 'i høj grad' opnår psykisk velvære gennem deres deltagelse. De amatørkulturelle aktiviteter opleves således at have en positiv indvirkning på deltagernes glæde, både helt konkret efter aktiviteten, men også i et bredere perspektiv. Det er tendenser, der også er fundet i andre undersøgelser af deltagelsen i musik og sang (ibid.).

Organisering af amatørkulturen i Aarhus

I Aarhus Kommune er det amatørkulturelle område repræsenteret af Samrådet for amatørkultur i Aarhus Kommune². Samrådet for amatørkultur i Aarhus blev etableret i 1973 og er dermed blandt de ældste kulturelle samråd i Danmark (Thøgersen et al. 2021: 29).

¹ Til sammenligning havde idrætsforeningerne i Aarhus tilsammen 171.000 medlemmer pr. 29/9 2025, jf. Medlemstal.dk

² <https://www.amatorkultur.dk/>

Samrådets kanal ind i kommunen er afdeling for Sport og Fritid, hvorfra en del foreninger modtager støtte til f.eks. lokaler, mens nogle af midlerne til området kommer fra et samarbejde med Magistraten for Sundhed og Omsorg (tilskud til arrangementer på lokalcentret/plejehjem og folkehuse) og Kulturforvaltningen (tilskud til offentlige arrangementer). Samrådet har 47 medlemsforeninger inden for kor, orkestermusik, teater og dans. Det varetager områdets interesser samtidigt med, at samrådet er ansvarligt for at fordele nogle af kommunens midler til området. Området er også repræsenteret i Folkeoplysningsudvalget i Aarhus Kommune, men ikke af en repræsentant fra Samrådet for amatørkultur i Aarhus.

Det er dog langt fra alle amatørkulturelle foreninger, der er medlemmer af samrådet. Mange foreninger er i stedet medlemmer af nationale sammenslutninger på deres område, og lokalt i Aarhus er danseforeninger gået sammen i netværket DanseParaplyen, der samler aktører inden for dans – og som foruden 24 foreninger også har ti dansestudier og instruktører som medlemmer.

Kulturinstitutionerne i Aarhus er repræsenteret af et andet samråd; Kultursamvirket³, som har 66 medlemmer, heriblandt museer, biblioteker og spillesteder. Det er en anden type af aktører på kulturområdet, og disse er tilknyttet Kulturforvaltningen i kommunen. Alligevel er der snitflader mellem de to typer af aktører på kulturområdet, som undersøgelsens kortlægning vil belyse.

Amatørkultur i denne undersøgelse

Undersøgelsen har fokus på de amatørkulturelle foreninger og er baseret på en kortlægning, interviews med øvrige aktører på området, en fælles workshop for foreninger samt en spørgeskemaundersøgelse besvaret af 89 foreninger. Boksen nedenfor beskriver, hvordan vi forstår en amatørkulturel forening:

Denne undersøgelse har fokus på den foreningsbaserede amatørkultur. Dvs. aktiviteter som er 1) organiseret i foreninger, 2) der foregår i medlemmernes fritid og 3) beskæftiger sig med kulturelle udtryksformer såsom musik, teater og dans.

Det betyder for denne undersøgelse, at kun foreninger er inviteret til at deltage i spørgeskemaundersøgelsen. Det vil sige ikke kirker, selvorganiserede grupper eller kulturinstitutioner. Disse aktører har dog snitflader til den foreningsbaserede amatørkultur, som vil blive taget op i kortlægningen (del 1), samt indgå i nogle af foreningernes betragtninger, særligt i forhold til samarbejder og rekruttering af medlemmer (del 2).

³ <https://kultursamvirket.dk/>

Det betyder også, at undersøgelsen har fokus på den udøvende amatørkultur. Koncertoplevelser, museums- og biblioteksbesøg og andre aktiviteter, hvor deltagerne er publikum, indgår derfor ikke, selvom der også her er engagerede frivillige, der hjælper med at udbrede kunst og kultur⁴.

Undersøgelsen her har forsøgt at inkludere mange forskellige kulturelle og kunstneriske udtryksformer såsom fotografi og billedkunst. Disse aktører indgår derfor i kortlægningen (del 1). Alligevel er det primært kor, danseforeninger, orkestre og teatre, som har besvaret spørgeskemaundersøgelsen (del 2). Det kan skyldes, at disse aktører i højere grad ser sig selv som en del af amatørkulturen. Det præger derfor også de svar, som fremgår af undersøgelsen. Danseforeningerne er til gengæld en foreningstype, der ikke var med i den landsdækkende undersøgelse. Det tilføjer nye perspektiver til det samlede billede⁵.

⁴ Nogle organisationer har deres egne frivillige, men man kan også blive kultureventfrivillig gennem ReThinker Aarhus: <https://portal.rehelper.dk/rethinker-aarhus>

⁵ Det kan påvirke det samlede billede ved sammenligninger med den landsdækkende undersøgelse. Ofte er spørgsmålene dog delt op på foreningstyper.

Metode og datagrundlag

Undersøgelsen er blevet til på baggrund af en række forskellige dataindsamlingsmetoder. Disse fremgår i overblikfiguren herunder og uddybes efterfølgende.

Datagrundlag	Formål og fokus
Kortlægning af aktører på området. I alt er der identificeret 182 foreninger på området.	Danne overblik over omfanget af den foreningsbaserede amatørkultur i Aarhus Kommune samt identificere foreninger, der skal modtage spørgeskema. Hertil lokalisere vigtige aktører, som har betydning for foreningerne via samarbejde eller som led i en fødekæde til foreningerne.
Fokusgruppeinterview med bestyrelsen i Samrådet for amatørkultur i Aarhus Kommune. Interviews med seks andre relevante aktører med snitflader til de amatørkulturelle foreninger: • Aarhus Musikkole • Ungdomsskolen • Gammelgårdsskolen (folkeskole) • Børnekulturhuset • Ungdomskulturhuset • Promus – Produktionscenteret for Rytmask Musik i Aarhus (fokus på vækstlag)	Sikre forskellige perspektiver på undersøgelsens fokusområder. Viden om amatørkulturens tilgrænsende snitflader, samarbejder og potentialer. Indblik i aktørernes syn på og samarbejde med foreningslivet på det amatørkulturelle område.
Spørgeskemaundersøgelse blandt lokalforeninger: 89 lokalforeninger – svarende til 49 pct. – har bidraget til undersøgelsen. 40 pct. har gennemført hele spørgeskemaet, mens yderligere 9 pct. har besvaret delvist.	Viden om lokalforeningernes karakteristika og deres oplevede udfordringer og potentialer. Mulighed for at belyse mønstre på tværs af forskellige typer af foreninger.
Workshop med 21 deltagere fra forskellige foreningstyper. Alle foreninger, der besvarede spørgeskemaet, samt aktører, der har bidraget gennem f.eks. interviews, blev inviteret til at deltage i workshoppen om foreningernes rammer og udviklingspotentialer. Temaerne rekruttering, lokaler og samarbejder var særligt i fokus.	Mulighed for at indgå i dialog med foreningerne om interessante temaer, stille nye spørgsmål og få feedback og flere nuancer på analyser og spørgeskemadata.

Kortlægning

I kortlægningen af amatørkulturen i Aarhus Kommune er der foretaget en grundig desk research, primært på internettet. Kortlægningen har haft to formål. Dels har den lokaliseret 182 foreninger på det amatørkulturelle område, og dels tegner den et kort opriks af andre aktører på området (f.eks. kommunale og kirkelige) i relation til foreningerne.

Kortlægningen af foreninger på området begyndte med et dokument fra Aarhus Kommune, der oplister alle folkeoplysende foreninger i kommunen. Heraf fremgik 53 amatørkulturelle foreninger. Aarhus Kommunes digitale platform over folkeoplysende foreninger, Foreningsportalen, blev også gennemgået.

Derfra indledtes en internetsøgning for at finde yderligere foreninger, som ikke er godkendte folkeoplysende foreninger, men er aktive amatørkulturudøvere. Først gennemgik vi medlemmer af Samrådet for amatørkultur i Aarhus (47 styk). Herefter medlemmer af den lokale paraplyorganisation for dans i Aarhus, DanseParaplyen (24 styk), og dernæst medlemmerne af landsorganisationerne inden for kor, orkestermusik og teater, der har hjemme i Aarhus Kommune (78 styk). Nogle foreninger fremgik af flere lister, men er blot noteret én gang.

Det sidste skridt har været internetsøgninger på primært Google og Facebook. Det har særligt været brugbart til at finde kor med lidt yngre målgrupper, som ikke har kunnet findes andre steder, men som i stedet er registreret på et dokument inde i Facebookgruppen 'Korsangere i Aarhus'. En anden gruppe, der kun har kunnet findes gennem internetsøgninger, er studenterrevyer, hvor kun én forening er medlem af en landsorganisation. På den måde har internetsøgninger bidraget til at finde 20 foreninger, der for de flestes vedkommende har en relativ ung målgruppe.

Internetsøgningen viser også, at der findes en række aktører rundt om de amatørkulturelle foreninger såsom kirkekor, kommunale samt private tilbud. Dette uddybes i del 1. Dertil er det sandsynligt, at der er en vis andel selvorganiserede grupper og foreninger, der beskæftiger sig med amatørkultur, men som ikke er lokaliseret i kortlægningen, fordi de ikke er med i nogen af ovenstående organiserede netværk.

Afgrænsning

Samlet set er der som nævnt fundet 182 foreninger på det amatørkulturelle område. Heriblandt indgår foreninger (især kor), der er organiseret via en aftenskole. Mange af disse har en selvstændig bestyrelse, men vælger at organisere sig via aftenskolerne, for at få støtte til at aflønne deres korleder. Kirkekor indgår til gengæld ikke i spørgeskemaundersøgelsen, da disse ikke er organiseret som foreninger.

Som udgangspunkt er kulturskoler og -organisationer ikke inviteret til spørgeskemaundersøgelsen. Dog er Den Kreative Skole undtaget, fordi den er godkendt som folkeoplysende forening af kommunen. Alligevel har vi valgt at sortere denne skoles aktiviteter fra, hvad angår medlemstal, da de mange hold og dermed medlemmer (især for børn), giver et skævt gennemsnitligt antal medlemmer i foreningerne på området.

Interviews

Gennem den indledende research er der udvalgt aktører til interviews, der kunne bidrage med forskellige perspektiver til undersøgelsen.

Indledningsvist gennemførtes et fokusgruppeinterview med bestyrelsen i Samrådet for amatørkultur i Aarhus Kommune, der som samråd for området kender foreningernes rammer og vilkår indgående. Dermed har dette interview været med til at skabe overblik over (i hvert fald dele af) det amatørkulturelle landskab og peget i retning af centrale emner, som var vigtige at have med i spørgeskemaundersøgelsen blandt foreninger.

Foreningernes perspektiver er inddraget gennem spørgeskemaundersøgelsen og den efterfølgende workshop, og de øvrige indledende interviews blev primært anvendt til at få aktører i tale, der repræsenterer snitflader til den amatørkultur, der foregår i foreningslivet. Dette er valgt, fordi mange amatørkulturelle foreninger synes, det er svært at rekruttere/finde kvalificerede medlemmer, og oplever, at de ikke selv har kontrol over fødekæden, men er afhængige af andre aktører. Derfor var det vigtigt for undersøgelsen at tage temperaturen hos dem, der arbejder med børn, unge og vækstlag.

Seks forskellige aktører er blevet interviewet; Aarhus Musikskole, Ungdomsskolen, Gammelgårdsskolen (en folkeskole med fælles musicalopsætning), Børnekulturhuset, Ungdomskulturhuset, samt Promus - Produktionscenteret for Rytmisk Musik i Aarhus (fokus på vækstlag). Disse aktører har tilbud til forskellige aldersgrupper (primært børn og unge) i forskellige genrer og niveauer.

Disse aktører er også relevante for at afdække, hvordan det amatørkulturelle 'økosystem' ser ud i Aarhus Kommune. Selvom Aarhus er en kommune med mange tilflyttere, der kommer til byen grundet studie eller arbejde, er det relevant at se på, hvilke tilbud der er til børn og unge i kommunen, og hvor de bevæger sig hen i økosystemet, efterhånden som de bliver ældre. Det er kendetegnende for det amatørkulturelle område, at kommunale tilbud spiller en stor rolle for børn og unges amatørkulturelle udøvelse, mens det primært er voksne, som udøver amatørkultur i en forening (Thøgersen et al. 2024: 63). Der er selvfølgelig også foreninger for og med børn, ligesom der findes en række private og kirkelige tilbud.

Der er i den indledende desk research fundet mange andre aktører, som kunne have været relevante at tale med for at udvide paletten endnu mere, hvad angår genrer og niveau. Det har desværre ikke været muligt inden for undersøgelsens rammer.

Spørgeskemaundersøgelse

Spørgeskemaet er udviklet med stort overlap til det spørgeskema, der blev anvendt i forbindelse med den landsdækkende undersøgelse af amatørkulturen i Danmark, som Vifo og Kulturens Analyseinstitut gennemførte i 2024 (Thøgersen et al 2024). Mange spørgsmål fra den landsdækkende undersøgelse er anvendt her i samme formulering for at give mulighed for at sammenligne Aarhus Kommune med tallene på landsplan. Enkelte spørgsmål er sorteret fra eller omformuleret, så det er tilpasset den kommunale kontekst. Dertil er der tilføjet nye spørgsmål på baggrund af relevante temaer, som kom op i forbindelse med den indledende research og interviewene.

Alle de 182 foreninger, der blev identificeret i kortlægningen, blev inviteret til at deltage i spørgeskemaundersøgelsen. Fem foreninger – svarende til 3 pct. – havde ikke gyldige mail-adresser og blev derfor sorteret fra. Af de 177 foreninger, der har modtaget et spørgeskema, har 73 foreninger (41 pct.) gennemført det, mens yderligere 16 foreninger (9 pct.) har svaret på dele af spørgeskemaet. Disse svar indgår i analysen ud fra det kriterium, at foreningerne har besvaret til og med spørgsmålet om, hvorvidt de har faste kunstneriske aktiviteter for

medlemmerne. Det betyder, at halvdelen af de inviterede foreninger har bidraget til undersøgelsen, hvilket er en flot svarprocent i forhold til lignende undersøgelser.

Workshop

Ud fra de foreløbige analyser baseret på desk research, interviews og spørgeskemadata var der især tre temaer, som var relevante at få yderligere perspektiver på fra foreningerne: Rekruttering af medlemmer, foreningernes brug af lokaler samt samarbejder.

26. maj 2025 blev der derfor afholdt en workshop, hvor alle foreninger, der havde besvaret spørgeskemaet, kunne deltage og drøfte disse temaer med hinanden og berige styregruppen for denne undersøgelse med flere perspektiver. Arrangementet blev afholdt i kommunale lokaler i Fjordsgade forenings- og fritidshus, og der deltog 21 aktører fra forskellige typer af foreninger.

Aktørerne blev blandet ved tre borde og blev præsenteret for de foreløbige resultater med mulighed for at stille spørgsmål og drøfte forskellige spørgsmål. Herefter arbejdede deltagerne i tre grupper med hver sit tema og formulerede fælles drømme og visioner ud fra følgende overskrifter:

- Hvad har vi?
- Hvad drømmer vi om?
- Hvordan kommer vi fra A til B med mikrohandlinger?

Rapportens opbygning og hovedresultater

Rapporten er inddelt i tre dele, som det fremgår af oversigten herunder. Undersøgelsens vigtigste fund fremhæves på de følgende sider.

Del 1: Kortlægning af Amatørkulturen i Aarhus giver et overblik i hele det amatørkulturelle økosystem, som er lokaliseret denne undersøgelse. Del 1 har tre overskrifter, som vil blive særligt belyst:

- Foreninger i kortlægningen
- En del af et større økosystem
- Foreningernes samspil med den øvrige amatørkultur

Del 2: De amatørkulturelle foreninger i Aarhus Kommune giver et dybere indblik i foreningernes aktiviteter, rammer og vilkår. Del 2 baserer sig på en spørgeskemaundersøgelse blandt de amatørkulturelle foreninger og er inddelt i syv kapitler:

- 2.1: Foreningerne i undersøgelsen
- 2.2: Foreningernes aktiviteter og samarbejder
- 2.3: Foreningernes organisering
- 2.4: Foreningernes frivillige, lønnede og økonomi
- 2.5: Foreningernes brug af lokaler
- 2.6: Foreningernes tilfredshed og udfordringer
- 2.7: Fremtidens amatørkultur i Aarhus

Del 3: Afsluttende perspektiver sætter resultaterne i spil over for andre grene af folkeoplysningen og inddrager erfaringer fra bl.a. idrætten og facilitets- og byudvikling. Perspektiveringen adresserer centrale udfordringer og potentialer, når det gælder rekruttering, foreningernes brug af lokaler og samarbejdsmuligheder, og er inddelt i følgende afsnit:

- Elite, bredde og amatør
- Fremtidens amatørkulturelle lokaler?
- Et ambitiøst foreningsliv – også for børn?
- Veje ind i foreningslivet

Del 1: Kortlægning af Amatørkulturen i Aarhus

Del 1 introducerer den fulde kortlægning af amatørkulturen i Aarhus Kommune og sætter fokus på foreningernes karakteristika, det øvrige økosystem og foreningernes samspil hermed.

Foreninger

Der er fundet 182 foreninger i kortlægningen. 46 pct. af foreningerne er kor (83 styk), og der er således ingen tvivl om, at Aarhus er en korby. Dertil er der lokaliseret 25 orkestre, 30 danseforeninger, 26 amatørteatre og 18 andre foreninger. Foreningerne holder i høj grad til omkring Aarhus midtby.

Mange af foreningerne er organiseret i en eller flere sammenslutninger. Lidt over halvdelen (95 foreninger) er medlem af en landsorganisation på deres område, mens lidt over hver tredje (68 foreninger) er med i en lokal sammenslutning. Heraf er 47 foreninger medlemmer af Samrådet for amatørkultur i Aarhus og 24 foreninger er medlemmer af den lokale DanseParaplyen i Aarhus (tre foreninger er med i begge).

53 af foreningerne er desuden godkendte som folkeoplysende foreninger og dermed tilskudsberettigede fra Aarhus Kommune under folkeoplysningsloven, mens de resterende 129 foreninger ikke er.

En del af et større økosystem

Mange forskellige aktører spiller en rolle på det amatørkulturelle område, og de kommunale aktører står for en stor del af aktiviteterne målrettet børn og unge. Aarhus Musikskole og Ungdomsskolen står tilsammen for 70 tilbud inden for sang/rap, instrumentundervisning/samspil, musikproduktion, dans og teater. På korområdet er kirkerne en stor spiller med 48 kirkebaserede kor og ét orkester i Aarhus Kommune. Kirkerne har amatørkulturelle aktiviteter for alle aldersgrupper – også for børn, som kun få af de amatørkulturelle foreninger har som målgruppe. Dertil finder kortlægningen også en række private udbydere inden for musikundervisning og dans.

En anden større gruppe af aktører er kommunale og selvejende kulturinstitutioner inden for forskellige genrer, eksempelvis teatre, museer, biblioteker, kunstsoler og spillesteder. 66 af dem er organiseret under kultursamvirket.

Foreningernes samspil med den øvrige amatørkultur

Mange foreninger samarbejder med kulturinstitutionerne, f.eks. i forbindelse med en optræden, mens der i mindre grad ser ud til at være organiserede samarbejder mellem områderne eksempelvis via samrådene på hver sit område.

En del af kulturinstitutionerne arbejder med vækstlaget, hvor især unge kan udvikle deres talent og skabe samarbejdsrelationer. Vækstlaget kan i høj grad ses som et sideløbende spor til de amatørkulturelle foreninger. Mange, der indgår i vækstlagsorganisationer og har ambitioner om at blive professionelle, ser ikke sig selv som en del af amatørkulturen, mens

andre også engagerer sig i de frivillige foreninger. Hertil er der en række professionelt uddannede, som engagerer sig i foreningslivet som dirigenter og korledere.

Ser man på foreningernes målgrupper, er voksne langt den største. Set i lyset af at foreningerne omtaler rekrutteringsudfordringer og et oplevet 'hul i fødekæden', har kortlægningen kigget nærmere på foreningernes kontakthader til forskellige aldersgrupper.

Få amatørkulturelle foreninger har samspil ind i skolerne, og skolerne opleves som en aktør, som er blevet sværere at etablere samarbejde med. Aarhus Kommune og Børnekulturhuset har dog ULF i Aarhus, hvor foreninger og kulturinstitutioner kan byde sig til med undervisningsforløb.

Ungdomsskolen Aarhus oplever, at færre unge efterspørger instrumentundervisning, mens Aarhus Musikskole oplever, at mange unge stopper med at spille, når de stopper i musikskolen. Det afspejler foreningernes rekrutteringsudfordringer og bekymringer om hul i fødekæden. Der er dog mange aktører, som ønsker at brobygge og hjælpe de unge ind i nye tilbud og fællesskaber.

Foreningerne i Aarhus har godt fat i de voksne medlemmer sammenlignet med landsplan. Alligevel kan det være svært at rekruttere. Kvalitative interviews peger på, at travle småbørnsforældre er svære at rekruttere, mens kortlægningen ikke på samme måde som ved børn og unge finder støttefunktioner til at engagere voksne i det amatørkulturelle foreningsliv.

Del 2: De amatørkulturelle foreninger i Aarhus Kommune

Del 2 baserer sig på spørgeskemaundersøgelsen, som 89 amatørkulturelle foreninger har besvaret. Disse foreninger har tilsammen 4.130 medlemmer. Denne del dykker dybere ned i foreningernes aktiviteter, rammer og vilkår og er inddelt i syv kapitler.

Kapitel 2.1 introducerer foreningerne i undersøgelsen og giver en karakteristik af foreningernes genrer og geografiske placering, deres målgrupper og medlemmer, deres brug af adgangskrav samt deres fokus og værdier.

Fordelingen af foreningstyper svarer fuldstændigt til de andele, som er lokaliseret i kortlægningen. Således udgør kor også i spørgeskemaundersøgelsen knap halvdelen af foreningerne. Der er flest foreninger, som holder til i centralt i Aarhus, og 38 pct. af foreningerne er beliggende i Aarhus C. Knap hver fjerde forening har aktiviteter i flere bydele.

85 pct. af foreningerne har voksne som målgrupper, mens 20 pct. er målrettet unge. Kun 6 pct. er målrettet børn, og tilsvarende 6 pct. til børn og voksne sammen. Der er 18 pct. af foreningerne, som retter sig imod særlige målgrupper.

De amatørkulturelle foreninger har et flertal af kvindelige medlemmer, og ca. halvdelen af medlemmerne er mellem 25-65 år. Ser man på tværs af foreningstyper, er det tydeligt, at

teatrene og 'anden foreningstype' har bedst fat i de yngre målgrupper, mens især orkestre og danseforeningerne har fat i de ældre over 65 år.

Over halvdelen af foreningerne i undersøgelsen har adgangskrav for at blive optaget i foreningen. Det er mest udbredt blandt korene, hvor hele 83 pct. har adgangskrav, mens det er mindst udbredt blandt danseforeningerne, hvor 8 pct. har adgangskrav.

Kapitel 2.2 omhandler foreningernes aktiviteter og samarbejder.

Aktiviteterne omfatter foreningernes faste mødeaktiviteter og deres publikumsarrangementer. Langt de fleste af foreningerne mødes til faste aktiviteter én gang om ugen. Publikumsarrangementer er en stor del af amatørkulturen, og 90 pct. af alle foreningerne i undersøgelsen gennemfører publikumsarrangementer. Det mest udbredte er at have fire-syv publikumsarrangementer om året.

Lidt over halvdelen af foreningerne afholder også andre typer af events for ikke-medlemmer, hvor deltagerne er udøvere frem for publikum. Det kan eksempelvis være åbne danseaftner, hvor ikke-medlemmer kan danse med, eller teaterworkshops for ikke-medlemmer.

Foreningerne i undersøgelsen optræder for både store og små publikummer. Mest udbredt er det at have 25-50 publikummer og at optræde for voksne og ældre. Kirker, offentlige bygninger og folkehuse/lokalcentre er blandt de hyppigst brugte lokationer til optrædener.

Når det gælder foreningernes samarbejder, viser undersøgelsen, at de fleste foreninger har samarbejdsrelationer, og at de gerne samarbejder med forskellige typer af aktører. Kun 7 pct. angiver, at de slet ikke samarbejder med andre aktører.

Flest foreninger (46 pct.) samarbejder med offentlige institutioner såsom Aarhus Musikskole eller konservatoriet samt et lokalcenter/plejehjem eller et folkehus, mens de næstmest udbredte samarbejdspartnere er andre foreninger, der har samme aktivitet og/eller målgruppe (40 pct.), og kirker (39 pct.). Kun henholdsvis 16 og 5 pct. af foreningerne samarbejder med skoler og forskellige typer af daginstitutioner. Foreningerne i undersøgelsen har i gennemsnit 3,6 samarbejder med forskellige typer af aktører.

Kapitel 2.3 omhandler foreningernes organisering.

Selvom de fleste foreninger er organiseret som selvstændige foreninger (62 pct.), er foreningerne i amatørkulturen organiseret på flere forskellige måder. Især blandt kor og orkestre vælger nogle foreninger at være en del af en aftenskole, men med egen bestyrelse (27 pct.). Denne organisering kan frigøre foreningerne for en del administration samtidigt med, at de får tilskud til deres dirigent.

Halvdelen af foreningerne er stiftet efter 2000, hvilket trækker aldersgennemsnittet på de aarhusianske foreninger ned. På landsplan er de amatørkulturelle foreninger således 48 år i gennemsnit, hvor de i Aarhus Kommune kun er 34 år.

I foreningernes bestyrelser sidder et flertal af kvinder (58 pct.), hvilket fuldstændigt svarer til medlemmernes fordeling på køn. Der er flere unge bestyrelsesmedlemmer sammenlignet med det generelle foreningsliv i Danmark, og 15 pct. af bestyrelsesmedlemmerne i foreningerne i denne undersøgelse er under 30 år.

Foreningerne har engagerede medlemmer, der bakker op om foreningernes arrangementer. I 80 pct. af foreningerne kommer over halvdelen af medlemmerne, når der er sociale arrangementer, mens hele 65 pct. af foreningerne svarer, at tre ud af fire medlemmer kommer til generalforsamlingerne/årsmøderne. Det er markant højere end gennemsnittet i andre typer af foreninger i Aarhus.

Kapitel 2.4 har fokus på frivillige, lønnede og økonomi i foreningerne.

Udover bestyrelsen har godt halvdelen af foreninger op til fem frivillige, mens resten har flere. De frivillige løser både faste og ad hoc-opgaver.

Foreningerne afholder mange publikumsarrangementer, og det er især i den forbindelse, at foreningernes medlemmer udfører frivillige opgaver. I 84 pct. af foreningerne hjælper de frivillige således til ved foreningens arrangementer. 43 pct. af foreningerne har frivillige, der udfører andre praktiske opgaver såsom indkøb eller rengøring, mens de frivillige i godt hver tredje foreninger laver udvalgsarbejde og mere administrativt arbejde for foreningen.

Foreningerne har sværest ved at finde frivillige til bestyrelserne, mens det er lettere at skaffe faste frivillige til andre opgaver eller til ad hoc-opgaver – også lettere end i de amatørkulturelle foreninger på landsplan.

43 pct. af foreningerne arbejder i en eller anden udstrækning med at uddanne deres medlemmer til bestyrelsesarbejde, men kun 1 pct. angiver, at de arbejder med dette 'i høj grad'. Aarhus i Forening er et af de steder, hvor foreningerne kan uddanne deres bestyrelsesmedlemmer. Ser man blandt alle foreningerne i undersøgelsen, er det kun 29 pct., der er bekendte med Aarhus i Forening. Ser man imidlertid kun på de folkeoplysende foreninger, som tilbuddet er målrettet, er det 83 pct., der kender det, og over halvdelen, der gør brug af tilbuddet.

Ser man på antallet af lønnede medarbejdere i de deltagende foreninger, er det tydeligt, at det amatørkulturelle landskab i Aarhus langt overvejende er frivilligt. Selvom næsten halvdelen (48 pct.) af foreningerne har haft personale på lønsedlen i løbet af det seneste regnskabsår, er det kun fire foreninger, der har fuldtidsansatte. Det er især blandt kor og orkestre, der arbejdes med deltidsansatte, hvilket skyldes den store tradition for at have lønnede dirigenter/aktivitetsledere.

17 pct. af foreningerne oplever et dalende medlemstal, men overordnet set oplever foreningerne en positiv tilgang af både medlemmer og frivillige i de amatørkulturelle foreninger i Aarhus Kommune. Det peger således på et samlet foreningsliv, der trives godt og oplever fremgang.

Langt de fleste foreninger i undersøgelsen får deres midler fra medlemskontingenter samt egne aktiviteter og arrangementer. I forhold til billedet på landsplan er andelen af de aarhusianske foreninger, der får støtte fra fonde, lavere. Ligeledes er det en markant mindre andel, der svarer, at de får kommunal støtte, end på landsplan. Det kan hænge sammen med, at der er en mindre andel af foreningerne i denne undersøgelse, der er godkendt som folkeoplysende foreninger (28 pct.) og derfor er tilskudsberettiget. Samtidig viser undersøgelsen, at mange foreninger får kommunal støtte til lokaler (45 pct.) og via puljer som administreres af Samrådet for amatørkultur (40 pct.).

Kapitel 2.5 handler om foreningernes brug af lokaler.

Godt 40 pct. af foreningerne synes, det er let eller meget let at finde egnede lokaler, mens lidt over hver femte forening synes, det er svært eller meget svært. Det er således et spørgsmål, som foreningerne har forskellige oplevelser af, og det hænger blandt andet sammen med foreningernes størrelse. Store foreninger har i højere grad svært ved at finde egnede lokaler.

Sammenlignet med landsplan er der i Aarhus lidt flere foreninger, der bruger kommunens lokaler, mens færre bruger kirker og private lokaler, som foreningen selv ejer. 61 pct. af foreningerne oplever, at de i nogen eller høj grad har adgang til lokalet, når de ønsker det. Det betyder imidlertid også, at lidt over en tredjedel af foreningerne kan have behov for at bruge lokalet mere, end de har adgang til. I den landsdækkende undersøgelse var det hele 83 pct. af foreningerne, der i nogen eller høj grad har adgang til deres lokaler, når de ønsker det. Det kan pege på, at flere af de amatørkulturelle foreninger i Aarhus Kommune har lyst til at kunne bruge lokalerne mere og bedre, end de kan lige nu.

Tidligere undersøgelser viser, at rum til uformelt samvær kan have stor betydning for medlemmernes engagement. I denne undersøgelse er det foreningerne, der øver i kirkerne, der har bedst adgang til sådanne mødesteder (44 pct.), mens det kun er 32 pct. af de foreninger, der bruger kommunale lokaler, der oplever, at de har et uformelt mødested i forlængelse af deres lokaler.

Akustik, plads til medlemmer og opbevaring af foreningens instrumenter, noder og rekvisitter er noget, der har betydning for foreningernes tilfredshed med lokalet. For nogle af danseforeningerne har gode gulve og spejle betydning. Parkeringsforhold, adgang til bygningen og om lokalet er klar til brug, når medlemmerne ankommer (og der f.eks. ikke skal flyttes for mange borde og stole), har også stor betydning.

Kapitel 2.6 ser nærmere på foreningernes overordnede tilfredshed og oplevede udfordringer.

Samlet set er foreningerne ret godt tilfredse, især hvad angår deres generelle økonomi og evne til at skaffe egenindtægter. Halvdelen af foreningerne finder det vanskeligt at tiltrække medlemmer, og hver tredje at finde frivillige til bestyrelsen, mens det at finde egne lokaler og at konkurrere med andre fritidstilbud opleves som svært for ca. hver fjerde forening.

Når det gælder foreningernes sociale miljø, ser det positivt og let ud for de aarhusianske foreninger; ingen foreninger har angivet at have udfordringer med at få det sociale miljø i foreningen til at fungere.

Flertallet af foreningerne arbejder aktivt på at tiltrække medlemmer og har særlige tiltag i forhold til rekruttering af nye medlemmer. Rekrutteringen foregår især på sociale medier, mens mange foreninger kombinerer dette med forskellige andre kanaler såsom fysiske flyers og via mund-til-mund i egne netværk.

Kapitel 2.7 har fokus på fremtidens amatørkultur i Aarhus.

Foreningerne har svaret på en række spørgsmål om deres egen forening og hele området og er generelt optimistiske om fremtiden. På spørgsmålet om, hvordan de ser på foreningens egen fremtid, svarer 86 pct. over middel på en skala fra 1-7, hvor 1 er meget negativt, og 7 er meget positivt.

Rekruttering af nye medlemmer er tydeligt foreningernes største bekymring for fremtiden, som 45 pct. har fremhævet i et åbent spørgsmål. Det er også det område, hvor flest foreninger ser et udviklingspotentiale (21 pct.).

Knap hver tredje forening angiver, at de har konkrete planer om udviklingstiltag i foreningen. Igen er fastholdelse og rekruttering det største tema, men der også er foreninger som vil udvikle på eksempelvis deres arrangementer, kunstneriske udtryk, interne organisering, og hvordan deres økonomi er skruet sammen.

I forbindelse med undersøgelsen er der blevet afholdt en workshop, hvor alle foreninger, der havde besvaret spørgeskemaet, kunne deltage. Workshopen havde særligt fokus på tre temaer: rekruttering, samarbejder og lokaler. Der kom en række konkrete idéer ud af workshopen, blandt andet en deleordning af udøvere mellem foreningerne og mulighed for kortvarige medlemskaber, og der kom forslag til at skabe synlighed gennem Facebook-annoncer og en fælles platform for foreninger. Der var også fokus på amatørkulturelle mødesteder såsom Amatørkulturens Dag og en fælles kalender, der kan understøtte foreningernes lyst til at samarbejde på tværs af foreningstyper. På lokalefronten var der både forslag om at lave rundvisninger i allerede eksisterende lokaler, ligesom der kom ønsker til nye faciliteter. Der blev ligeledes formuleret en række punkter, der har betydning for, om lokalerne opleves som egnede for amatørkulturen at være i. Det handler især om plads og

opbevaringsplads, lyd og akustik, parkering og adgang samt lokaler, man kan mødes i før/efter en øver.

Afslutningsvist behandlede spørgsmålet 'hvad der skal til, for at Aarhus ville være en højborg for amatørkulturen?', som foreningerne har svaret på i spørgeskemaet. Flere svarede, at det er Aarhus allerede. 40 respondenter kom imidlertid med et bud, og hver fjerde svar omhandler lokaler, herunder ønsker om mere plads, et opbevaringsrum, en scene, hyggelige lokaler og rammer, som fordrer samvær også ud over aktiviteten, parkeringspladser og/eller bedre adgang til offentlig transport såvel som et ønske om et fælleshus for (dele af) amatørkulturen. Flere udendørsscener og hjælp fra kommunen til at skabe synlighed er blandt andre ønsker fra foreningerne.

Del 3: Afsluttende perspektiver

Undersøgelsens resultater og fund sættes i perspektivering i spil gennem fire temaer.

Elite, bredde og amatør

På idrætsområdet taler man om elite og bredde. Men kan det oversættes til amatørkulturen? Det handler første tema i perspektivering om, der tager udgangspunkt i et essay af Susan Fazakerley, sekretariatsleder i Amatørernes Kunst & Kultur Samråd (AKKS). Her introduceres finkultur, populærkultur og folkekultur som én dimension, amatørkulturen bevæger sig på tværs af, mens begreberne 'serious leisure' og 'casual leisure' markerer en anden dimension, der adskiller amatørkulturen fra andre dele af kulturlivet, hvor deltageren er publikum.

Fremtidens amatørkulturelle lokaler?

De fleste foreninger i undersøgelsen (60 pct.) er enten tilfredse eller meget tilfredse med deres lokaler, mens 19 pct. af foreningerne svarer, at de er meget utilfredse eller utilfredse. 65 pct. af foreningerne bruger kommunens lokaler, og undersøgelsen tyder på, at man ville kunne komme langt med en øget dialog mellem kommunen og amatørkulturforeningerne omkring behov og muligheder. Her kan der muligvis være inspiration at hente fra Københavns Kommune, hvor der er fokus på samarbejde, og faglokaler til eksempelvis aftensko-ler tænkes ind, når der skal udvikles nye skolefaciliteter. Der er ligeledes samarbejdspotentialer mellem flere aktører på det amatørkulturelle område om fælles problemstillinger.

Et ambitiøst foreningsliv – også for børn?

Foreningerne i undersøgelse har primært aktiviteter for voksne, og de oplever, at de ikke har indflydelse på 'fødekæden' til voksenforeningerne. Hvor der er tradition for, at idrætsaktiviteter for børn og unge foregår i foreningslivet, er det musik- og billedskoler og lignende, der spiller den største rolle for børn og unge på kultursiden. Det er også disse aktører, der har mest samarbejde ind i skolerne. Det kunne imidlertid være interessant, hvis der var flere amatørkulturelle foreningstilbud for børn, også blandt målgrupper, der pt ikke deltager i de nuværende tilbud. Dette kan understøttes med en tættere kobling mellem aktører på området, hvis man har et fælles ønske om at styrke det amatørkulturelle foreningsliv for alle.

Veje ind i foreningslivet

Hvis amatørkulturen gerne vil tiltrække nye målgrupper, kan det være relevant at finde inspiration i, hvordan andre folkeoplysende aktører har gjort. Fra idrætten er der interessante bud med foreninger, der har oprettet multisport og tilbyder multikontingent.

Både foreninger, Aarhus Musikskole og Ungdomsskolen oplever, at færre unge bliver ved deres instrument. Aarhus Musikskole har skabt et nyt tilbud om samspilsfællesskaber, som kunne være interessante at koble til de foreningsbaserede orkestre, ligesom foreningerne kunne overveje at lave musikskole/mesterlære, så man kan lære at spille sit instrument i foreningen, hvis man ikke kan i forvejen.

Idrætten har som oftest tydelige faciliteter, mens amatørkulturen ofte bor i lokaler, som deles med andre typer af aktører, og 55 pct. af foreninger angiver, at de slet ikke har mulighed for at indrette lokalerne efter egne behov. Der er både potentiale i at styrke den synlige tilstedeværelse, men også synligheden andre steder. Dele af amatørkulturen arbejder allerede med ambassadører som en rekrutteringsstrategi. Det kan foreningerne enkeltvis eller samlet overveje, mens kulturlivets to samråd og forvaltninger også kan agere ambassadører for hinanden.

Som en sidste pointe er der flere steder i Danmark fokus på tomme butikslokaler og andre tomme lokaler med central placering og deres potentiale for at få nyt liv ved at danne ramme for fællesskaber, oplevelser, kultur og fritid. Også amatørkulturen kan tænkes ind i denne sammenhæng med tanke på deres ønske om synlige, centrale lokaler, mens de samtidig kan bidrage til at skabe liv i tomme bygninger og kulturoplevelser for byens borgere, der kan få indblik i de amatørkulturelle foreninger og en invitation ind i fællesskabet.

DEL 1:

KORTLÆGNING AF AMATØRKULTUREN I AARHUS

Del 1: Kortlægning af amatørkulturen i Aarhus

Del 1 giver et overblik over de amatørkulturelle foreninger, kortlægningen har fundet, og hvad der kendetegner dem. Dertil giver del 1 et kort oprids af andre aktører på området og deres snitflader med foreningslivet. Det er inddelt i de tre overskrifter:

- Foreninger i kortlægningen
- En del af et større økosystem
- Foreningernes samspil med den øvrige amatørkultur.

Foreninger i kortlægningen

Af de 182 foreninger i kortlægningen er 53 godkendte folkeoplysende foreninger og har dermed adgang til tilskud og lokaler gennem Aarhus Kommune⁶. Flertallet af de kortlagte foreninger er således ikke godkendte folkeoplysende foreninger og har fundet en anden model for deres forening.

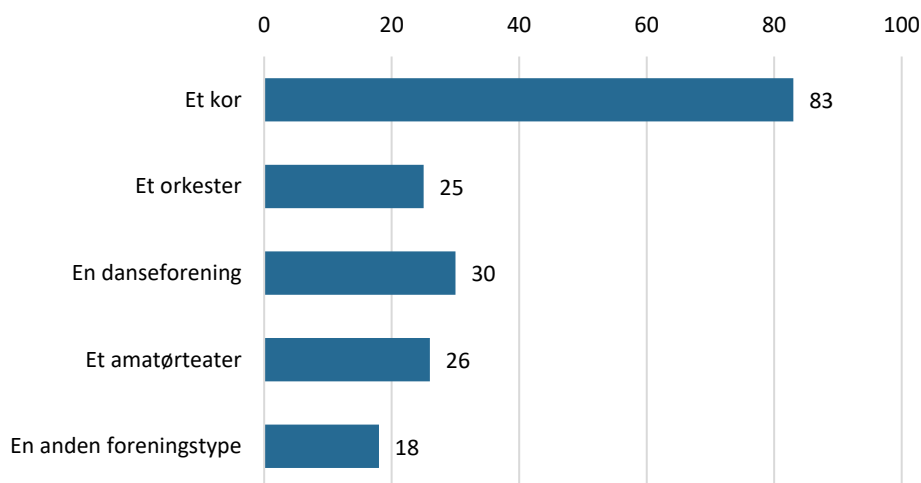
Lidt over halvdelen af foreningerne (95 foreninger) er medlemmer af en landsorganisation på deres område⁷, mens mere end hver tredje (68 foreninger) er med i en lokal sammenslutning. De to store lokale sammenslutninger på området er Samrådet for amatørkultur i Aarhus Kommune, der har 47 foreningsmedlemmer, og DanseParaplyen i Aarhus, som har 24 foreningsmedlemmer.

De kortlagte foreninger fordeler sig på følgende måde efter foreningstyper:

⁶ Tæller både foreninger og aftenskoletilbud jf. definition i folkeoplysningsloven. Her defineres en folkeoplysende forening, som en forening, der bygger på demokrati og grundlæggende friheds- og menneskeret-tigheder, og som tilbyder voksenundervisning (aftenskole) eller frivilligt folkeoplysende arbejde (forening). Disse foreninger kan få tilskud fra kommunen via folkeoplysningsloven og skal godkendes som folkeoplysende foreninger af kommunen. Især mange kor er oprettet som aftenskoletilbud.

⁷ For mere info om landsorganisationerne, deres medlemmer, opgaver og økonomi, se den landsdækkende rapport 'Amatørkulturen i Danmark. En analyse af organisationer og foreninger under AKKS og deres medlemmer' kapitel 2.

Figur 1: Kortlagte foreninger – fordelt på foreningstyper (antal)

Figuren viser foreninger, der er lokaliseret i kortlægningen foråret 2025, fordelt på forskellige foreningstyper. n=182

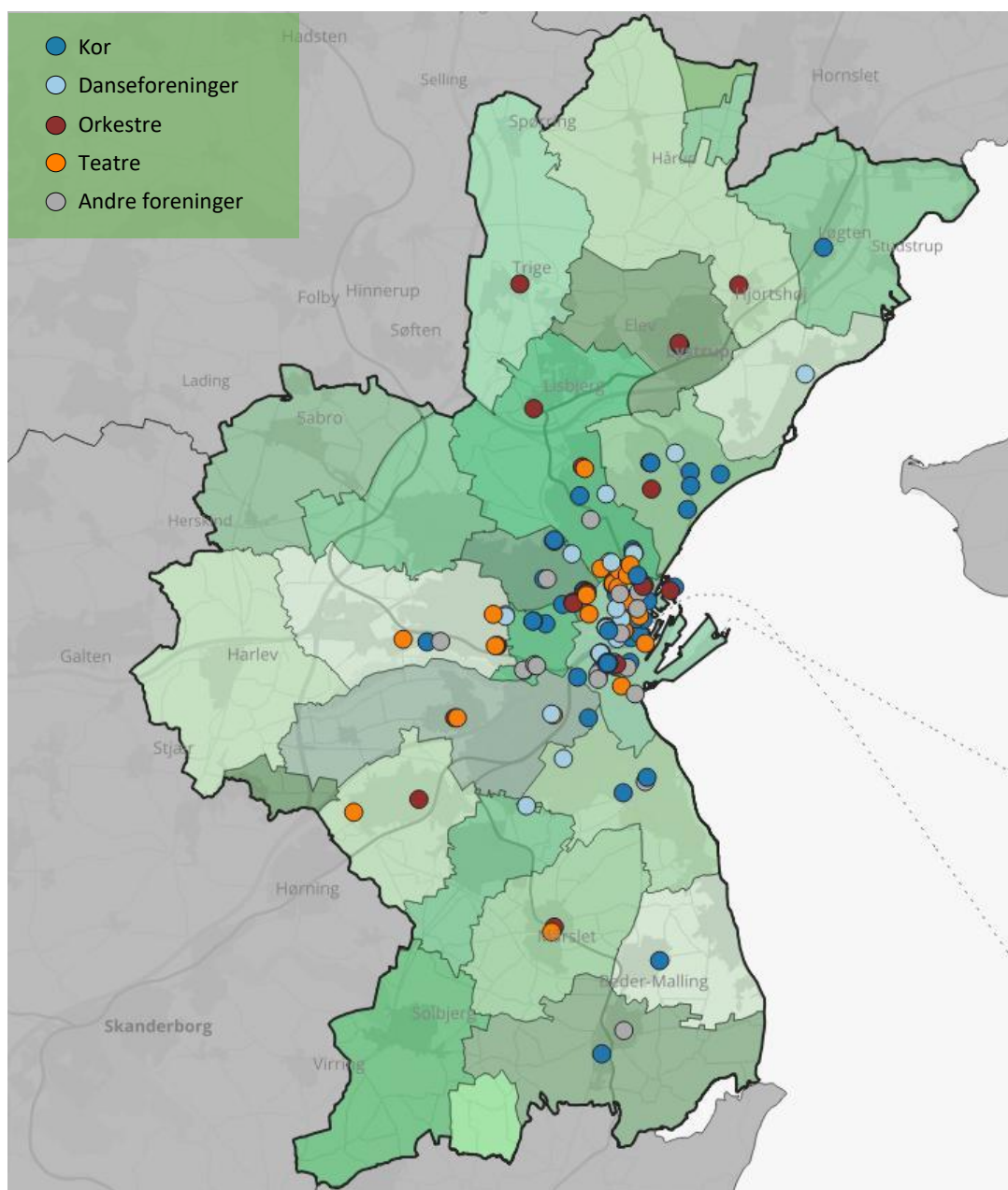
Som det ses, udgør korene klart den største gruppe inden for amatørkultur i Aarhus Kommune. Hertil kommer dans, orkester og amatørteatre. Der er også fundet 18 foreninger, som er slået sammen til én samlet gruppe under øvrige foreningstyper. I denne gruppe findes ni foreningsbaserede musikklubber/undervisningstilbud, en øvelokaleforening, der stiller øvelokaler til rådighed for deres medlemmer (bands), samt yderligere en forening for unge bandmedlemmer. Dertil har undersøgelsen kortlagt aktører, der arbejder med kunst og kreativ udfoldelse på anden vis. Her indgår to fotoklubber samt fem (undervisnings-)tilbud, hvoraf tre henvender sig til særlige målgrupper med fysiske og psykiske sårbarheder. Der er også et daghøjskoletilbud med fokus på design og arkitektur og en kulturskole, der underviser i både musik, teater, dans, parkour og billedkunst.

Foreningernes geografi

Kigger man på foreningernes placering, viser kortlægningen, at foreningerne i høj udstrækning er koncentreret omkring Aarhus by. Ser man på, hvilke foreninger der holder til uden for bymidten, er der en betydelig andel af orkestrene⁸, mens der på teatersiden er fire lokalrevyer/egnsteatre, som har en særlig tilknytning til deres lokalområde.

⁸ Orkestre i undersøgelsen fremhæver desuden, at de også tiltrækker medlemmer fra andre kommuner. Det ligger dog uden for denne undersøgelses ramme at se på foreningernes medlemstal fra andre kommuner.

Kort 1: Foreningernes geografiske placering

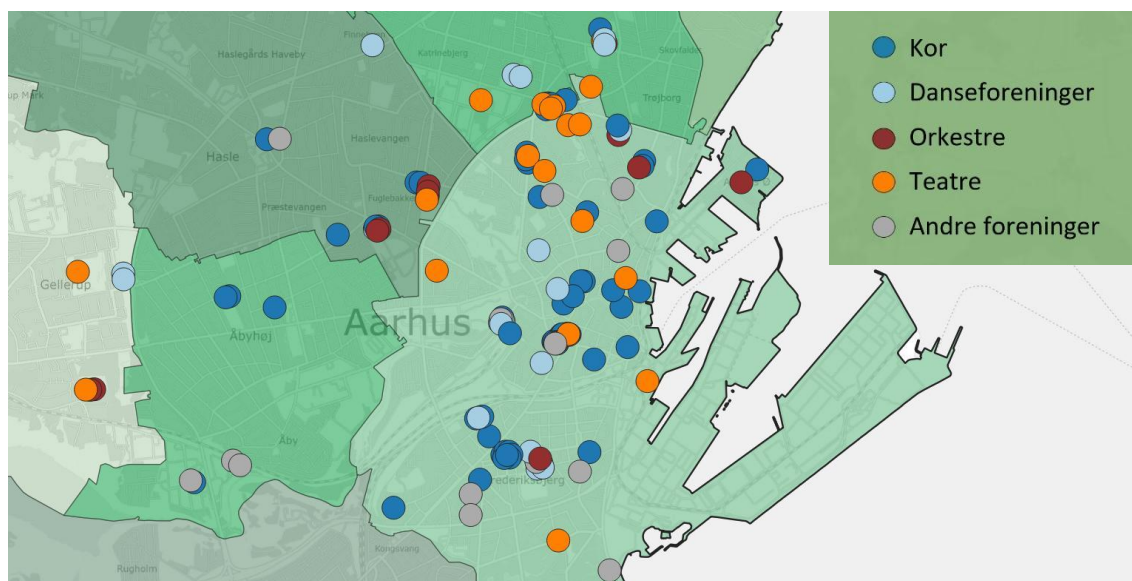
De kortlagte foreningers placering. Fire foreninger er frasorteret grundet manglende adresseoplysninger. n=178

Ser man specifikt på det centrale Aarhus, er der også interessante lokale mønstre. Først og fremmest er der en række adresser, som har mange foreninger boende. De fem mest anvendte adresser viser, at foreningerne holder til ved forskellige typer af aktører.

FO-Byen har ti amatørkulturelle foreninger fordelt på to bygninger (otte kor, to teatre). Folkestedet huser otte amatørkulturelle foreninger og har særligt danseforeninger boende (seks danseforeninger, to kor). Syv foreninger holder til ved Sankt Lucas Kirke (alle kor), mens der ved Studenterhuset og Aarhus Musikskole er seks amatørkulturelle foreninger hvert sted. Ved Studenterhuset er der tre kor og tre studenterrevyer, mens der ved Aarhus

Musikskole er fire kor, en forældreforening for Suzuki elever (orkester) og en musikaften-skole (andet).

Kort 2: Foreningerne i det centrale Aarhus

De kortlagte foreningers placering, udsnit Aarhus C. Mange foreninger holder til omkring midtbyen og ønsker en central placering.

Tabel 1: Foreningstypernes kendetegn

Foreningstype	Karakteristika
Kor	Vores kortlægning viser 83 kor med forskellige genrer og målgrupper. Der findes kor målrettet pensionister, der kræver medlemskab af Ældre Sagen, mens andre kor henvender sig til unge voksne omkring 20-35 år. For folkeskolebørn er der færre foreningstilbud, da meget korsang her foregår andre steder såsom i kirkekor eller i Aarhus Musikskole. Af foreningernes hjemmesider fremgår det, at mange af korene har optagelsesprøver, og nogle deltager også i internationale konkurrencer. De fleste kor er organiseret i Kor72 eller SYNG, og 19 er medlem af Samrådet for amatørkultur i Aarhus. 22 kor – ofte med yngre medlemmer, enkelte med ældre – står uden for paraplyorganisationerne.
Orkester	Der er i kortlægningen fundet 25 orkestre i Aarhus Kommune. 11 af orkestrene er medlemmer af en landsorganisation som DAO, DAOS eller LGF. 20 orkestre er medlem af Samrådet for amatørkultur i Aarhus. Af foreningernes hjemmesider fremgår det, at mange af orkestrene har ældre som målgruppe. I de fleste orkestre er det en forudsætning, at man kan spille et instrument på forhånd, men nogle steder kan man lære det løbende.
Dans	Der er i kortlægningen registreret 30 danseforeninger i Aarhus fra traditionel folkedans til udenlandske, især latinamerikanske, stilarter. Mange af dem har ældre som målgruppe. 24 foreninger er medlem af DanseParaplyen, der også har 11 private medlemmer bestående af instruktører og dansestudier. Fire foreninger er medlem af

	Samrådet for amatørkultur, der har ændret vedtægterne, så ikke kun folkedanserforeninger, men alle danseforeninger, nu kan være medlem. De fleste danseforeninger ligger i midtbyen eller nærliggende bydele som Brabrand, Viby og Åbyhøj og samler medlemmer fra et større område, da stilarterne ofte er nicheprægede. Danseforeningerne har også en landsdækkende organisation, Dans Danmark, der er en nyere paraplyorganisation, som erstattede Danmarks Sportsdanserforbund som specialforbund i Danmarks Idrætsforbund pr. 1. januar 2022. Organisationen har et bredt fokus på både elite og bredde, forskellige aldersgrupper og stilarter.
Teater	Teaterscenen i Aarhus skiller sig ud ved, ud over almindelige amatørteatre og revyer, at have ti studenterrevyer tilknyttet Aarhus Universitet. Med studenterrevyerne er der i kortlægningen fundet i alt 26 amatørteatre, hvoraf de fleste er medlemmer af DATS, og tre af dem er medlem af Samrådet for amatørkultur. Amatørteatrene dækker mange nichegenrer som revy, musical, masketeater, cirkus og scenekamp og er geografisk spredt i kommunen. Særligt revyerne er udbredt i mindre byer som Mårslet, Viby og Bering.
Andet	I kortlægningen er der fundet 18 øvrige foreningstyper, hvoraf halvdelen er foreningsbaserede musikklubber/undervisningstilbud, men der er også en række aktører, der har fokus på kunst og kreativ udfoldelse på anden vis såsom foto og billedkunst (se fuld liste i bilag 1). Der findes ganske givet en række foreninger på det bredere kreative/kunstneriske område, som ikke indgår i kortlægningen, da de ikke er blevet lokaliseret via vores kortlægning (se metodeafsnit).

En del af et større økosystem

Foreningerne er en del af et større felt af amatørkulturelle aktiviteter udbudt af kirker, private aktører og ikke mindst i kommunalt regi. De kommunale tilbud er organiseret på forskellig vis og foregår både i skole- og fritidssammenhænge. Aarhus Musikskole og Ungdomsskolen er to store aktører og har til sammen 70 tilbud for børn og unge inden for sang/rap, instrumentundervisning/samspil, musikproduktion, dans og teater.

Derudover findes en lang række kulturinstitutioner såsom teatre, museer, biblioteker, kunstskeoler og spillesteder. 66 af dem er organiseret under kultursamvirket⁹, og en gruppe af disse aktører har særligt fokus på vækstlaget af aktører, der gerne vil være professionelle. Det gælder blandt andet en række uddannelsesinstitutioner. De professionelle, der uddannes, er ikke direkte en del af amatørkulturen, men kan føde ind i den blandt andet med dirigenter og korledere.

Kirkerne er en anden aktør, hvor der foregår megen amatørkulturel aktivitet. Særligt på korområdet, hvor der i kortlægningen er fundet 48 kirkebaserede kor og ét orkester. Disse indgår ikke i den øvrige analyse grundet deres kirkelige tilknytning og organisering, men udgør dog en betydelig del (36 pct.) af det samlede antal kor i Aarhus Kommune. Det er også væsentligt at nævne, at kirkerne – modsat de amatørkulturelle foreninger – har godt

⁹ <https://kultursamvirket.dk/kultursamvirket/medlemmer/>

fat i børn som målgruppe. I kortlægningen er fundet 22 kirkekor for børn, mens kun ét kor blandt foreningerne i spørgeskemaundersøgelsen har børn under 15 år som målgruppe (fem korforeninger har 15-24-årige som målgruppe).

Derudover findes der en række private udbydere, eksempelvis private dansestudier samt private musikundervisere, der ofte udbyder undervisning i private hjem eller online inden for sang, instrumenter og musikproduktion, eksempelvis via en platform som musikundervisning.dk¹⁰.

Figur 2: Foreninger og øvrige aktører på området

¹⁰ <https://musikundervisning.dk/>

Foreningernes samspil med den øvrige amatørkultur

De amatørkulturelle foreninger, der har besvaret spørgeskemaet, angiver selv, at de har et godt samspil med øvrige aktører på området (del 2). Samspillet er centralt, ikke mindst fordi foreningerne er optaget af at sikre nye medlemmer til foreningerne i fremtiden. Derfor er det relevant at se lidt nærmere på samspillet mellem foreninger og øvrige aktører på området.

Dette afsnit behandler amatørkulturens relation til henholdsvis kulturinstitutioner og vækstlaget samt til borgere i forskellige livsfaser.

Amatørkulturen og kulturinstitutionerne

Som beskrevet i indledningen er kulturområdet repræsenteret i to forskellige samråd, der har henholdsvis amatørerne og kulturinstitutionerne som medlemmer. Som spørgeskemaundersøgelsen vil vise, har en del af de amatørkulturelle foreninger samarbejdsrelationer til kulturinstitutionerne, men det foregår mellem de enkelte aktører og ikke i et mere organiseret samarbejde mellem kulturområderne. Det kan tyde på, at de to områder tænker sig som adskilt fra hinanden. Når Kultursamvirket eksempelvis inviterer til en særlig kulturuge¹¹, hvor byens kulturinstitutioner åbner dørene og viser, hvad der sker bag om de oplevelser, publikum normalt møder, så har det fokus på kulturinstitutionerne og ikke de dele af kulturen, hvor amatører udøver kultur. Samtidig afholder Samrådet for amatørkultur en amatørkulturens dag med optrædener af deres amatørkulturelle medlemmer¹².

Amatørkulturen og vækstlaget

Nogle amatørkulturelle udøvere drømmer om at gøre deres hobby til noget, de kan tjene penge på og i sidste ende måske gøre til deres levevej. I Aarhus Kommune findes en bred vifte af tilbud, der understøtter vækstlaget og udøvernes udviklingsmuligheder (se tabellen nedenfor). Mange af tiltagene er rettet mod musik og særligt rytmisk musik, men der er også en række uddannelsesforløb inden for andre dele af kulturen.

Tabel 2: Eksempler på aktører, der er beskæftiget med vækstlag

Tilbud	Beskrivelse
Grobund Bandakademi	En del af Aarhus Musikskole, udviklet i samarbejde med øvelokaleforeningen Mono, der har 40 øvelokaler, som foreningens medlemmer (bands) kan benytte. Formålet med Grobund er, at unge musikere får mulighed for at udfolde sig kreativt musikalsk på eget initiativ med hjælp fra en 'banddoktor', der er erfarne musikere/undervisere.
Promus (Produktionscenteret for rytmisk musik i Aarhus)	Deres mission er at samle viden, innovation, netværks- og vækstlagsarbejde inden for det aarhusianske musikmiljø under ét tag. Tilbyder en mentorordning til aktører i vækstlaget.

¹¹ <https://kultursamvirket.dk/bag-om-kulturen-i-aarhus/>

¹² <https://www.amatorkultur.dk/begivenhed/25-10-2025-amatorkulturens-dag-3206>

PITCH (af Promus)	Initiativ under Promus, hvor musikere kan præsentere deres musik for branchefolk og får mulighed for at få en manager, udgiver eller agent.
Aarhus Volume	Kulturforening, der skaber og faciliterer kulturevents med fokus på undergrundsmiljøet i Aarhus.
Institut for (X)	Instituttets store fokus er vækstlaget og at kunstformer, der normalt ikke ville have et sted at være, kan udspringe.
Frontløberne	Frontløberne er en projektplatform varetaget af unge kulturskabere mellem 16-35 år, hvor unge skaber kulturprojekter, kan få sparring og låne faciliteter.
Ungdomskulturhuset	Kulturhus, hvor unge mellem 15 og 30 år bl.a. kan dyrke kreative interesser, men hvor der også er mulighed for at arrangere, udstille og præsentere sin kunst.
Scenekunstnerisk Grundforløb (SGK)	Scenekunstnerisk Grundforløb (SGK) er et toårigt teaterforløb ved Teaterhuset Filuren, med valgfrit tredje år, for ambitiøse unge teatertalenter.
Musikalsk Grundkursus (MGK)	MGK er et treårigt overbygningskursus knyttet til en musikskole. Undervisningen kan foregå over fire eller evt. fem år, hvis den kombineres med en gymnasial uddannelse eller anden skolegang. Hos MGK Østjylland kan musiktalenter i aldersgruppen 14-25 år blive optaget på en af tre linjer: klassisk linje, rytmisk linje og produktionslinje.
Billedkunstnerisk Grundkursus (BGK)	Unge mellem 16-25 år kan søge om optagelse på BGK på Aarhus Billed- og Medieskole. Et treårigt forløb med undervisning for unge med særlig interesse og evne for kunst. På BGK undervises der i tegning, maleri, skulptur, collage, foto, video, arkitektur og meget mere. Undervisningen varetages af professionelle, udøvende kunstnere.
Aarhus Filmværksted	Laver workshops, masterclasses og andre arrangementer for nye film-skabere. Filmværkstedet giver adgang til vejledning og netværk og mulighed for at søge penge og udstyr.
Foreningen Corporum	Har atelierpladser i et atelierfællesskab til afgangere fra Det Kongelige Danske Kunstakademi, Det Fynske Kunstakademi, Det Jyske Kunstakademi og andre videregående, udenlandske kunstuddannelser.
Danseakademiet	Har klasser til kursister med ønske om at danse på professionelt niveau.
Aarhus Dance Education	Étårig deltidsuddannelse i Viby med undervisning tre gange om uge af hver seks timers varighed i urban dans.
Danseuddannelsen ved Dansestudiet	Étårig fuldtidsuddannelse 30 timer om ugen med intens dansetræning i mange forskellige stilarter.
Station Next Aarhus	En treårig uddannelse, hvor eleverne undervises og samlet set laver otte større filmproduktioner. Station Next Aarhus er en underafdeling af Station Next i København.
DOX:WORLD	En filmskole, der tilbyder kursusforløb i dokumentargenren.

OUTPUT	OUTPUT er en platform lavet af og for unge kunstnere, der giver unge kunstnere og artister mulighed for at udstille eller performe deres værker foran et stort publikum.
Skrivekunstskolen	Skrivekunstskolen er et tilbud for unge i alderen 17-30 år, som vil prøve kræfter med kreativ skrivning. På Skrivekunstskolen tilbydes et intensivt forløb med skriveøvelser, tekstproduktion og tekstkritik.
Katapult Akademiet	Katapult Akademiet udbyder en række af udviklings- og læringsforløb for alle dramatikere: etablerede, studerende og begyndere. Alle formater sætter dramatikeren i centrum og søger samtidig at bringe borgere og publikummer tættere på udviklingen af ny dramatik.
Aarhus Musical Teater	Ni måneders forløb fem timer om ugen for folk med professionelle ambitioner inden for musical.
Det Jyske Musikkonservatorium	Tilbyder bachelor- og kandidatuddannelser inden for et bredt spektrum af musik til folk med professionelle ambitioner.
Aarhus Universitet	Bachelor- og kandidatuddannelser inden for eksempelvis musikvidenskab, dramaturgi, litteraturvidenskab og kunsthistorie, der i flere af uddannelserne kombinerer teori og praksis.
Aarhus Kunstakademi	Tilbyder både kurser og en fireårig uddannelse rettet mod en professionel karriere som kunstner.
Det Jyske Kunstakademi	Tilbyder videregående uddannelse i billedkunst. I oktober 2025 flyttede Det Jyske Kunstakademi til en ny bygning og er dermed en del af et nyt kvarter i Aarhus Sydhavn.
Aarhus Festuge	Aarhus Festuge er en årlig lokal festival og en mulig platform for at optræde som udøver. Særligt professionelle udøvere er på programmet, men også amatørudøvere har en plads. I Festugen har danseforeningerne et dansetelt, hvor amatører og forbipasserende kan komme og danse. Mange kor optræder desuden med koncerter i forbindelse med Stemmer Bygger Bro – et samarbejde mellem Syng, Kor72, Festugen og flere af Aarhus' kulturinstitutioner.
Spot Festival	Festival med fokus på ny musik og danske samt nordiske artister. Særligt onlineprojektet 'Spot på midten' har et lokalt fokus og viser livevideoer med deltagende bands fra Aarhus.
SPOT+	Musikkonference under Spot Festival med fokus på blandt andet vækstlaget, og hvor unge artister kan netværke med andre i branchen.
Gauss (af Voxhall)	Et forløb for unge, som har lyst til at arrangere koncerter.

Nogle udøvere i vækstlag er også en del af foreningslivet, ikke mindst dem, der bidrager som (ansatte) korledere eller dirigenter i de foreningsbaserede kor og orkestre. Men mange i vækstlaget er ikke organiseret i forening, og en del af vækstlaget lever således parallelt med amatørkulturen.

Det vil ikke være relevant for alle, men der kan også være et identitetsspørgsmål på spil. Den daglige leder af Promus, der arbejder med musikere i vækstlaget, fortæller, at de unge,

han møder, ikke kan identificere sig med amatørbegrebet. Han forklarer, at det hænger sammen med, at det er blevet så tilgængeligt selv at producere og udgive musik i dag, at mange unge kunstnere udgiver musik, og det påvirker deres selvbillede som professionelt udøvende kunstner. I deres optik er amatørmusikere sådan nogle, der har opgivet den professionelle vej:

”Det er nok i virkeligheden mere de lidt ældre, som har spillet musik engang og fandt ud af, at det aldrig blev rigtigt til noget. Så de har taget deres uddannelse og fået deres jobs og skabt deres familier, når de så er kommet op i en vis alder, så laver de et band igen og på den måde bliver de en slags amatørmusikere. Men de unge ser ikke nødvendigvis sig selv som amatørmusikere – tror faktisk aldrig jeg har hørt dem bruge begrebet, da de jo har ambitioner for en levevej.”

Interview med leder af Promus

Den landsdækkende undersøgelse af amatørkulturen i Danmark viste dog, at 12 pct. af medlemmerne (inden for både kor, musik og teater) ønskede at gå fra hobby til professionel udøver gennem deres amatørkulturelle forening og brugte foreningen som et springbræt til at få et større netværk og måske en (semi-)professionel fremtid (Thøgersen et al. 2024: 93).

Amatørkultur i alle aldre?

Mulighederne for at udfolde sig kreativt og kunstnerisk er mangfoldige, og en borger i Aarhus Kommune kan indgå i mange forskellige amatørkulturelle sammenhænge i løbet af vedkommendes liv. I takt med alder og ambitionsniveau er der tilbud (foreninger såvel som andet regi), hvor vedkommende kan udøve sin interesse. Baseret på viden fra både kortlægning, interviews, workshop og spørgeskema beskriver følgende afsnit forskellige livsfaser i relation til amatørkulturen.

Skolebørn

Børn og unge møder ofte de amatørkulturelle aktiviteter gennem skolens kreative fag samt via Aarhus Musikskole og ungdomsskolen, der laver tilbud til børnene i deres fritid. Her kan kimen til senere amatørkulturel udfoldelse spire. Flere aktører i de amatørkulturelle foreninger er imidlertid bekymrede for konsekvenserne af, at kunstneriske fag nedprioriteres til fordel for de mange andre dagsordner og læringsmål, skolerne skal leve op til¹³, og om det betyder, at færre børn og unge bliver en del af amatørkulturelle fællesskaber senere i deres liv.

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at kun 16 pct. af foreningerne samarbejder med skoler, mens kun 5 pct. samarbejder med SFO, ungdomsskole og andre daginstitutioner. Ikke alle amatørkulturelle foreninger mener, at det er relevant for dem at byde ind i skolernes undervisning, men nogle foreninger har forsøgt og mødt en række barrierer. Det viser nedenstående uddrag fra workshoppen, hvor dette tema blev drøftet:

¹³ <https://www.folkeskolen.dk/for-foerste-gang-i-125-aar-har-1-klasserne-ikke-billedkunst-paa-skemaet/>; <https://akademiraadet.dk/kunstnerisk-dannelse-og-uddannelse-en-noegle-til-fremtidens-samfund/>

"Men de bliver jo mødt af, at skolerne har deres egen dagsorden. De skal jo undervise eleverne. Jeg har selv arbejdet i det her felt i 20 år, og det er faktisk ret svært at komme ind i den åbne skole og lave noget sammen med en skole, som er kvalificeret nok til, at det kan være en del af en skolehverdag. Så den barriere er der helt sikkert også."

"Jeg ved, at et af de andre orkestre, de øver i [et plejecenter], som er lige over for [en folkeskole]. De øver om dagen i skoletiden og har forsøgt at komme over forbi skolen, så børnene kan se nogle instrumenter og opleve folk, der faktisk sidder og spiller. Men de har heller ikke kunnet komme igennem med det."

"Nu bliver understøttende undervisning sløffet, og skoledagen laves kortere igen, så det bliver formodeligt endnu sværere at lave."

"Jeg tror også, det bliver sværere og sværere. Nu er det ved at være en del år siden, jeg var i folkeskolen (...) Men da jeg arbejdede der, betød det meget, at jeg selv var korsanger og anså det for at være vigtigt at synge og derfor gjorde det til en del af undervisningen for min klasse og mit skolekor osv. Hvis ikke der er nogen, der gør det – og det kunne lige så godt være musik eller folkedans... Der skal sidde en lærer, som brænder for det her."

Workshopdeltagere

Der findes dog tiltag, der skal bringe mere udøvende kultur ind i skolerne. Børnekulturhuset i Aarhus faciliterer samarbejder mellem skoler og professionelle kunstnere og medfinansierer, at skoler kan få en kunstner på besøg¹⁴. Her er der således primært tale om professionelle udøvere, ikke amatørudøvere, men mødet med kunsten kan medvirke til at skabe interesse for området, der kan komme til udtryk senere i livet på mange måder – ikke mindst i fritidslivet. Måske der også kan åbnes op for, at amatørkulturelle aktører kan bidrage her.

"Vi stiller krav om, at man som kunstner enten skal have et professionelt virke eller en professionel kunstnerisk uddannelse."

Interview med leder af Børnekulturhuset

Ellers findes der en anden platform for skolesamarbejder, hvor kulturinstitutioner og foreninger kan byde sig til. ULF i Aarhus (Ud og Lær-Forløb) er et samarbejde mellem Børnekulturhuset i Aarhus, Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice samt Pædagogik, Undervisning og Fritid i Magistratsafdelingen for Børn og Unge¹⁵.

Fritidspasordningen¹⁶ er en anden model til at hjælpe børn af enlige forsørgere ind i fritidslivet, men da der er få foreningsbaserede amatørkulturtilbud for børn, er det svært at anvende ordningen til netop dette. Med et fritidspas kan børn i Aarhus dog være med i en

¹⁴ <https://boernekulturnaarhus.dk/skoler>; <https://boernekulturnaarhus.dk/kunstnerkatalog>

¹⁵ <https://www.ulfiaarhus.dk/>

¹⁶ <https://aarhus.dk/borger/kultur-natur-og-idraet/foreninger-og-fritidsliv/fritidspas#hvordan-bruger-man-fritidspasset--a0>

børnekulturklub, hvor der både er udøvende aktiviteter (især tegning og andre kreative aktiviteter) og publikumsaktiviteter (f.eks. se teaterforestillinger).

Unge

Spørgeskemaundersøgelsen viser også, at det amatørkulturelle foreningsliv rummer flere unge end børn. Stadig er kun 18 pct. af medlemmerne i de amatørkulturelle foreninger under 25 år. Selvom mange børn og unge har dyrket amatørkulturelle aktiviteter i deres fritid via eksempelvis ungdomsskole og musikskole, oplever nogle amatørkulturelle foreninger stadig et 'hul i fødekæden' over til de amatørkulturelle foreninger:

"Jeg synes egentlig, det er forbløffende, når der nu er musikskoler og den slags ting, at der ikke er en eller anden form for fødekæde. Det er der ikke (...) Der er et hul."

Interview, bestyrelsesmedlem af Samrådet for amatørkultur og orkestermedlem

Det er en udfordring, som Aarhus Musikskole i Aarhus genkender:

"Jeg synes faktisk, at vi har en udfordring i at få de unge til at spille videre. At man ikke bare lægger instrumentet væk, når man er færdig på Aarhus Musikskole, men søger et andet fællesskab. Det tror jeg er en konstant udfordring for os."

Interview med leder af Aarhus Musikskole

Hvor Aarhus Musikskole oplever, at mange unge falder fra deres instrument, når de er færdige med Aarhus Musikskole, oplever de hos Ungdomsskolen, at færre unge gerne vil starte med at spille instrumenter.

"Vi oplever, at der er færre, der gerne vil spille instrumenter, end tidligere. Vi har den der MUSIKSTARTER camp i uge 42 hvert år (...) Den er gået fra tidligere bare at blive udsolgt helt af sig selv, uden vi egentlig skulle gøre noget, til at vi nu skal lave en forholdsvis stor indsats for at få nogle tilmeldinger."

Interview med viceleder af UngiAarhus

Et af de initiativer, som Aarhus Musikskole har taget, er at give unge blæsere (som der især opleves frafald blandt) et tilbud om, at de kan deltage gratis i blæseorkesteret i Aarhus Musikskole¹⁷ med håb om, at flere vil blive ved med at spille.

Ungdomsskolen forsøger også at være brobygger til andre tilbud, når de unge er færdige med at gå i ungdomsskole. Her er det den enkelte fagunderviser, der har viden og relationer til det øvrige musikmiljø i byen, der hjælper de unge med, hvor de skal søge hen.

"Vi tænker, at vi er det sted, man går hen første gang, man tænker, 'gad vide, hvad musik kan for mig?'. Og når man så finder ud af, at det er mega fedt, så har vi også nogle undervisere, der ved, hvad man ellers kan få af tilbud og muligheder i Aarhus by eller

¹⁷ Der er hold i aldersgrupperne 8-14 og 15-25 år <https://www.aarhusmusikskole.dk/sammenspil-orkestre-bands/blaeseorkester/>

kommune. Derfor vil vi rigtig gerne bygge bro til de andre tilbud, når der er nogle, der virkelig får mod på det. Det gælder inden for musik, men det gælder egentlig også inden for alt det andet, vi laver.”

Interview med viceleder af UngiAarhus

Spørgeskemaundersøgelsen peger også på et potentiale i uformelle mødesteder. Ungdomskulturhuset (UKH) har lokaler, hvor kreative unge kommer og eksempelvis spiller musik, skriver poesi og laver keramik. Her er der mulighed for at booke en drejebænk eller lydstudie, når det passer en, ligesom man også frit kan møde op og bruge husets ledige faciliteter. UKH understøtter de unge i deres aktiviteter og opfordrer nogle af dem til at danne foreninger.

For unge på teaterområdet har den frivillig forening Kulturkapellet desuden skabt Teaterbattle, en mulighed for, at spirende scenekunstnere på ti minutter kan vise en idé til en forestilling for et publikum samt en professionel jury, der efterfølgende giver en kort feedback¹⁸. På den måde fungerer foreningen også som en støttefunktion for unge i vækstlaget inden for teater.

Der er således en række forskelligartede aktører, som understøtter unge, der har lyst til at engagere sig i kultur, enten på fritidsbasis eller i vækstlag. Der er ligeledes potentiale for, at amatørkulturelle foreninger og kulturinstitutionerne kan samarbejde endnu mere – eksempelvis omkring at kunne forsætte med orkesterspil i en forening efter endt samspil på Aarhus Musikskole.

Voksne

De amatørkulturelle foreninger i kommunen har som vist i overvejende grad voksne som målgruppe, og aarhusforeningerne har faktisk lidt bedre fat i de voksne i alderen 25-65 år end landsgennemsnittet. Alligevel er der plads til flere, men der opleves et ‘hul i fødekæden’ fra børn og unges fritidsaktiviteter, til at folk finder ind i de amatørkulturelle foreningsfællesskaber:

”Vi får unge ind, men de er på træk. Når de er færdige med uddannelsen, så forsvinder de. Vi plejer at sige, at de spiller som unge et eller andet sted i en garde, så får de børn, de etablerer sig, har karriere og sådan nogle ting. Og så på et eller andet tidspunkt flytter børnene hjemmefra, og så kan de begynde at overveje [at starte igen]. Fordi, jamen, der er ingen, der har tid i den periode af deres liv. Vi er et luksusfænomen. Og vi kræver jo, at folk ofrer en aften om ugen plus øvning.”

Interview, bestyrelsesmedlem af Samrådet for amatørkultur og orkestermedlem

At forældre prioriterer fritidsaktiviteter fra, er en tendens, der også ses på andre fritidsområder, blandt andet inden for sport og motion, hvor der ses et lille dyk i deltagelse blandt de 30-39-årige (Pilgaard et al. 2025: 45).

¹⁸ <https://www.kulturkapelletaarhus.dk/teaterbattle>

Det er måske også naturligt, at folks prioriteter ændrer sig. På den måde kan det være rigtigt, at amatørkulturen i et vist omfang er et luksusfænomen. Alligevel tyder det på, at foreningerne har meget stor betydning for medlemmernes livskvalitet, især blandt de ældste borgere.

”Vi holder jo gang i hinanden og holder fast i hinanden. Så hvis der er nogen, der har brug for hjælp til et eller andet eller har problemer med noget, så vil vi se, om vi kan klare det i foreningen. Så tager vi os af kørsel for en, der ikke kan køre bil mere. Vi kan lave noderne lidt større for den person, der ikke rigtig kan se de små noder. Alle den slags ting går vi jo og gør.”

Interview, bestyrelsesmedlem af Samrådet for amatørkultur og orkestermedlem

”Der er jo det der med, at sådan en ældre mand, der har mistet sin kone, én gang om ugen kommer i ordentligt tøj, kommer afsted og er sammen med nogen og ikke sidder foran fjernsynet eller i en sofa.”

Interview, bestyrelsesmedlem af Samrådet for amatørkultur og orkestermedlem

Kortlægningen finder ikke på samme måde som ved børn og unge støttefunktioner til at engagere voksne i det amatørkulturelle foreningsliv.

DEL 2: DE AMATØRKULTURELLE FORENINGER I AARHUS KOMMUNE

Del 2: De amatørkulturelle foreninger i Aarhus Kommune

Del 2 er baseret på spørgeskemaundersøgelsen, som blev sendt ud til alle 182 foreninger, der blev lokaliseret i kortlægningen. Først introduceres foreningerne i undersøgelsen. Derefter beskriver de øvrige kapitler foreningernes aktiviteter, samarbejder, organisering, frivillige, økonomi og foreningernes brug af lokaler. Det sidste kapitel ser nærmere på foreningernes udfordringer og potentialer samt deres syn på fremtiden.

2.1: Foreningerne i undersøgelsen

Dette kapitel introducerer foreningerne i undersøgelsen og kommer blandt andet ind på:

- Foreningernes genre og geografiske placering
- Foreningernes målgrupper og medlemmer
- Foreningernes brug af adgangskrav
- Foreningernes fokus og værdier

89 foreninger har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen. De repræsenterer tilsammen godt 4.000 foreningsmedlemmer i Aarhus Kommune¹⁹.

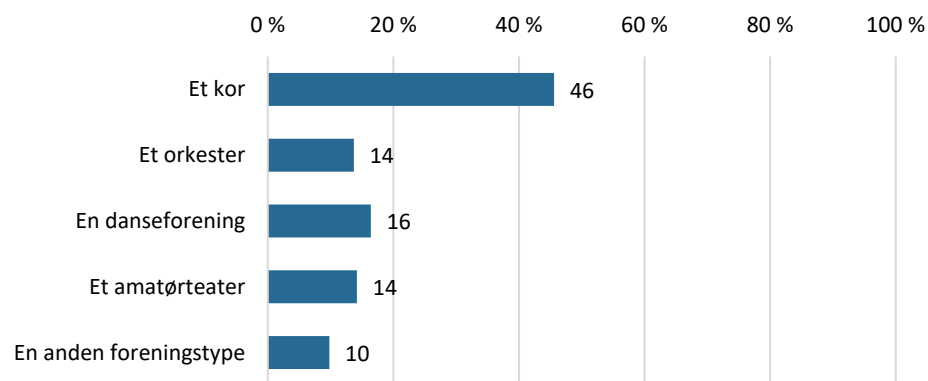
Fordelingen af foreningstyper svarer fuldstændigt til fordelingen blandt de kortlagte foreninger. Ligesom i kortlægningen er knap halvdelen af foreningerne således kor. Kategorien 'anden foreningstype' dækker over forskelligartede foreninger såsom kulturelle foreninger, fotoklubber og en øvelokaleforening.

Andelen af foreninger, som er godkendt som folkeoplysende foreninger (28 pct.), svarer også til andelen i kortlægningen²⁰. For mere baggrundsinformation om foreningerne og hvilke genrer foreningerne arbejder med, se bilagstabel 52-55.

¹⁹ Tilsammen angives 4.130 medlemmer. Der skal tages forbehold for, at personer kan tælle med flere gange, hvis de er medlem af flere foreninger.

²⁰ Det er en markant lavere andel end i den landsdækkende (52 pct.) og skyldes formegentlig, at vi har kortlagt og inkluderet mange foreninger med forskellige typer af organiseringer og tilknytninger til kommunen.

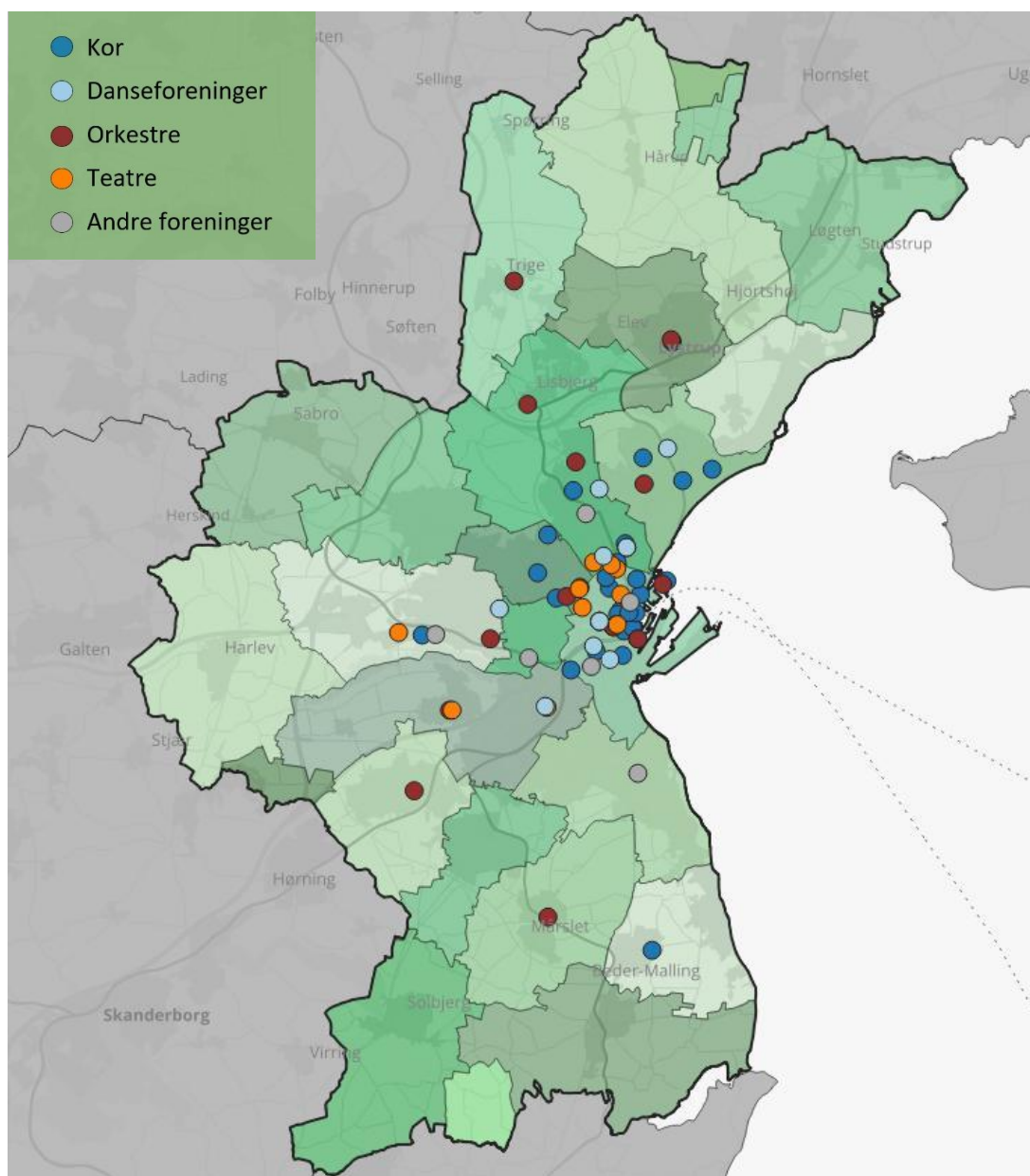
Figur 3: Foreninger i spørgeskemaundersøgelsen (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvilken af de følgende foreningstyper passer bedst på jeres forening?". 'En anden foreningstype' dækker eksempelvis over andre kulturelle foreninger, fotoklubber og en øvelokaleforening. n=89.

Ligesom i kortlægningen holder flest foreninger i undersøgelsen til i Aarhus C, men mange bydele/lokalområder er repræsenteret. 22 pct. af respondenterne i undersøgelsen angiver desuden, at deres aktiviteter foregår i flere bydele (se bilagstabel 51).

Kort 3: Placering af foreninger, der har besvaret spørgeskemaet

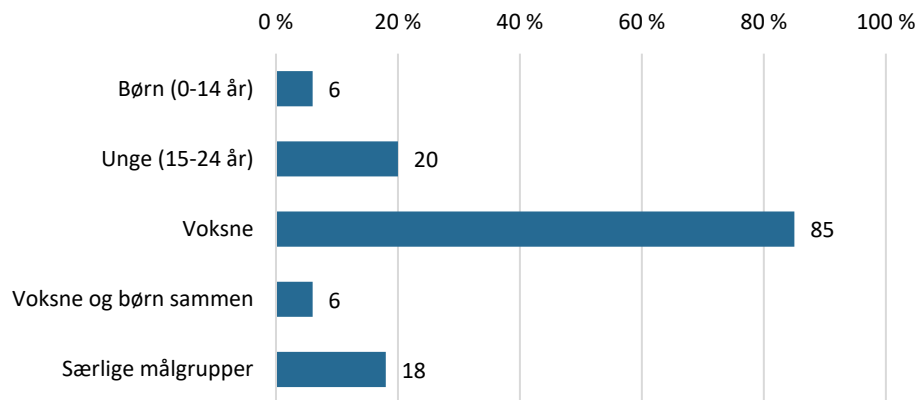
Målgrupper og medlemmer

Foreningerne i undersøgelsen laver især aktiviteter for voksne. Som figur 4 nedenfor viser, er det hele 85 pct. af foreningerne, der har aktiviteter for voksne. Til sammenligning viser udgivelsen 'Foreningsliv i Aarhus Kommune', at der på tværs af hele kultur- og fritidsområdet i Aarhus Kommune er 74 pct. af foreningerne, der har aktiviteter for voksne (Rask et al. 2021: 40).

En stor andel af de amatørkulturelle tilbud er således til voksne, mens kun 6 pct. af foreningerne angiver at have børn som deres primære målgruppe. I Aarhus Kommune er der færre foreninger, der henvender sig til børn samt til børn og voksne sammen, end på landsplan. Som studieby har Aarhus en stor andel unge (27 pct. af befolkningen i Aarhus

Kommune er mellem 18-29 år jf. Aarhus i Tal). Alligevel er der en lidt lavere andel af foreningerne (20 pct.), der henvender sig til denne gruppe, sammenlignet med landsplan (25 pct., Thøgersen et al. 2024: 64).

Figur 4: Hvem retter foreningens aktiviteter sig imod? (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvem retter foreningens aktiviteter sig imod?". n=89.

18 pct. angiver, at foreningen retter sig mod særlige målgrupper. Her har foreningerne kunnet uddybe hvem, og der angives blandt andet:

- Seniorer
- Aldersgruppen 50+
- 18+
- Sygeplejersker
- Herrekor
- Mennesker med særlige behov
- Borgere med erhvervet hjerneskade
- Psykisk syge og sårbare over 18 år
- Ingeniører i Aarhus
- Musikvidenskabsstuderende på Aarhus Universitet
- Studerende

Foreningernes medlemmer

Der er både store, små og mellemstore foreninger, som har besvaret spørgeskemaet, og antallet af medlemmer varierer fra 4-690²¹ medlemmer med et gennemsnit på 51 medlemmer pr. forening. Der er dog flest foreninger (42 pct.), som har mellem 0-25 medlemmer, mens næsten lige så mange har mellem 26-50. 21 pct. af foreningerne har over 50 medlemmer, og det er således relativt få store foreninger, som trækker gennemsnittet op.

²¹ Fire foreninger angiver desuden, at deres medlemmer ikke betaler kontingent. Det drejer sig om ét kor, en forældreforening til børn på musikhold samt to studenterrevyer.

Tabel 3: Antal medlemmer i foreningerne – interval

	Andel i pct.	Antal foreninger
0-25 medlemmer	42	33
26-50 medlemmer	37	29
Over 50 medlemmer	21	17
Total	100	79

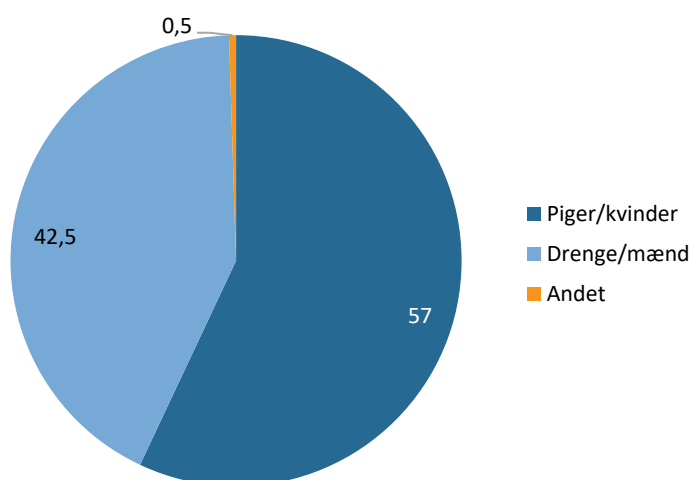
Tabellen viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvor mange kontingentbetalende medlemmer har foreningen pt. (efteråret 2023)?" n=81.

Samlet set angiver foreningerne lige godt 4.000 medlemmer, der er engageret i amatørkultur gennem en forening i Aarhus Kommune. Antallet skal dog tages med det forbehold, at den samme borger kan være medlem af flere foreninger.

Medlemmernes profiler

Ud over antallet af medlemmer er foreningerne blevet spurgt om, hvordan medlemmerne fordeler sig på køn og alder. Foreningerne har gennemsnitligt flere piger/kvinder end drenge/mænd i foreningen, og fordelingen svarer til fordelingen på landsplan. Især kor, dans og teater har en stor overvægt af kvindelige medlemmer.

Figur 5: Medlemmernes fordeling på køn (pct.)

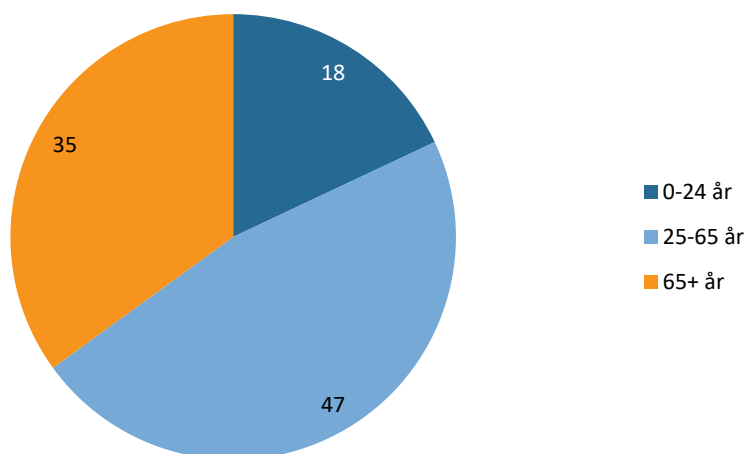

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvordan fordeler medlemmerne sig på tværs af køn?". n=76 (3.991 medlemmer). Tre foreningers svar er sorteret fra pga. uoverensstemmelser på mere end fem medlemmer mellem det samlede medlemsantal og antallet af medlemmer fordelt på køn.

Den amatørkulturelle udøvelse adskiller sig dermed sig fra den professionelle, hvad angår køn. En ny undersøgelse af Kulturens Analyseinstitut peger nemlig på, at der sker en forskydning mellem kønnene, når det gælder deltagelse i musikskoleaktiviteter og den professionelle scene. Der er således flest piger og unge kvinder, der viser tidlig interesse og talent for musik, men de forlader oftere end drenge og unge mænd den musikalske fødekæde, når det gælder det professionelle musikliv (Nielsen og Pallis Kempf 2025).

Når det gælder foreningsmedlemmernes alder, er det næsten halvdelen af medlemmerne, der er i aldersgruppen 25-65 år. Lidt mere end hver tredje er over 65 år, mens kun 18 pct. af deltagerne er under 25 år. Det bekræfter den landsdækkende tendens om, at det primært er voksne, der er med i de amatørkulturelle foreninger²², og i Aarhus Kommune er der lidt flere i aldersgruppen 25-65 sammenlignet med landsplan (Thøgersen et al. 2024: 65).

Figur 6: Medlemmernes fordeling på alder (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvordan fordeler medlemmerne sig på tværs af aldersgrupper?" n=75 (3.417 medlemmer). Tre foreningers svar er sorteret fra pga. uoverensstemmelser på mere end fem medlemmer mellem det samlede medlemstal og antallet af medlemmer fordelt på alder. Den Kreative Skole er sorteret fra, da deres store antal børnehold giver et skævt gennemsnit.

Ser man på tværs af foreningstyper er det tydeligt, at teatrene og 'anden foreningstype' har bedst fat i de yngre målgrupper, mens især orkestre og danseforeningerne har fat i de ældre over 65 år.

²² Der findes til gengæld mange kommunale tilbud for børn og unge

Tabel 4: Medlemmernes fordeling på alder – fordelt på foreningstyper (pct.)

Foreningstype	Andel af medlemmer under 25 år	Andel af medlemmer 25-65 år	Andel af medlemmer 65+ år
Kor	13	52	35
Orkester	7	29	64
Dans	2	40	58
Amatørteatre	26	55	19
Anden foreningstype	49	29	22

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvordan fordeler medlemmerne sig på tværs af aldersgrupper?" fordelt på foreningstyper. n=75 (3.417 medlemmer) (Kor: n=1.105, Orkester: n=340, Dans: n=721, Amatørteater: n=456, Anden foreningstype: n=795.)

Ambitioner, værdier og fokus

Man forbinder måske ikke amatørkultur med konkurrence, som man ser det i andre fritids-tilbud, f.eks. inden for idræt. Men mange foreninger har høje ambitioner om den kunstneriske kvalitet (se figur 8, side 49), og nogle af foreningerne deltager i konkurrencer og mesterskaber på deres områder.

Blandt mange kor og orkestre er der en forventning om, at man kan synge/spille et instrument på forhånd, mens der blandt teatrene og danseforeningerne i højere grad er tradition for, at man bliver 'oplært' i foreningen – men der er nuancer på tværs af alle foreningstyperne.

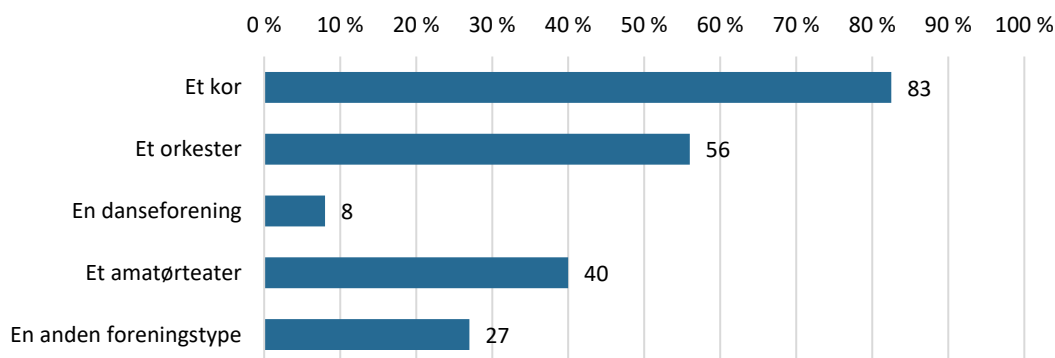
"I teateret kunne man komme ind, og så blev man oplært i at komme med. Hvor man kan sige, at nu sidder vi her med instrumenter allesammen, og der er jo ingen af os, der har musikskole i vores orkestre. Der skal man ligesom kunne spille et instrument, hvis man kommer og gerne vil være med."

Interview, bestyrelsesmedlem af Samrådet for amatørkultur og orkestermedlem

Over halvdelen af foreningerne i undersøgelsen har adgangskrav for at blive optaget i foreningen. Det er især foreningerne med stort fokus på kunstnerisk kvalitet, der har adgangskrav, men ikke udelukkende. Det er mest udbredt blandt korene, hvor hele 83 pct. har adgangskrav. Derudover gælder det også for over halvdelen af orkestrene og 40 pct. af amatørteatrene.

For alle disse tre foreningstyper gælder det, at andelen af foreninger med adgangskrav er højere, end det var tilfældet i den landsdækkende undersøgelse. Andelen blandt andre foreninger er ca. den samme. Den landsdækkende undersøgelse havde ikke danseforeninger med som en særskilt kategori, men de skiller sig ud ved, at meget få har adgangskrav for deltagelse.

Figur 7: Foreninger med adgangskrav

Figuren viser andelen af foreninger, der har svaret ja på spørgsmålet: "Er der adgangskrav for at blive optaget i foreningen?" fordelt på foreningstype. n=89 (Amatørteater: n=10, Kor: n=40, En anden foreningstype: n=11, Orkester: n=16, Dans: n=12).

Blandt de foreninger, der har adgangskrav, har de fleste en optagelsesprøve/audition. Hvad denne indeholder varierer, men der kan være fokus på evnen til at synge rent, beherske et instrument eller læse noder. Hertil nævner flere foreninger, at de vægter engagement samt omgængelighed:

"Man skal kunne synge rent, have rytmisk forståelse og være dedikeret – samt være omgængelig."

"1. Man skal være til at holde ud at være sammen med, 2. Man skal kunne synge."

Uddybende svar

Et andet adgangskrav i denne sammenhæng kan også være, at man er en del af en særlig målgruppe for foreningen. Det gælder eksempelvis patientgrupper, faggrupper eller studerende indskrevet på bestemte studieretninger.

Eksempler på adgangskrav blandt foreningerne i spørgeskemaundersøgelsen

- Man skal kunne spille på et af de instrumenter, der passer ind i et symfoniorkester, men hvis man kan det, er der adgang for alle.
- Vi har en lille stemmeprøve. Man behøver ikke at være solistmateriale, men det er vigtigt for os, at man kan synge nogenlunde rent, så man ikke forstyrrer oplevelsen for resten af koret, da vi lægger vægt på at lave koncerter ind imellem.
- Man skal have et relativt højt niveau af sang og korerfaring.
- Man skal være under 64 år på optagelsestidspunktet.
- Studerende på vores uddannelse.
- Skal kunne læse noder og beherske sit instrument.
- Kort optagelsesprøve indeholdende både sang forberedt hjemmefra og flerstemmig sang, der læres på stedet til prøven.
- Man skal kunne synge, man skal have fornemmelse for musik og korsang, og man skal have en stemme, der passer ind i ikke blot en af de fire hovedstemmer, men som også passer ind i korets klang.

Adgangskrav betyder ikke nødvendigvis, at det bliver sværere at få medlemmer. Et medlem fra et orkester fortæller, at det har gjort deres rekruttering lettere at være tydelig om deres musikalske profil:

”Vi har haft svært ved at rekruttere i en periode. Nu går det faktisk rigtig godt (...) Vi sælger os på at være et eliteorkester, og vi er musikere, som godt kan lide at øve os (...) Vi har jo faktisk en optagelsesprøve. Jeg synes faktisk, at vi har fået nemmere ved at rekruttere, efter vi har sagt, at det her er vores musikalske profil.”

Citat fra workshop

Han fortsætter og fortæller, at de derigennem tiltrækker nogle andre målgrupper:

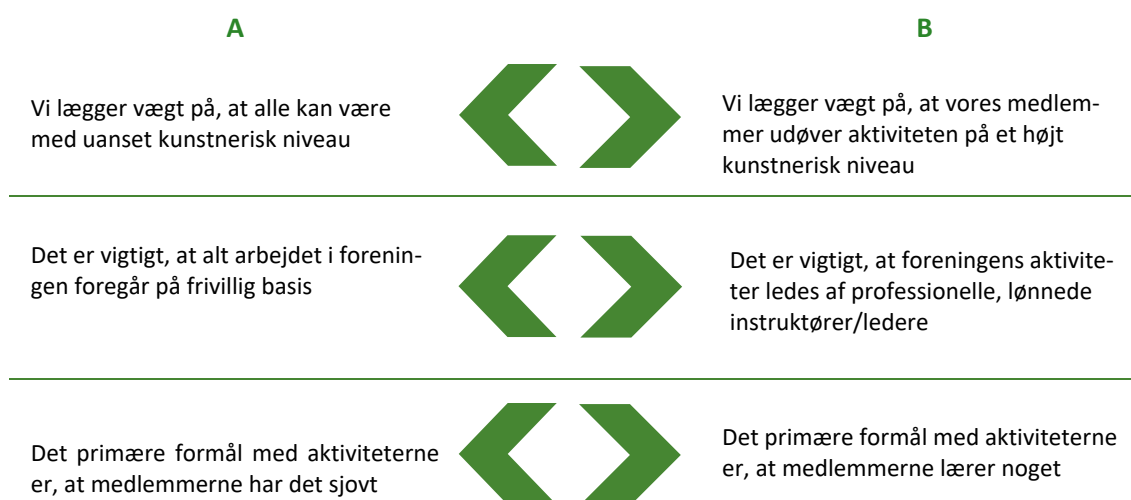
”Altså, det der med at stå ved, at vi gerne vil nørde med vores passion for musik på et bestemt niveau, og det er ikke for at være ekskluderende (...) Vi har også nogle udlændinge, der kommer, hvor amatørmusik måske er på et helt andet niveau, som siger: ’Ej fedt, at der er sådan nogle som jer. Det vidste vi slet ikke, at der også var i Danmark’. Så det der med, at vi måske ikke skal være så bange for at være tydelige med, hvad det er, vi gerne vil med et orkester.”

Citat fra workshop

Foreningerne i undersøgelsen vægter kunstnerisk kvalitet og adgangskrav for deltagelse forskelligt, ligesom de generelt har forskelligt fokus og værdier, som næste afsnit belyser.

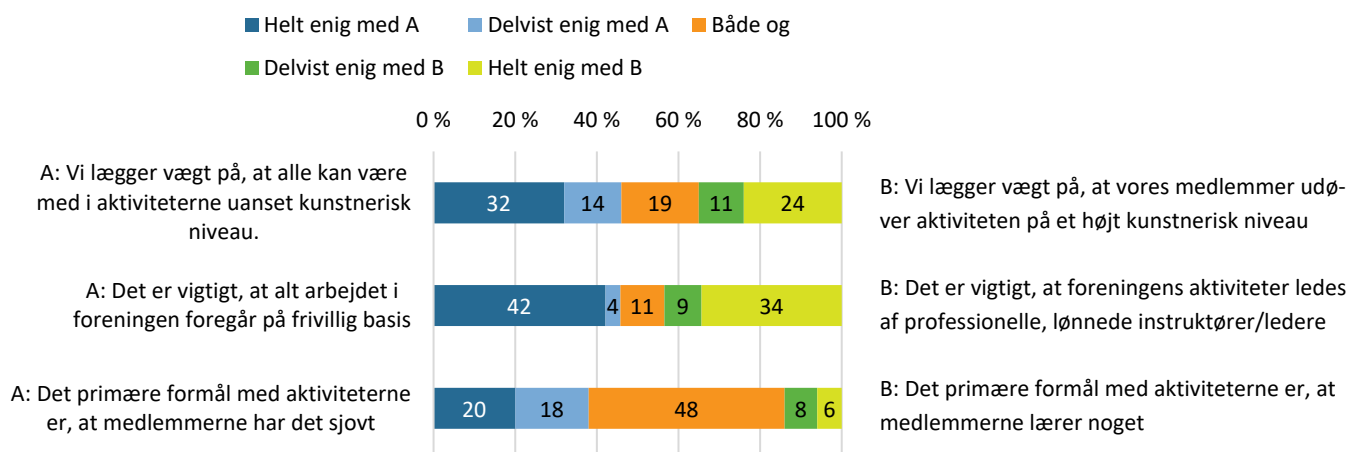
Foreningens fokus og værdier

I undersøgelsen er foreningerne blevet bedt om at forholde sig til tre forskellige modsatrettede udsagn om deres værdimæssige prioriteringer i deres aktiviteten. De tre modsatrettede spørgsmål ses nedenfor.

Det første spørgsmål går på, hvorvidt foreningerne prioriterer, at alle kan være medlem uanset kunstnerisk niveau, eller at foreningens medlemmer har et højt kunstnerisk niveau. Foreningerne fordeler sig forholdsvis jævnt på skalaen med lille overvægt imod, at alle skal kunne deltage uanset niveau (46 pct.).

Figur 8: Foreningernes fokus (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på tre modsatrettede spørgsmål: "De følgende tre spørgsmål handler om, hvad I som forening lægger vægt på i arbejdet med foreningens aktiviteter (Sæt ét kryds i hver linje)". n=82

Flere Aarhus-foreninger mener, at alle skal kunne deltage uanset niveau, end foreningerne i den landsdækkende undersøgelse, hvor 33 pct. var helt eller delvis enige i, at alle skal kunne deltage uanset niveau (Thøgersen et al. 2024: 81). Det er interessant, eftersom flere teatre, kor og orkestre i Aarhus har optagelsesprøver sammenlignet med landsgennemsnittet, og det peger på, at der er stor variation på tværs af de aarhusianske foreninger – ca. halvdelen bruger optagelsesprøver, og ca. halvdelen vægter, at alle skal kunne deltage uanset kunstnerisk niveau. Ser man på tværs af foreningstyper, er der også forskel, og det er især korene (og en øvelokaleforening), som vægter et højt kunstnerisk niveau, og som også i højest grad bruger optagelsesprøver – men der er variation inden for alle foreningstyper.

Det andet spørgsmål omhandler foreningernes syn på frivillighed, og hvor vigtigt det er for dem, at aktiviteterne er drevet af frivillige versus professionelle, lønnede instruktører/ledere. Også her er der en god spredning, hvor næsten lige mange er helt eller delvist enige med A, som der er helt eller delvist enige med B. Dette svarer meget til fordelingen i den landsdækkende undersøgelse. Det afspejler ligeledes, at ca. halvdelen af foreningerne i undersøgelsen har ansatte (på deltid). 97 pct. af de ansatte står for aktivitetsledelse, f.eks. som dirigent eller korleder. Se mere om foreningernes frivillige og lønnede (se figur 32 og 33, side 73-74).

I tredje spørgsmål har foreningerne svaret på, om det primære formål med aktiviteterne er, at medlemmerne har det sjovt, eller at de lærer noget. Det er selvfølgelig sat på spidsen, for det kan ikke nødvendigvis skilles ad. Det tyder svarfordelingen også på, da lige knap halvdelen af foreningerne svarer 'både og' til spørgsmålet. Der er dog flere foreninger, hvis primære formål med aktiviteterne er, at medlemmerne har det sjovt, end foreninger, der primært lægger vægt på det læringsmæssige. Overvægten her er en smule større i Aarhus end på landsplan (ibid.), hvilket stemmer godt overens med foreningernes svar på spørgsmålet om kunstnerisk niveau.

2.2: Foreningernes aktiviteter og samarbejder

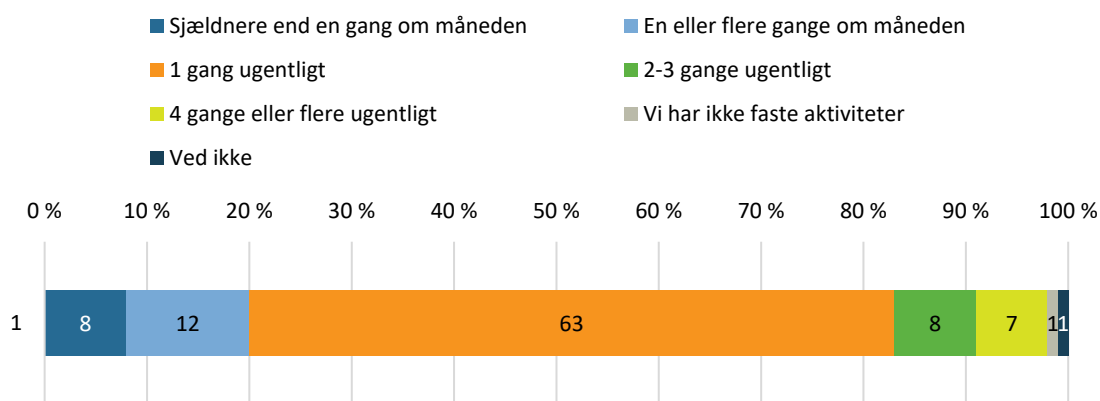
Dette kapitel har fokus på foreningernes aktiviteter og omhandler blandt andet:

- Foreningernes faste mødeaktiviteter
- Publikumsarrangementer samt andre typer af arrangementer
- Foreningernes samarbejder

Foreningernes faste mødeaktiviteter

Langt de fleste af foreningerne mødes til faste aktiviteter én gang om ugen. Det gør næsten to ud af tre foreninger i undersøgelsen, mens 15 pct. mødes oftere, og 20 pct. med længere mellemrum.

Figur 9: Hyppighed af faste aktiviteter (pct.)

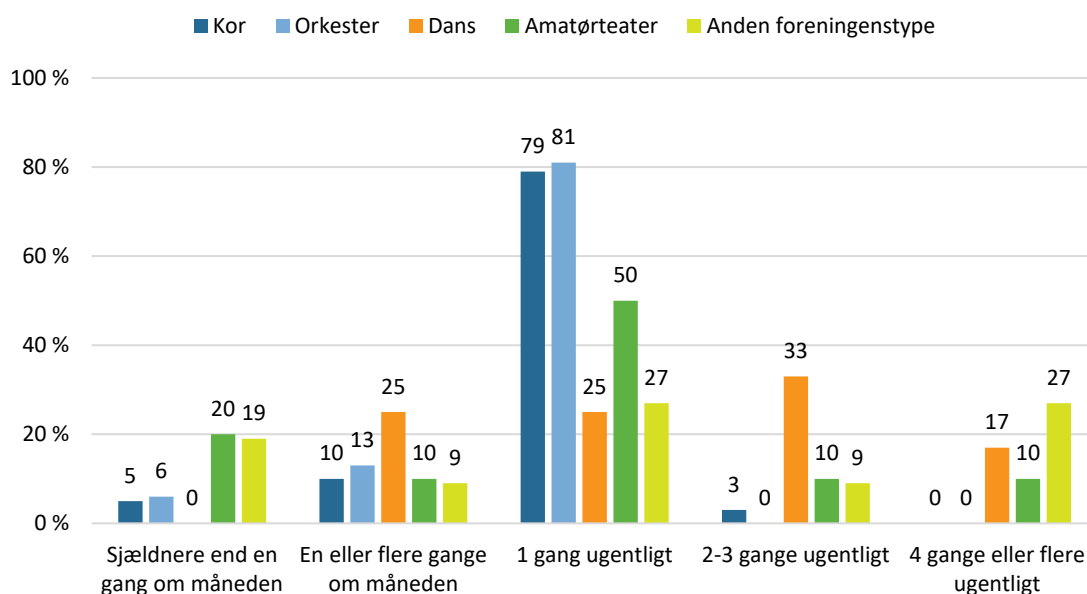

Figuren viser udøvernes svar på spørgsmålet: "Hvor ofte har foreningen – gennemsnitligt set – faste kunstneriske aktiviteter for medlemmerne?". Ét kor har svaret ved ikke, og én anden foreningstype har svaret 'Vi har ingen faste aktiviteter, men mødes efter behov/på medlemmernes eget initiativ'. Disse fremgår ikke af figuren. n=89.

Der er forskel på tværs af foreningstyper i forhold til, hvor ofte de mødes. Særligt blandt kor og orkestre er det udbredt at mødes på ugentlig basis. Mødehyppigheden varierer mere blandt de øvrige foreningstyper, og der er både en del foreninger, som mødes oftere og sjældnere. Halvdelen af amatørteatrene mødes én gang ugentligt, mens 20 pct. mødes sjældnere end én gang om måneden.

Få foreninger mødes fire gange eller mere om ugen, og det er især foreninger i kategorien 'anden foreningstype' og danseforeninger.

Figur 10: Hyppighed af faste aktiviteter fordelt på foreningstype (pct.)

Figuren viser udøvernes svar på spørgsmålet: "Hvor ofte har foreningen – gennemsnitligt set – faste kunstneriske aktiviteter for medlemmerne?" Fordelt på foreningstyper. Ét kor har svaret ved ikke, og én anden foreningstype har svaret 'Vi har ingen faste aktiviteter, men mødes efter behov/på medlemmernes eget initiativ'. Disse fremgår ikke af figuren. n=89 (Amatørteater: n=10, Kor: n=40, En anden foreningstype: n=11, Orkester: n=16, Dans: n=12).

Der kan være perioder, hvor foreningerne mødes oftere end andre, f.eks. i forbindelse med en kommende koncert/optræden. Blandt amatørteatrene og revyerne kan den lange produktionstid også have betydning for udsving i mødehyppigheden:

"Vores produktionstid for en forestilling er 1,5 år."

"Vi har ugentlige møder i en periode på halvanden måned. Derefter har vi møde to gange om ugen i lidt over en måned. Afsluttende laver vi en opvisning af det øvede materiale en enkelt gang til et arrangement i samarbejde med andre foreninger fra Teologi, Diakoni, Religionsvidenskab og Arabisk og Islam studier."

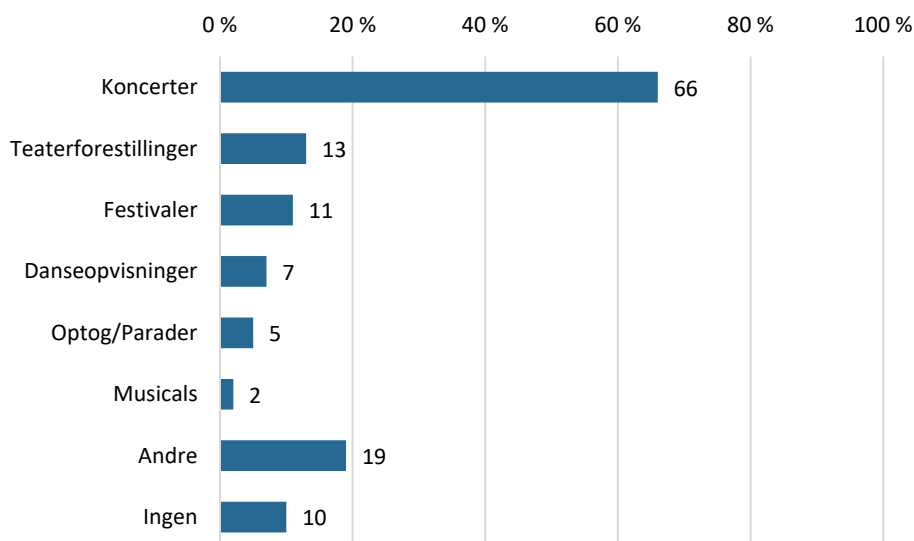
Uddybende svar

Publikumsarrangementer

Publikumsarrangementer er en stor del af amatørkulturen, og 90 pct. af alle foreningerne i undersøgelsen gennemfører publikumsarrangementer. Medlemsundersøgelsen i den landsdækkende undersøgelse peger på, at publikumsarrangementerne er vigtige for medlemmerne, og at 97 pct. af medlemmerne deltager i disse (Thøgersen et al. 2024: 62). Publikumsarrangementer er forbundet med elementer som læring, en følelse af anerkendelse og et boost af energi (ibid.: 102, 165).

Ser man på, hvilke publikumsarrangementer foreningerne afholder, afspejler det sig, at der er mange kor og orkestre blandt respondenterne. Størstedelen af arrangementerne er nemlig koncerter, mens henholdsvis 13, 11 og 7 pct. optræder med teaterforestillinger, festivaler og danseopvisninger.

Figur 11: Publikumsarrangementer (pct.)

Foreningernes svar på spørgsmålet: "Arrangerer I som forening/optræder I som forening ved publikumsarrangementer? (Sæt gerne flere kryds)". Foreningerne har kunnet vælge flere svar og summen giver derfor ikke 100. n=88.

Knap hver femte forening angiver, at de har andre typer af publikumsarrangementer. Her nævnes eksempelvis:

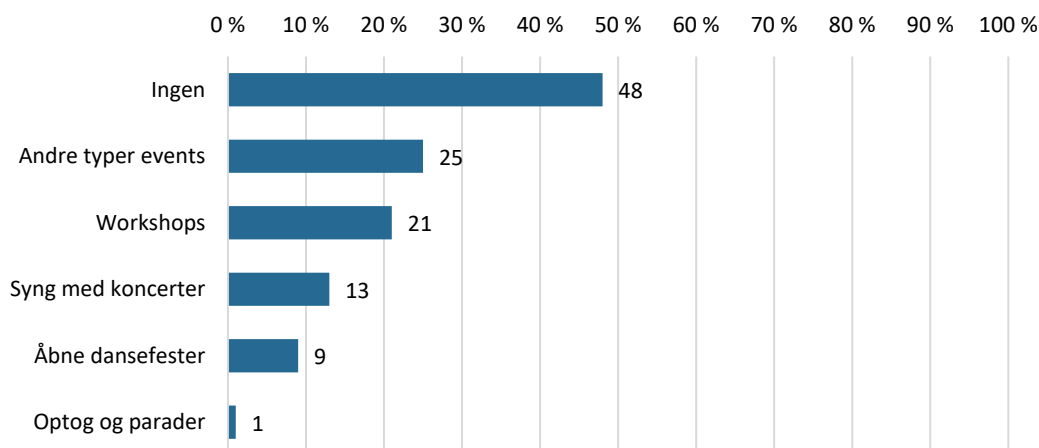
- Musik til folkedans
- Militær: Flagdag for faldne og udsendte, kransenedlægning 4. maj
- Åbne koncerter med f.eks. KOR72
- Firmajobs, bryllupper, fødselsdage osv.
- Foredrag og workshops

Lidt over halvdelen af foreningerne afholder også andre typer af events for ikke-medlemmer, hvor deltagerne er udøvere frem for publikum. Det kan eksempelvis være åbne danseaftner, hvor ikke-medlemmer kan danse med, eller teaterworkshops for ikke-medlemmer. Danseforeningerne under DanseParaplyen har eksempelvis stor tradition for åbne danseevents i forbindelse med Aarhus Festuge og i løbet af sommeren på udendørsscenen ved Pier 2²³.

Foreningerne har eksempelvis kunnet vælge svarkategorierne workshops, syng-med-koncerter og åbne dansefester, og det har henholdsvis 21, 13 og 9 pct. valgt. Hver fjerde forening har svaret, at de har andre typer af åbne arrangementer med mulighed for at uddybe deres svar. Her nævnes foredragsvirksomhed, udstillinger og samarbejdsarrangementer. Et kor angiver, at de skal være værter for et stort landsstævne i deres genre.

²³ <https://danseparaplyen.dk/danseteltet/>, <https://danseparaplyen.dk/sommerdans/>

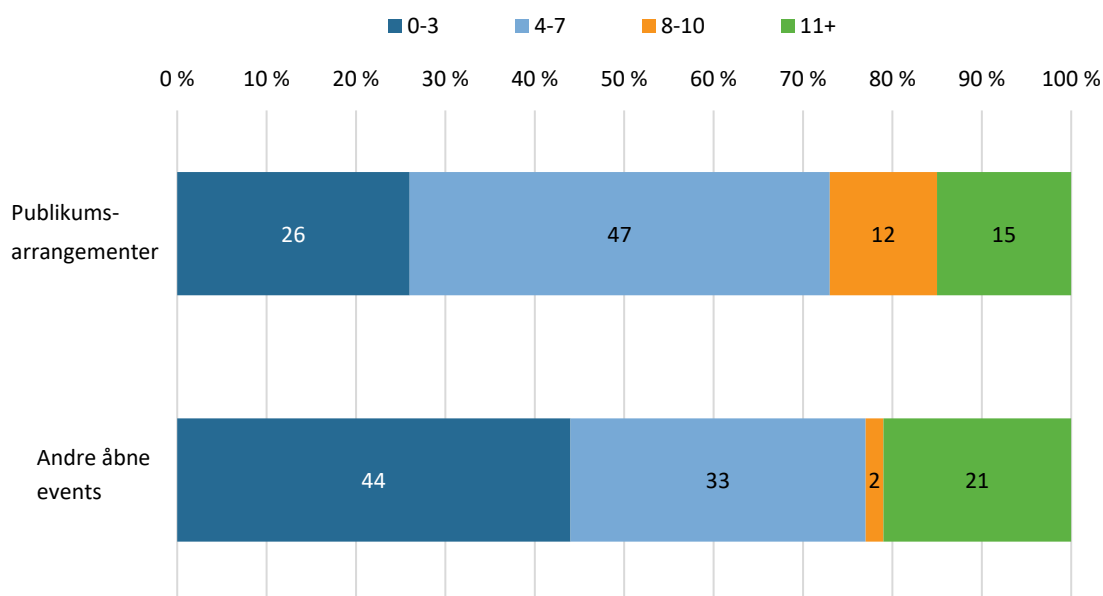
Figur 12: Andre typer af åbne events (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Arrangerer I som forening events, hvor udefrakommende (ikke-medlemmer) kan deltage? (Sæt gerne flere kryds)". Foreningerne har kunnet vælge flere svar og summen giver derfor ikke 100. n=87.

Foreningerne har dernæst svaret på, hvor mange af de to typer af arrangementer de afholder i løbet af et år. Når det gælder publikumsarrangementer, er det mest udbredt at have 4-7 arrangementer i løbet af et år. Blandt de foreninger, der har andre typer af åbne arrangementer, er det mest udbredt at have 0-3, men hver femte af disse foreninger afholder mere end ti om året.

Figur 13: Antal arrangementer det seneste år (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvor mange arrangementer har foreningen arrangeret/optrådt ved inden for det seneste år?". Spørgsmålet er kun givet til de foreninger, der har den pågældende type af arrangement. Publikumsarrangementer: n=78, Andre åbne events: n=43.

Ser man på tværs af foreninger, er der stor variation i, hvor mange arrangementer foreningerne er involveret i. Tabel 5 viser det gennemsnitlige antal publikumsarrangementer og andre åbne events på tværs af foreningstyper på årsbasis.

Danseforeningerne og andre foreningstyper har gennemsnitligt flest arrangementer, både hvad angår publikumsarrangementer og andre åbne events. Korene og amatørteatrene er dem, som i lavest grad arrangerer andre åbne events.

Den landsdækkende undersøgelse har kun spurgt ind til publikumsarrangementer, og gennemsnittene på landsplan er svarende til de tal, der fremgår herunder (Thøgersen et al. 2024: 61).

Tabel 5: Gennemsnitligt antal arrangementer det seneste år – fordelt på foreningstyper

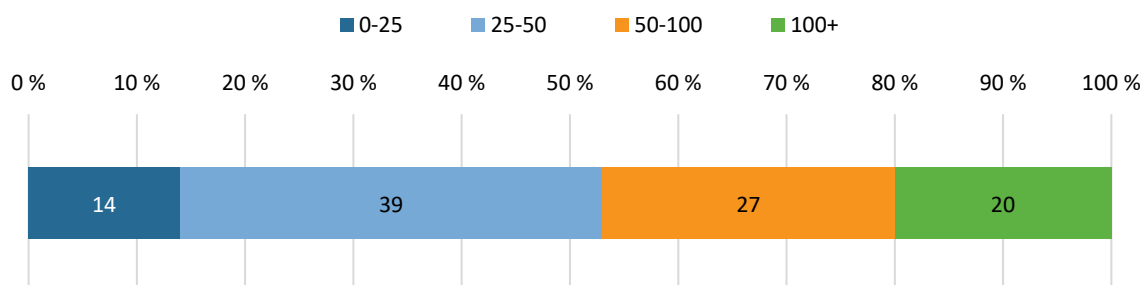
	Publikumsarrangementer	n	Andre åbne events	n
Kor	6	38	2,6	15
Orkester	7,1	15	7,3	8
Dans	11,5	7	19,5	9
Amatørteater	8,4	10	1	3
Anden foreningstype	11,8	8	12,2	7

Tabellen viser det gennemsnitlige antal arrangementer fordelt på foreningstype baseret på foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvor mange arrangementer har foreningen arrangeret/optrådt ved inden for det seneste år?" Spørgsmålet er kun givet til de foreninger, der har den pågældende type af arrangement. Et kor er sorteret fra grundet et meget højt antal åbne events. Publikumsarrangementer: n=78, Andre åbne events: n=43.

Publikummer

Foreningerne arrangerer publikumsarrangementer til både større og mindre publikummer. Der er en stor spredning i forhold til, hvor mange publikummer der gennemsnitligt kommer til foreningernes arrangementer. Hver femte forening har over 100 publikummer i gennemsnit, mens næsten lige så mange foreninger har mellem 0-25 publikummer. Mest udbredt er det at have 25-50 publikummer.

Figur 14: Antal publikummer (pct.)

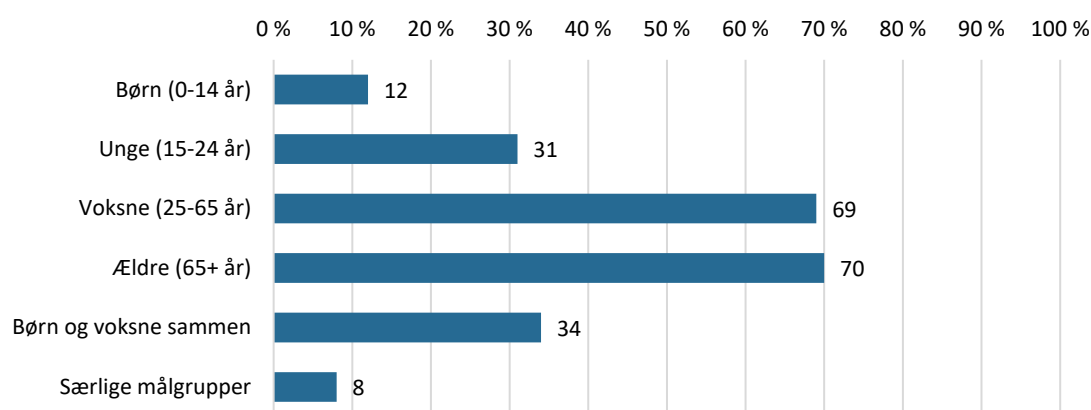

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvor mange publikummer deltager gennemsnitligt til de publikumsarrangementer, I medvirker i? Skriv det gennemsnitlige antal publikummer." n=73.

Det er især voksne og ældre, der er publikum ved publikumsarrangementerne. Hele 70 pct. af foreningerne har ældre som deres publikums målgruppe, mens 69 pct. har voksne som målgruppe. Ca. hver tredje forening har desuden unge samt børn og voksne sammen, men kun få foreninger – 12 pct. – har specifikt børn som målgruppe.

8 pct. af foreningerne angiver, at de har særlige målgrupper som publikum. Det gælder især studerende, men også plejehjemsbeboere og mennesker med funktionsnedsættelser er blandt de særlige målgrupper.

Figur 15: Målgrupper blandt publikum (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvem udgør jeres publikum til jeres arrangementer? (Sæt gerne flere kryds.)". Foreningerne har kunnet vælge flere svar og summen giver derfor ikke 100. n=77.

Foreningerne er også blevet spurgt ind til, hvor de oftest afholder deres arrangementer. Her nævnes konkrete lokationer som Åbyhøj Kirke, Dokk1, Den Gamle By, Fritidscentret Skovvangsvej, Danseteltet i Aarhus Festuge, N. J. Fjordsgade Skole, Folkehuset Skejby, Musikhusets foyer, Rådhushallen, Store Torv, Stakladen og Generationernes Hus.

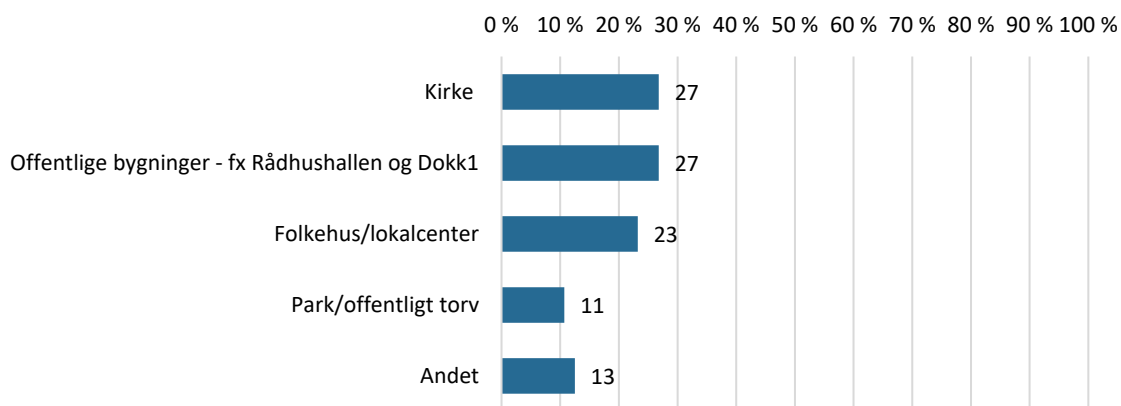
Rådhushallen, Dokk1, Aarhus Universitet og Generationernes Hus er blandt de mest omtalte lokationer. Der angives også mindre specifikke lokationer som museer og teaterfestivaler. En forening nævner som eksempel, at de deltager i mange konkurrencer og derfor optræder på scener mange forskellige steder i verden:

"Vi deltager i mange turneringer i forskellige forbund og både i indland og udland."

Uddybende svar

I alt har 49 foreninger har svaret på den åbne svarmulighed, og alle svarene er kodet i de kategorier, som fremgår af figur 16 nedenfor.

Figur 16: Lokationer for arrangementer

Figuren giver en tematiseret oversigt over åbne svar på spørgsmålet: "Uddyb gerne hvor I oftest afholder jeres arrangementer?"
n=49.

Flest foreninger (27 pct.) angiver her, at de optræder i kirker. Dertil kommer en række offentlige bygninger og selvejende institutioner, hvor sammenlagt også 27 pct. optræder. Det er især foreninger, der ikke er medlemmer af Samrådet for amatørkultur i Aarhus, som bruger kirkerne og offentlige bygninger, mens medlemmer af samrådet især optræder i folkehuse/lokalcentre. Det hænger sammen med, at medlemmerne i samrådet kan få støtte til at lave kulturaktiviteter i folkehuse og på lokalcentre/plejehjem af Magistraten for Sundhed og Omsorg (MSO) i Aarhus Kommune via samrådet. Medlemmerne i samrådet er derfor i høj grad foreninger med interesse for dette.

Samrådet uddeler også tilskud til medlemmer, der har offentlige og gratis optræder på gader og stræder i Aarhus på vegne af Kulturforvaltningen i Aarhus Kommune. Det er dog både medlemmer og ikke-medlemmer, som optræder på offentlige torve, gader og stræder samt i parker, men kun samrådets medlemmer får tilskud til dette.

13 pct. af svarene er i kategorien 'andet' og indeholder eksempelvis lokationer uden for Aarhus Kommune, hvor foreningerne har optrådt. Eksempelvis skriver en forening:

"I maj 2024 på tur til Mors og Thy holdt vi også koncerter på utraditionelle steder (Hanstholm Fyr, Thingbæk Kalkminer)."

Uddybende svar

Nogle foreninger har bestemte lokationer, som de primært optræder på, men svarene viser også, at der er foreninger, som optræder mange forskellige steder. Eksemplet herunder er fra en forening, der har sit eget hus, men alligevel samarbejder med spillesteder og andre aktører i Region Midt:

"Vi afholder oftest events i eget hus, byens spillesteder og hos samarbejdspartnere i regionen."

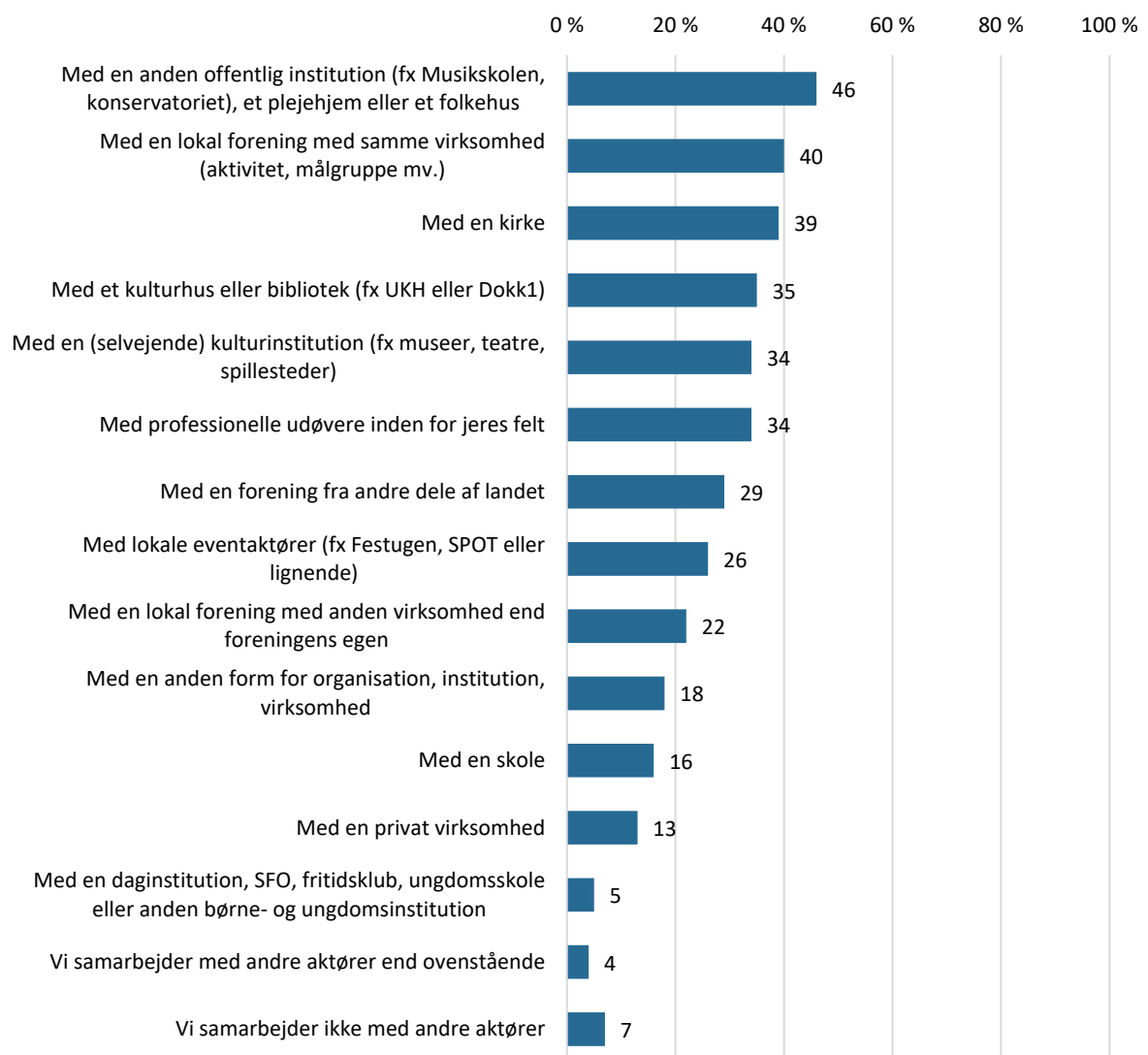
Uddybende svar

Eksemplet viser også, at selvom en forening har eget hus, kan det stadig være attraktivt at komme andre steder hen og spille. I den forbindelse spiller relationer og samarbejder en stor rolle, som næste afsnit belyser.

Samarbejder

Overordnet har foreningerne mange forskellige typer af samarbejder. Figur 17 viser foreningernes svar på, hvilke typer af aktører de samarbejder med, og viser, at foreningerne samarbejder med en bred vifte af aktører. 7 pct. angiver, at de slet ikke samarbejder med andre aktører, mens mange foreninger har haft samarbejder med mere end én anden aktør inden for de seneste fem år.

Figur 17: Foreningernes samarbejder (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Har foreningen inden for de seneste fem år haft et samarbejde om AKTIVITETER, ARRANGEMENTER eller PROJEKTER med én eller flere af nedenstående aktører?". Respondenterne har kunnet vælge flere svar. n:=82.

Foreningerne i undersøgelsen samarbejder i høj grad med offentlige institutioner i Aarhus. Næsten halvdelen har svaret, at de samarbejder med offentlige institutioner såsom Aarhus Musikskole eller konservatoriet samt lokalcenter/plejehjem eller et folkehus. Som forrige afsnit viste, er det også disse steder, hvor mange af foreningerne afholder publikumsarrangementer, hvilket kan være omdrejningspunktet for denne samarbejdsrelation.

40 pct. samarbejder med andre foreninger, der har samme aktivitet og/eller målgruppe, og 34 pct. har samarbejder med professionelle udøvere på deres felt. Det kunne være samarbejder om fælles koncerter eller forestillinger.

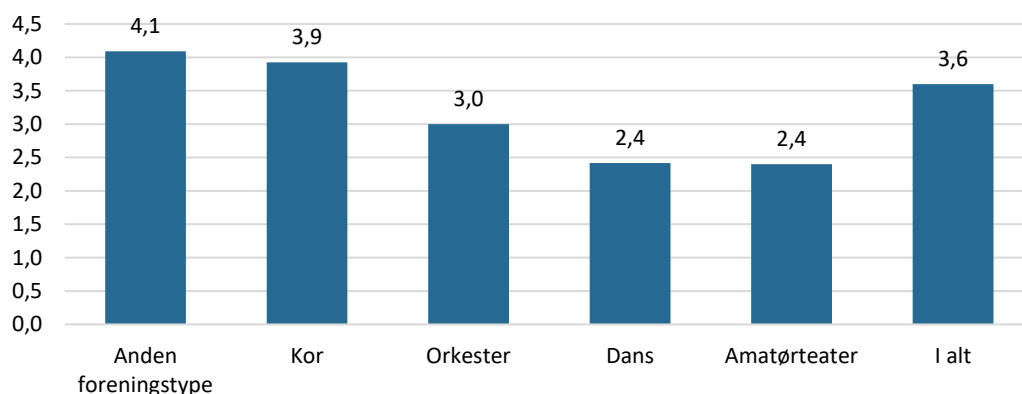
Samarbejder med kirker (39 pct.), kulturhuse og biblioteker (35 pct.), kulturinstitutioner (34 pct.) og lokale eventaktører (26 pct.) kan i høj grad også handle om samarbejde om publikumsarrangementer, ligesom mange kor bruger kirker/sognehuse som øvelokale (figur 65 i bilag).

Henholdsvis 16 og 5 pct. af foreningerne samarbejder med skoler og forskellige typer af daginstitutioner. Det er relativt få set i lyset af, at skole- og institutionssamarbejde kan have betydning for sikre fødekæden til foreningslivet på den lange bane. Den lave andel kan skyldes, at foreningerne primært har fokus på voksne medlemmer, mens der findes mange kommunale tilbud til børn. Dykker man ned i, hvilke foreningstyper der har disse former for samarbejder, er det primært de foreninger, som i denne undersøgelse er kategoriseret som 'anden foreningstype', herunder øvrige kulturelle foreninger og en øvelokaleforening. Dertil har to ud af ti amatørteatre også samarbejder med skoler i kommunen.

Få foreninger samarbejder med øvrige organisationer og virksomheder, men her viser uddybende svar, at samarbejdet kan omhandle booking til firmaarrangementer, lån af lokaler til koncert (f.eks. DSB's ankomsthal) eller evt. økonomisk støtte til foreningens arrangementer (f.eks. en studenterrevy).

Foreningerne i undersøgelsen har i gennemsnit 3,6 forskellige typer af samarbejder, men det varierer mellem foreningerne. Hvor nogle foreninger ingen samarbejder har, har andre op til ti af ovenstående typer af samarbejder. På tværs af foreningstyper er det foreninger i kategorien 'anden foreningstype' samt kor, der gennemsnitligt har flest samarbejder (4), mens danseforeninger og amatørteatre i gennemsnit har færrest (2,4) (figur 18).

Figur 18: Gennemsnitligt antal samarbejder – fordelt på foreningstyper

Figuren viser det gennemsnitlige antal samarbejder fordelt på foreningstyper. Baseret på svarene illustreret i figur 17. n=82 (Amatørteater: n=10, Kor: n=37, En anden foreningstype: n=10, Orkester: n=15, Dans: n=10).

Der er også stor forskel på, hvilke aktører de forskellige foreningstyper samarbejder med. Tabel 6 nedenfor angiver top tre over samarbejder inden for hver foreningstype. Her ses eksempelvis, at især teatrene og korene samarbejder med andre foreninger, mens danseforeningerne i høj grad samarbejder med professionelle udøvere. Orkestrene samarbejder især med lokalcentre/plejehjem, folkehuse og offentlig institution såsom Aarhus Musikskole og konservatoriet. Samarbejdet med lokalcentre/plejehjem og folkehuse kan som tidligere nævnt skyldes en samarbejdsaftale mellem Samrådet for amatørkultur og Aarhus Kommune, hvor der gives tilskud til optrædener. Samarbejdet med Aarhus Musikskole og konservatoriet er ikke uddybet, men der kan være samarbejdsmuligheder omkring rekruttering af medlemmer og dirigenter.

Tabel 6: Samarbejdsrelationer – fordelt på foreningstyper

Foreningstype	Samarbejdsrelation
Kor	Kirke (63 pct.) Forening med samme virksomhed (53 pct.) Selvejende kulturinstitution (40 pct.)
Orkester	Anden offentlig institution, lokalcentre/plejehjem og folkehuse (81 pct.) Kulturhus eller bibliotek (44 pct.) Kirke (38 pct.)
Dans	Professionelle udøvere (42 pct.) Lokale eventaktører (42 pct.) Anden offentlig institution (33 pct.)
Amatørteater	Forening med samme virksomhed (30 pct.) Forening med anden virksomhed (30 pct.) Selvejende kulturinstitution (30 pct.)
Anden foreningstype	Skole (45 pct.) Selvejende kulturinstitution (45 pct.) Kulturhus eller bibliotek (45 pct.)

Tabellen viser, hvilke aktører der er foreningernes mest udbredte samarbejdspartnere. Baseret på svarene illustreret i figur 17. n=82 (Amatørteater: n=10, Kor: n=37, En anden foreningstype: n=10, Orkester: n=15, Dans: n=10).

Foreningerne har i undersøgelsen kunnet uddybe, hvem de helt konkret samarbejder med – og listen er lang. Aktørerne er grafisk illustreret i en ordsky i figur 19 nedenfor. Jo flere gange en aktør er omtalt, jo større fremgår ordet i ordskyen.

Figur 19: Foreningernes faste samarbejdspartnere

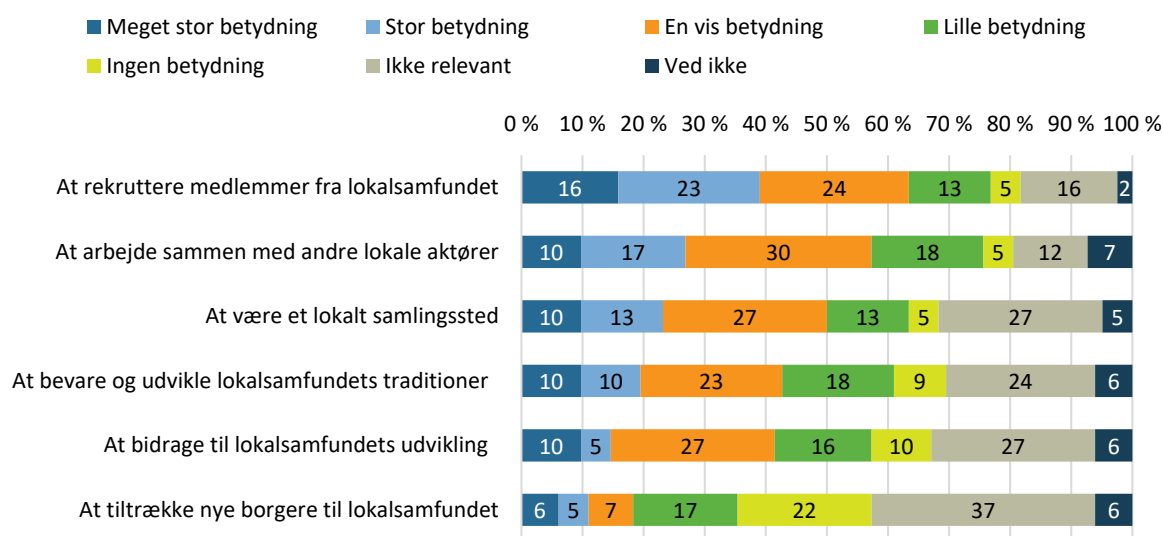
Videncenter for Folkeoplysning 60 www.vifo.dk

Foreningernes rolle i lokalsamfundet

Foreningerne har svaret på seks spørgsmål, der handler om deres syn på, hvilken rolle deres egen forening spiller i lokalsamfundet. Figur 20 viser, at det især er rekruttering af medlemmer fra lokalsamfundet, som fylder noget for foreningerne. 27 pct. af foreningerne angiver også, at samarbejde med andre lokale aktører har stor eller meget stor betydning for dem.

Sammenligner man med landsplan, tillægger foreningerne i Aarhus Kommune generelt de forskellige roller og relationer lidt lavere betydning, end det er tilfældet for foreningerne i den landsdækkende undersøgelse. Særligt det med at bevare og udvikle lokalsamfundets traditioner er der færre aarhusianske amatørkulturelle foreninger, der tillægger stor eller meget stor betydning (20 pct.) ift. landsplan (36 pct.). Det kan skyldes, at der er nogle forskelle i foreningernes lokale engagement på tværs af land og by. Som den landsdækkende rapport viser, er der tæt sammenhæng mellem størrelsen på det lokalsamfund, foreningen tilhører, og foreningens lokale engagement. Hvor foreninger i mindre byer og lokalsamfund lægger større vægt på deres lokale rolle, er dette mindre udtalt blandt foreninger i større byer (Thøgersen et al. 2024: tabel 33 i bilag 2). Samme tendens ses i flere andre undersøgelser (Ibsen & Iversen 2023, Ibsen et al 2013) og gælder ligeledes borgernes frivillige engagement (Ibsen 2024a).

Figur 20: Foreningernes syn på deres egen lokale rolle (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvor stor betydning har de følgende forhold for foreningen, når det gælder foreningens relationer til lokalsamfundet?" n=82.

Der er også forskelle på tværs af foreningstyper, især på nogle af de seks områder (se figur 57-61 i bilag). Særligt danseforeninger, kor og andre foreningstyper tillægger det stor eller meget stor betydning at rekruttere fra lokalsamfundet, mens dette kun gælder for 13 pct. af orkestrene. Det kan skyldes, at nogle orkestre samler musikere fra et stort opland, hvor medlemmer kører fra andre kommuner for at være med i det specifikke orkester.

At arbejde sammen med andre lokale aktører er det område, hvor foreningerne ligner hinanden mest, og hvor 20-40 pct. blandt de forskellige foreningstyper har angivet, at det har stor eller meget stor betydning.

Særligt danseforeninger, teatre og foreningerne i kategorien 'anden foreningstype' angiver, at det har stor eller meget stor betydning for dem at være et lokalt samlingssted, mens det kun er henholdsvis 13 og 7 pct. af korene og orkestrene. Det er samtidigt de foreninger, der i højest grad bor i private/selvejende lokaler/faciliteter, som foreningen lejer (se figur 65 i bilag), og det er interessant, om det er lettere at være et lokalt samlingssted i denne type lokaler.

Det er særligt foreningerne i kategorien 'anden foreningstype', som vægter det at bidrage til lokalsamfundets udvikling højt, mens særligt teatrene (og danseforeningerne) er dem, der vægter det at bevare og udvikle lokalsamfundets traditioner højest.

Ingen amatørteatre og få kor og orkestre har tillagt tiltrækning af nye borgere til lokalsamfundet stor eller meget stor betydning.

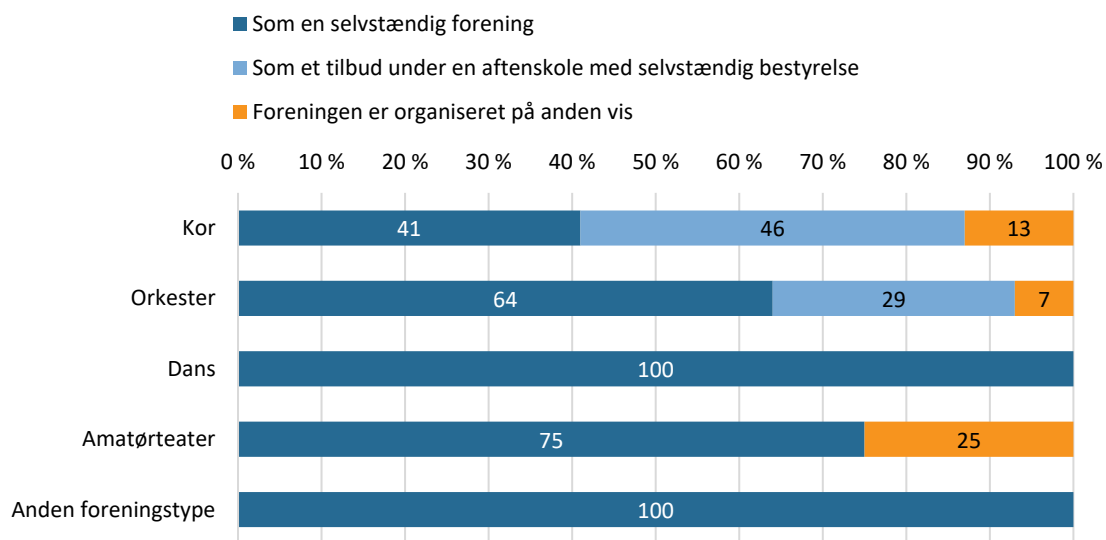
2.3: Foreningernes organisering

Et vigtigt fundament for foreningslivet er foreningernes organisering, demokrati og engagement. Dette kapitel ser nærmere på, hvordan respondenterne formelt er organiseret internt, og om de er aktive i lokale netværk eller samråd. Derefter beskrives foreningernes medlemsdemokrati og engagement samt deres frivillige og lønnede ressourcer for at slutte af med at give et indblik i de amatørkulturelle foreningers indtægtskilder.

Den mest almindelige organisering i det frivillige fritidsliv i Danmark har foreningsmodellen som omdrejningspunkt. 62 pct. af respondenterne i undersøgelsen er da også organiserede som selvstændige foreninger. Men i amatørkulturen er billedet lidt mere nuanceret end i det øvrige fritidsliv.

Figur 21 viser, at særligt flere kor og orkestre har valgt at være en del af en aftenskole, men med egen bestyrelse. Det gør sig gældende for 27 pct. af foreningerne. Denne organisering kan frigøre foreningerne for en del administration samtidig med, at de får tilskud til deres dirigent. I den landsdækkende undersøgelse er der også kor og orkestre, der er selvstændige aftenskoler, men ingen af undersøgelsens respondenter har angivet dette. For eksempel indgår kor som Chrysillis og Koriosum i et administrativt fællesskab med FO-Aarhus og er dermed en del af en større aftenskole. En anden aktør svarer: "Vi er en aktivitet under foreningen KFUM og KFUK Frederiksbjerg" og er dermed organiseret 'på anden vis', som samlet set 10 pct. af respondenterne svarer.

Figur 21: Foreningernes organisering – fordelt på foreningstype (pct.)

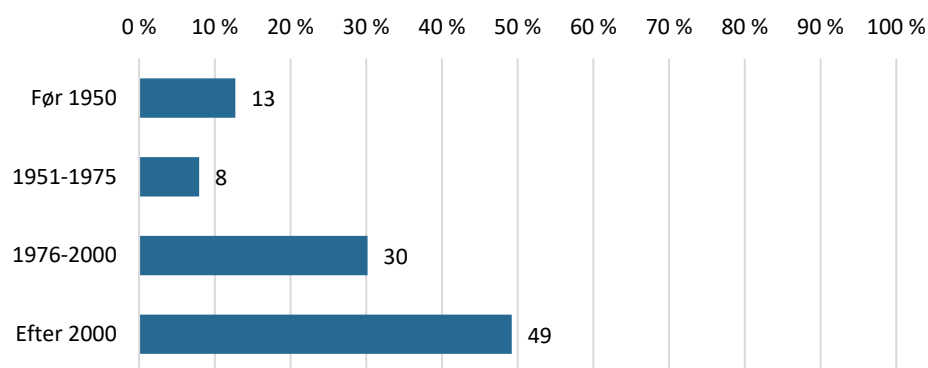

Figuren viser foreningens svar på spørgsmålet: "Hvordan er foreningen organiseret?" Fordelt på foreningstype. Obs: 0 foreninger har svaret 'som en selvstændig aftenskole'. n=77 (Amatørteater: n=8, Kor: n=37, En anden foreningstype: n=9, Orkestre: n=14, Dans: n=9).

13 pct. af foreningerne er mere end 75 år gamle. To foreninger er stiftet sidst i 1800-tallet. Den ældste er fra 1896 og er en fotografisk forening, mens den anden fra 1898 er et kor med rødder i arbejderbevægelsen. Flere foreninger er mellem 25 og 75 år gamle, men som figur

22 viser, er langt de fleste af de deltagende foreninger kommet til efter år 2000. Det er en markant forskel fra det landsdækkende billede, hvor kun 23 pct. af foreningerne er stiftet efter 2000. På landsplan er de amatørkulturelle foreninger således 48 år i gennemsnit, hvor de i Aarhus Kommune kun er 34 år.

Figur 22: Årstal for oprettelse af foreningerne (pct.)

Figuren viser foreningens svar på spørgsmålet: "Hvornår er foreningen stiftet? (Hvis du ikke ved det, kan du springe spørgsmålet over.)" n=77.

Den store tilvækst af nye foreninger kan til dels skyldes, at det er en kommune i vækst, hvor flere beboere skaber mere aktivitet. Ser man på tværs af foreningstyper, ser det imidlertid ud til, at det særligt er inden for dans, hvor der er kommet nye foreninger til siden årtusindskiftet (se tabel 7).

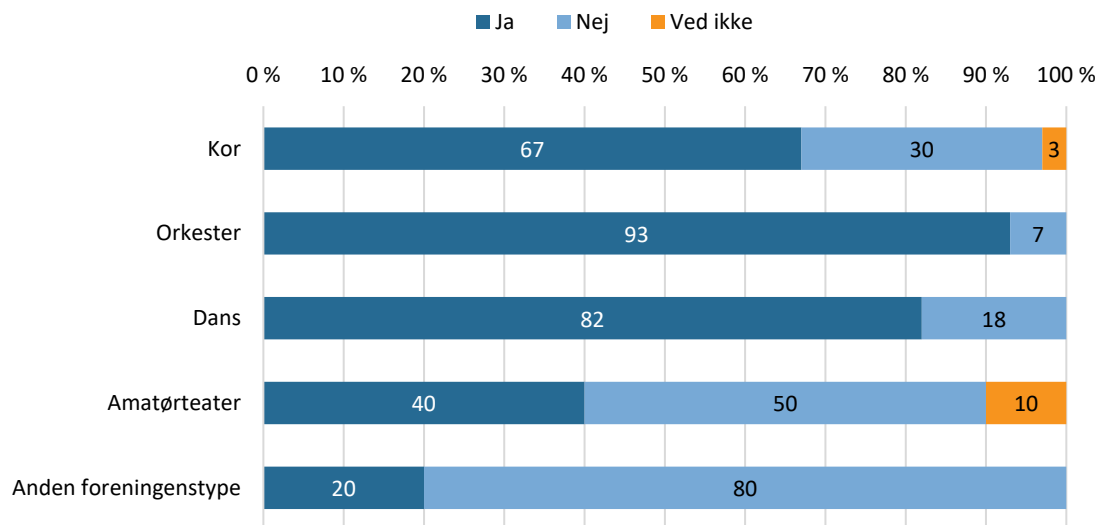
Tabel 7: Foreningernes gennemsnitlige alder fordelt på foreningstype

Foreningstype	Gennemsnitlig alder
Kor	34 år
Orkester	42 år
Amatørteater	47 år
Dans	16 år
Anden foreningstype	29 år
Total	34 år

Tabellen viser foreningens svar på spørgsmålet: "Hvornår er foreningen stiftet? (Hvis du ikke ved det, kan du springe spørgsmålet over.)" Fordelt på foreningstype. n=77 (Amatørteater: n=8, Kor: n=37, En anden foreningstype: n= 9, Orkester: n=14, Dans: n=9).

Som kapitlet ovenfor viste, er der stor variation i, hvor meget foreningerne engagerer sig lokalt og tænker sig selv ind i en større samfundsmæssig sammenhæng. De fleste af foreningerne (65 pct.) er dog medlem af en sammenslutning eller et netværk i kommunen som for eksempel Samrådet for amatørkultur eller DanseParaplyen. Figur 23 viser, at især orkestre og danseforeninger er organiseret lokalt, men også mange kor indgår i lokale netværk og samråd.

Figur 23: Medlemmer af Samrådet for amatørkultur, DanseParaplyen eller andre netværk i Aarhus Kommune fordelt på foreningstype (pct.)

Figuren viser foreningens svar på spørgsmålet: "Er foreningen medlem af en sammenslutning eller et netværk af foreninger i kommunen (f.eks. Samrådet for amatørkultur i Aarhus Kommune eller DanseParaplyen)?" n=83 (Amatørteater: n=10, Kor: n=37, En anden foreningstype: n=10, Orkester: n=15, Dans: n=11).

53 ud af de 54 foreninger, der er medlemmer af et lokalt netværk, har uddybet, hvilke organisationer det drejer sig om. De tre mest brugte sammenslutninger er Samrådet for amatørkultur i Aarhus Kommune, hvor 28 er medlemmer, Kor 72, hvor 15 foreninger svarer, at de er med, og ni foreninger er med i DanseParaplyen. Kor 72 er en landsdækkende organisation, men har hovedkontor i Aarhus, hvilket kan være grunden til, at flere respondenter har svaret, at de er organiseret lokalt gennem denne organisation. Ellers nævnes enkelte lokale (Aarhus Musikskole og FO-Aarhus) og flere landsdækkende organisationer som Dansk Amatør Orkesterforbund, Musisk Oplysningsforbund og DGI. Det ser således ud til, at udover Samrådet for amatørkultur i Aarhus og DanseParaplyen så orienterer netværkene sig ikke nødvendigvis mod lokalområdet, men mere nationalt, selvom spørgsmålet er rettet mod det lokale.

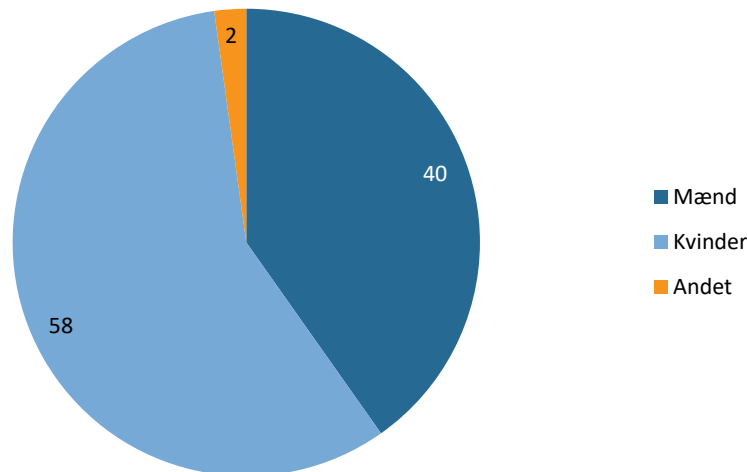
Foreningsdemokrati og engagement

Ifølge folkeoplysningsloven skal en tilskudsberettiget forening have mindst fem bestyrelsesmedlemmer. Selvom der er forskel på den overordnede organisering af foreningerne, og ikke alle foreningerne er godkendt som folkeoplysende, har alle respondenterne svaret, at de har en bestyrelse. En forening svarer, at der er to medlemmer i bestyrelsen, og den største bestyrelse har 12 medlemmer. 41 pct. af foreningerne svarer, at de er fem i bestyrelsen, som dermed er langt det mest almindelige. Gennemsnitligt er der 5,27 medlemmer i bestyrelserne.

I forhold til køn og alder ser der ud til at være en god kønsmæssig fordeling i foreningerne. Figur 24 viser, at 58 pct. af bestyrelsesmedlemmerne er kvinder, 40 pct. er mænd og 2 pct. svarer 'andet'.

I en undersøgelse af foreningslivet i Danmark er der klart flere mænd end kvinder, der er aktive i bestyrelser (Thøgersen et al. 2025). I idrætsforeningerne er det kun 40 pct. af bestyrelsesmedlemmerne, der er kvinder, mens det i kultur- og kunstforeninger er halvt af hver. Der er således en høj andel kvinder blandt bestyrelsesmedlemmerne i denne undersøgelse. Det svarer dog fuldstændigt til den kønsmæssige fordeling blandt medlemmerne.

Figur 24: Bestyrelsesmedlemmer i foreninger fordelt på køn (pct.)

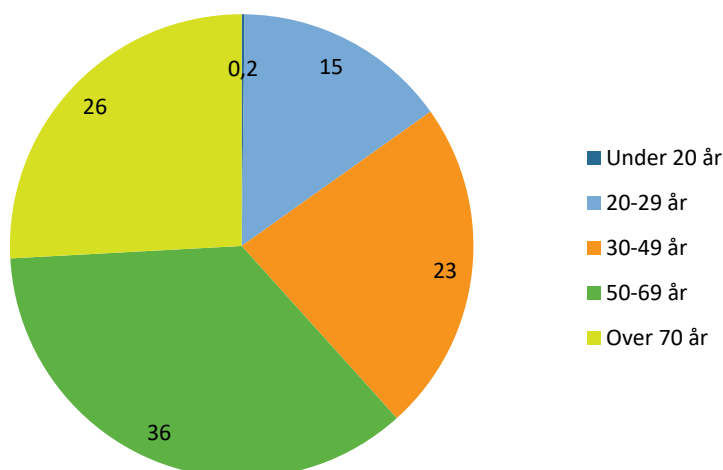

Figuren viser foreningens svar på spørgsmålet: "Hvordan fordeler bestyrelsens medlemmer sig på tværs af køn ca.? (Skriv antal medlemmer for hver gruppe – hvis du ikke kender det præcise antal, beder vi dig oplyse et cirka tal.)" Samlet antal registrerede bestyrelsesmedlemmer n=455.

Sammenlignet med andre foreninger ser der også ud til at være en god repræsentation af unge bestyrelsesmedlemmer. Sammenlignet med den nævnte undersøgelse af foreningslivet i Danmark ser det ud til, at aldersfordelingen for bestyrelsesmedlemmerne er mere jævnt fordelt blandt foreninger i denne undersøgelse. Særligt interessant er det, at 15 pct. af bestyrelsesmedlemmerne i foreningerne i denne undersøgelse er under 30 år. Ser man på foreningslivet generelt, er det omkring 7 pct. i gennemsnit (Thøgersen et al. 2025). Den høje repræsentation af unge i bestyrelserne kan skyldes Aarhus' befolkningssammensætning, hvor omkring 45 pct. af kommunens borgerne er under 30 år²⁴. Ligeledes kan det skyldes, at flere af foreningerne i undersøgelsen er for unge/studerende. For eksempel vil de deltagende studenterrevyer og ungekor naturligt påvirke det samlede billede.

²⁴ <https://aarhus.dk/om-kommunen/aarhus-i-tal/aarhus-i-tal>

Figur 25: Bestyrelsesmedlemmer fordelt på alder (pct.)

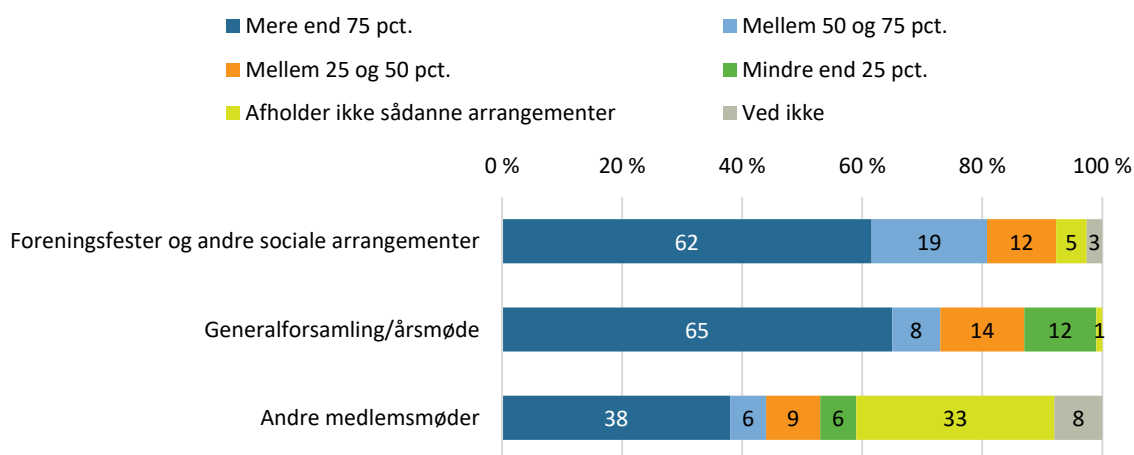

Figuren viser foreningens svar på spørgsmålet: "Hvordan fordeler bestyrelsens medlemmer sig på tværs af følgende aldersgrupper? (Skriv antal medlemmer inden for de relevante aldersgrupper. Hvis du er i tvivl, så giv dit bedste bud.)" Samlet antal registrerede bestyrelsesmedlemmer n=472.

Medlemmernes engagement

Billedet af et levende foreningsliv med stort engagement bekræftes, når man ser på medlemmernes opbakning til foreningernes arrangementer. Foreningerne er blevet spurgt til, i hvor høj grad medlemmerne deltager i sociale arrangementer, generalforsamling og andre arrangementer. Figur 26 nedenfor viser, at foreningernes medlemmer i høj grad deltager både i sociale arrangementer og generalforsamling/årsmøde. 65 pct. af foreningerne svarer for eksempel, at tre ud af fire medlemmer kommer til generalforsamlingerne/årsmøderne.

Figur 26: Medlemmernes deltagelse i arrangementer (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvor stor en procentdel af medlemmerne har været til de følgende møder og arrangementer i foreningen inden for de seneste 12 måneder?" n=78.

Svarfordelingen ligner den landsdækkende på det amatørkulturelle område og viser, at medlemmerne i amatørkulturelle foreninger har en høj deltagelse både i det sociale i

foreningen, men også i det formelle foreningsdemokrati, når man sammenligner med andre typer af foreninger (Rask et al. 2021, 20; Ibsen et al. 2013, 46). Eksempelvis viser undersøgelsen Foreningsliv i Aarhus Kommune (Rask et al. 2021), at kun hver fjerde forening i kommunen vurderer, at over halvdelen af deres medlemmer deltager i generalforsamlinger, mens lidt over halvdelen af foreningerne oplever deltagelse fra mindre end en tredjedel af deres medlemmer (ibid. 93-94).

Tidligere undersøgelser af området viser, at amatørkulturelle foreninger ofte har en stærk foreningskultur, hvor medlemmerne føler en tæt tilknytning til foreningen (Haberman & Ibsen 2006). Den landsdækkende undersøgelse af amatørkulturen viste for eksempel, at medlemmerne i de amatørkulturelle foreninger i gennemsnit har været medlemmer i 16 år (Thøgersen et al. 2024: 73). Dette kan bidrage til engagementet og herunder villigheden til at møde op til generalforsamlinger/årsmøder.

Det er især kor og orkestre, hvor medlemmerne i høj grad deltager i generalforsamling/årsmøde. 86 pct. af orkestrene og 84 pct. af korene svarer, at mere end 75 pct. af deres medlemmer deltager i generalforsamlinger. Flere undersøgelser peger på, at foreningernes størrelse har betydning for deltagelsen (Rask et al. 2021: 94; Thøgersen et al. 2024: 78), hvilket kan handle om, at medlemmer i små foreningsfællesskaber kender alle, hvilket kan give en følelse af medejerskab og forpligtelse.

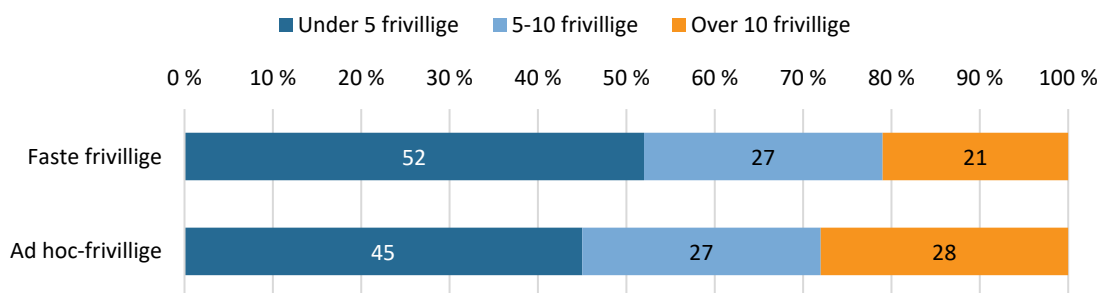
To ud af tre foreninger afholder øvrige medlemsmøder. I de foreninger, der har disse møder, er der ligeledes en god tilslutning blandt medlemmerne.

2.4: Foreningernes frivillige, lønnede og økonomi

For mange foreninger er den frivillige indsats helt central for både drift og fællesskab. Den landsdækkende undersøgelse af amatørkulturen i Danmark pegede på, at der i mange af de amatørkulturelle foreninger er en stærk frivilligkultur. Den viste, at de fleste medlemmer (59 pct.) er engageret i at løse frivillige opgaver. Der er forskel på tværs af aktivitetstype, og i amatørteatrene er det hele 81 pct., der arbejder frivilligt (Thøgersen et al. 2024: 145).

I denne undersøgelse har vi ikke spurgt medlemmerne selv, men foreningernes svar tyder på, at der også her er stort engagement. Ud over bestyrelsen har godt halvdelen af foreningerne op til fem frivillige (figur 27). Resten af foreningerne har flere. Det er især korene, der har mange involveret i både faste og ad hoc-opgaver (se figur 63 i bilag). Det kan således tyde på, at denne undersøgelse adskiller sig lidt fra den landsdækkende undersøgelse, hvor især amatørteatrenes medlemmer svarede, at de var frivillige. Men det skal dog tages med det forbehold, at der er relativt få teatre med i denne undersøgelse, hvorfor lokale forskelle bliver meget tydelige.

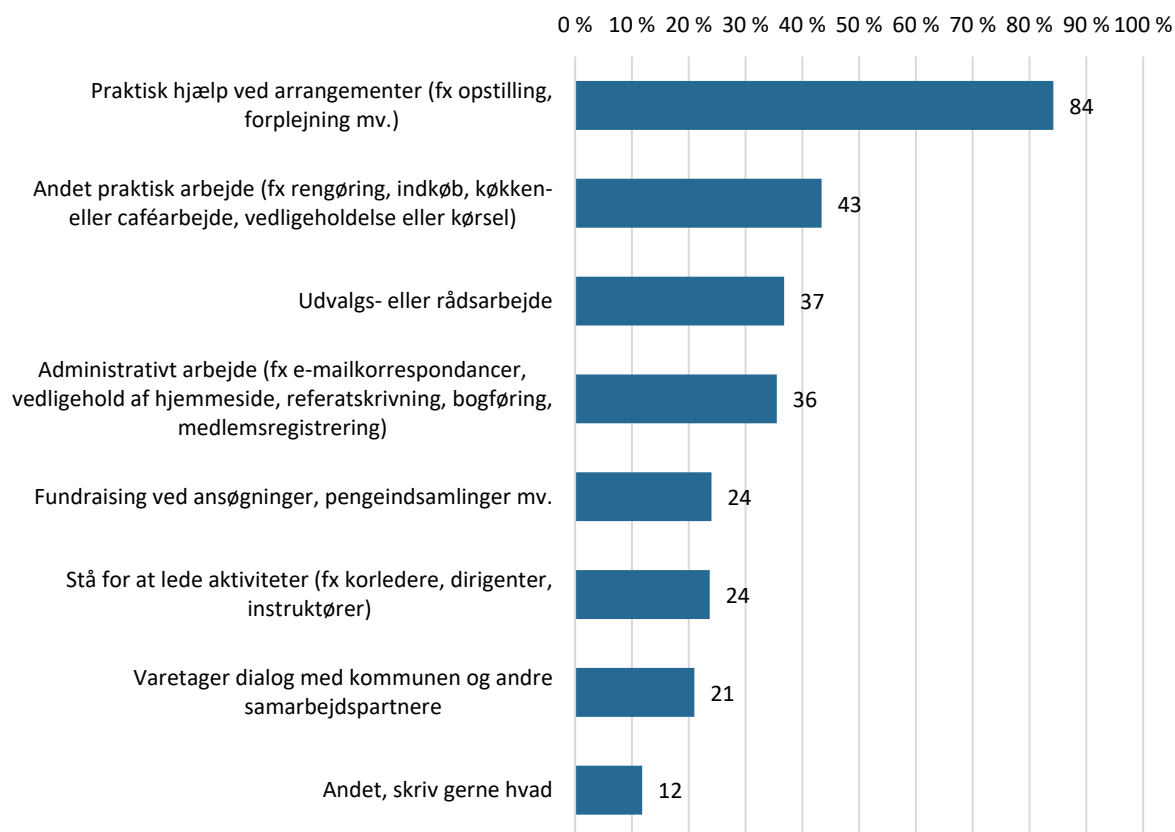
Figur 27: Antal frivillige i foreningerne (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvor mange ulønnede frivillige har foreningen haft det seneste år? (Godtgørelse af udgifter til telefon, reduktion i medlemskontingent, kørsel mv. betragtes IKKE som løn). Skriv cirkatal." n=77.

De frivillige løser mange forskellige opgaver i foreningerne. Som figur 11 viste (side 52), er publikumsarrangementer et af amatørkulturforeningernes særlige kendetegn, og figur 28 viser, at det kræver en god frivilligindsats. I 84 pct. af foreningerne hjælper de frivillige således til ved foreningens arrangementer. I 43 pct. af foreningerne udfører de frivillige andet praktisk arbejde, og i lidt over hver tredje forening er de ansvarlige for administrativt arbejde og udvalgs- og rådsarbejde. Det ser således ud til, at bestyrelserne er gode til at uddelegere opgaver, og at medlemmerne er gode til løfte med.

Figur 28: De frivilliges opgaver i foreningerne (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvilke opgaver løser de frivillige (som ikke er i bestyrelsen)?" Da respondenterne har kunnet svare mere end en gang giver det samlede resultat over 100 pct.. n=76.

Uddybninger på 'andet' til spørgsmål om frivillige opgaver

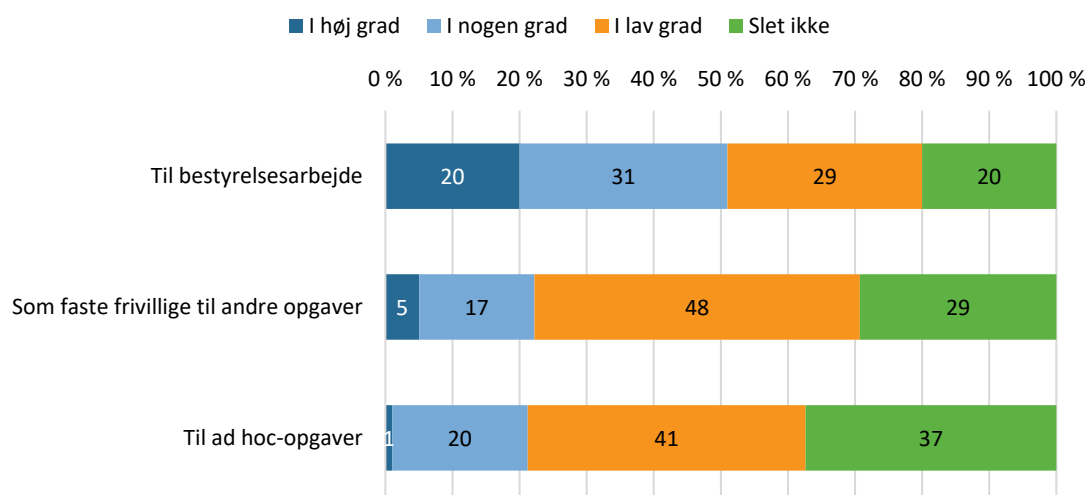
- Nodeskrivning
- Arrangere ture, bage kager
- Markedsføring og salg af koncerter
- Salg af koncerter til kirker, al PR, interne sociale arrangementer
- Opslag på sociale medier
- Foto
- Manuskriptskrivning og øvning af materiale
- Udvikle på sketches, være i bandet
- Organisere events, undervise, DJ
- Spille musik til dans

Typen af opgaver, som de frivillige løser i de aarhusianske foreninger, ligner meget resultaterne på landsplan, men det ser ud til, at amatørkulturforeningerne i Aarhus Kommune har lidt lettere ved at rekruttere til opgaverne end landsgennemsnittet.

Figur 29 viser, at det dog stadig kan være en udfordring at få frivillige til bestyrelsesarbejdet, hvor billedet er meget tæt på mønstret på landsplan. I de amatørkulturelle foreninger i

Aarhus er der imidlertid langt færre, der oplever, at det i høj eller nogen grad er en udfordring at skaffe faste frivillige til andre opgaver eller til ad hoc-opgaver, hvor medlemmer lige 'hjælper til'²⁵.

Figur 29: Udfordringer i forhold til at finde frivillige (pct.)

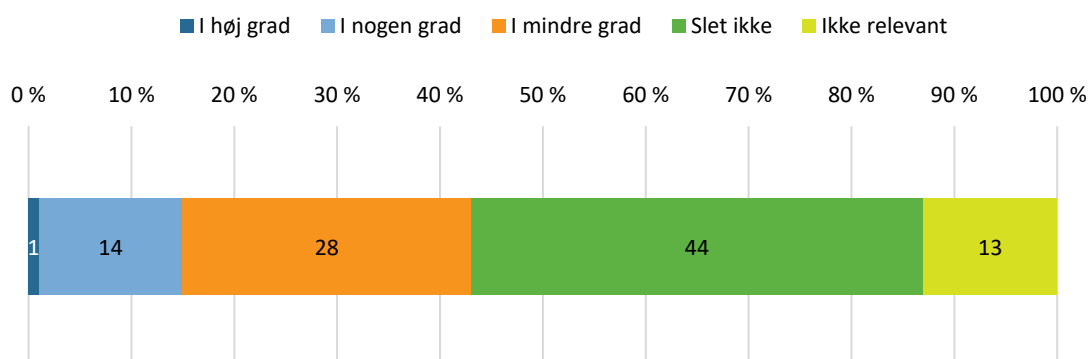

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "I hvilken grad oplever I udfordringer med at engagere frivillige til de følgende opgaver." n=75.

Uddannelse af de frivillige og kendskab til Aarhus i Forening

En af de faktorer, der kan være med til at styrke en forenings rekruttering af både medlemmer og frivillige, er at arbejde strategisk med det i foreningen Rask et al. 2021: 28). Det kan også være en styrke, at der er mulighed for videreuddannelse og kurser (Boje et al. 2023: 279). Figur 30 viser, at det imidlertid kun er 43 pct. af foreningerne, der i en eller anden udstrækning arbejder aktivt med at uddanne deres medlemmer til bestyrelsesarbejde. 44 pct. svarer, at de slet ikke gør det, og 13 pct. svarer, at det ikke er relevant.

Figur 30: I hvor høj grad uddannes medlemmer til bestyrelsesarbejde

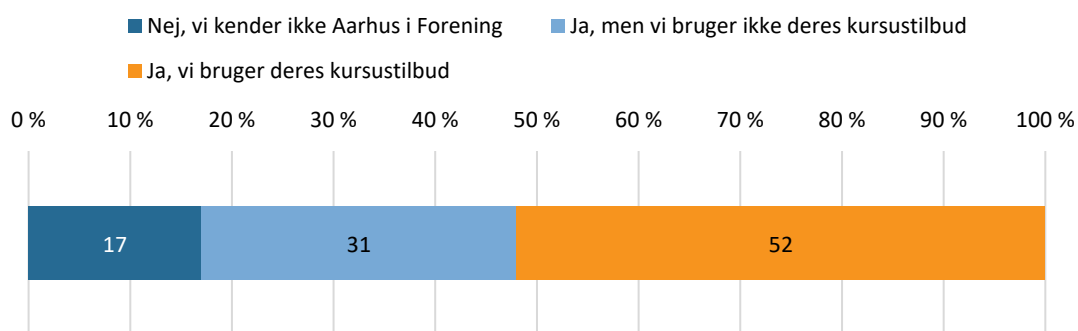
²⁵ I den landsdækkende undersøgelse svarer 43 pct., at det i nogen eller høj grad er en udfordring at finde faste frivillige, og 36 pct. svarer, at de også er udfordret ifht. ad hoc-frivillige (Thøgersen et al 2024: 134).

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "I hvor høj grad arbejder I aktivt med at uddanne medlemmer til bestyrelsesarbejde i jeres forening?" n=77.

Flere af foreningerne vil have sådanne muligheder gennem deres landsorganisation, men i Aarhus tilbyder Aarhus Kommune også en lokal ordning gennem Aarhus i Forening²⁶. Aarhus i Forening er et samarbejde mellem Sport og Fritid, Folkeoplysningssamvirket, Ungdommens Fællesråd, Idrætssamvirket Aarhus og DGI Østjylland. Her kan alle godkendte folkeoplysende foreninger i kommunen deltage i gratis kurser med så forskellige emner som 'Kom godt i gang med bestyrelsesarbejdet', 'Opstart af specialhold i din forening' eller 'Fundraising – bliv skarp til at søge'.

Ser man blandt alle foreningerne i undersøgelsen, er det kun 29 pct., der er bekendte med Aarhus i Forening. Ser man imidlertid kun på de folkeoplysende foreninger, som tilbuddet er målrettet, er det 83 pct., der kender det, og over halvdelen, der gør brug af tilbuddet.

Figur 31: De folkeoplysende foreningers svar på, om de kender Aarhus i Forening

Figuren viser de folkeoplysende foreningers svar på spørgsmålet: "Kender I Aarhus i Forening?" n=23.

Flere af de foreninger, der kender Aarhus i Forening, men som ikke bruger kursustilbudene, har uddybet, hvorfor. Svarene er alle motiveret internt i foreningen snarere end at de peger på udfordringer eller mangler ved sammenslutningens tilbud. En enkelt svarer, at det er et spørgsmål om tid, én forening svarer, at de selv lærer nye op, mens resten svarer, at de ikke finder det relevant eller har brug for det.

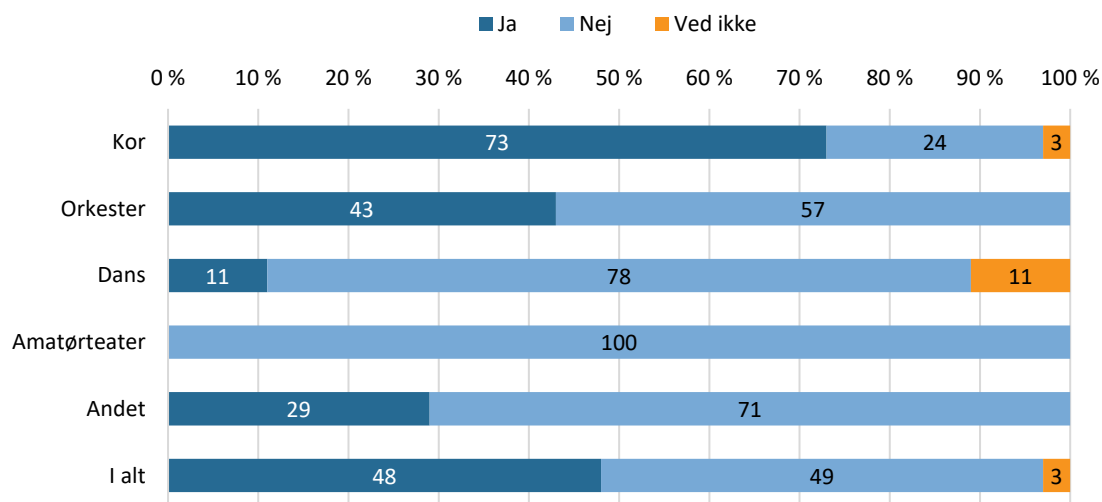
Ser man på de få foreninger, der kender og bruger Aarhus i Forening, er det værd at bemærke, at der ikke er nogen kor blandt foreningerne, som ellers fylder meget i undersøgelsen. Der er ikke spurgt ind til, om foreningerne bruger andre kursustyper. Men 15 af de 45 kor i undersøgelsen har angivet, at de er medlem af Kor 72, som har en del kurser specifikt målrettet kor.

²⁶ Aarhus i Forening – Gratis kurser til din forening!

Lønnede medarbejdere i de amatørkulturelle foreninger

Ser man på antallet af lønnede medarbejdere i de deltagende foreninger, er det tydeligt, at det amatørkulturelle landskab i Aarhus langt overvejende er frivilligt. Selvom næsten halvdelen (48 pct.) af foreningerne har haft personale på lønsedlen i løbet af det seneste regnskabsår, er det kun fire foreninger, der har fuldtidsansatte. Tre foreninger har således én fuldtidsansat, mens en enkelt har to²⁷. For 47 pct. af foreningers vedkommende er det således tale om deltidsansatte. Som figur 32 viser, er det især blandt kor og orkestre, der arbejdes med deltidsansatte. Det skyldes den store tradition for at have lønnede dirigenter/aktivitetsledere.

Figur 32: Foreningernes brug af lønnede medarbejdere – fordelt på foreningstype (pct.)

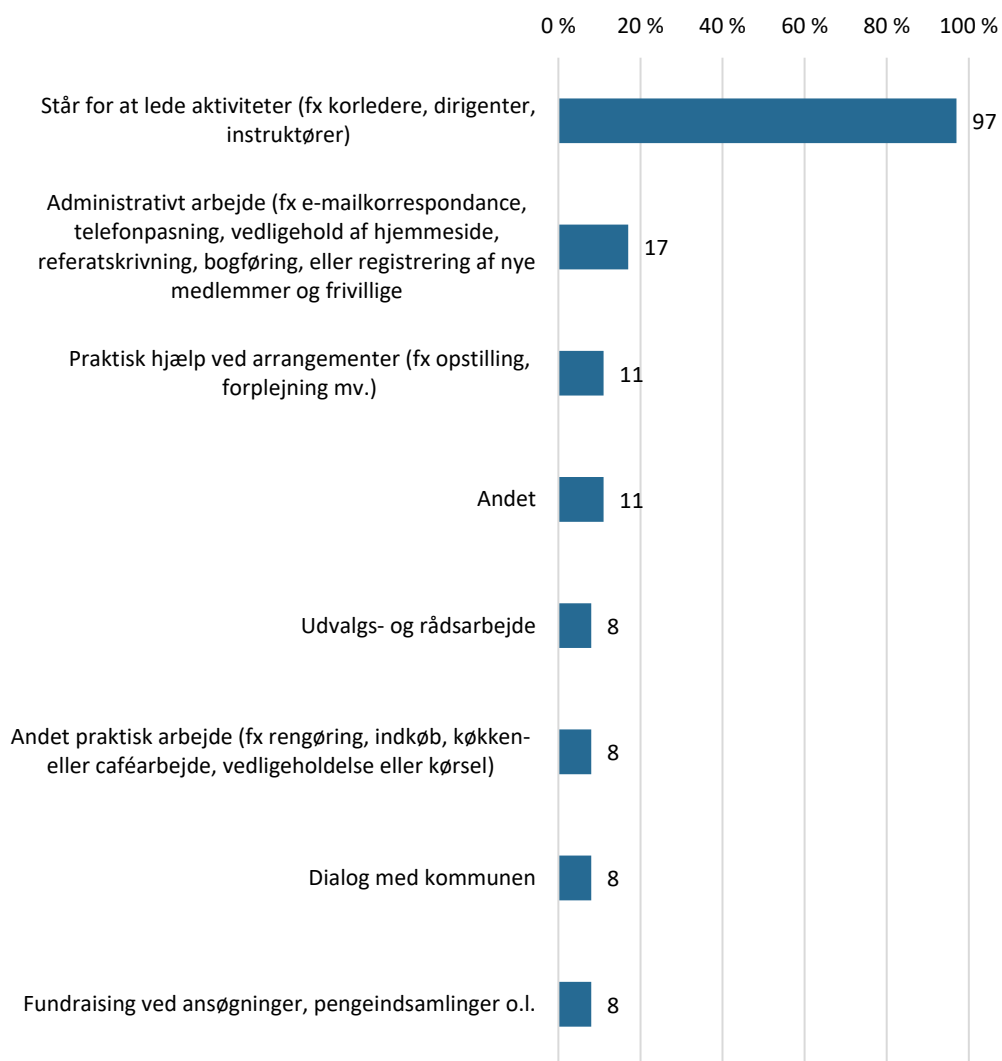

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Har foreningen haft lønnede medarbejdere det seneste regnskabsår? (Som modtager skattepligtig honorar/løn fra foreningen)." n=75. (Amatørteater: n=8, Kor: n=37, En anden foreningstype: n=7, Orkester: n=14, Dans: n=9).

Figur 33 understreger dette billede. Figuren viser, at langt de fleste lønnede medarbejdere er aktivitetsledere. I 17 pct. af tilfældene løfter de ansatte også administrative opgaver. Blandt dem, der har uddybet i 'Andet', står de lønnede for salg af koncerter, projektudvikling og tourproduktion, seminarer m.m. En forening angiver, at deres lønnede dirigent også sidder med i bestyrelsen.

²⁷ Her drejer det sig om en kulturskole, der tilbyder musik, kunst og kultur til børn. De har samtidig mange deltidsansatte til at varetage undervisningen.

Figur 33: De ansattes opgaver i foreningerne (pct.)

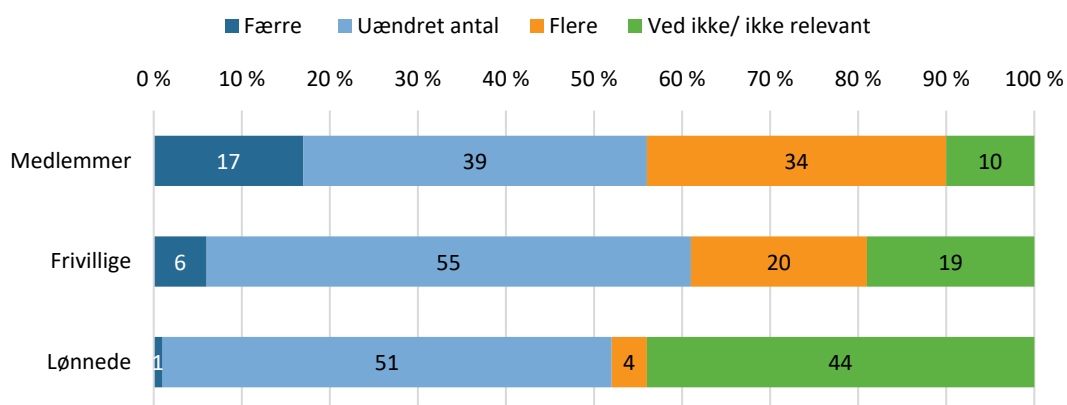

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvilke opgaver løser de lønnede medarbejdere?" Kun foreninger, der har angivet, at de har lønnede ansatte, har fået spørgsmålet. n=36.

Udvikling over tid

Antallet af medlemmer, frivillige og lønnede kan være en god indikator på, hvordan det går i en forening. Over tid kan tallene give et indblik i udvikling og tendenser i foreningerne. Figur 34 viser udviklingen i antallet af medlemmer, frivillige og lønnede siden 2019 og viser et meget stabilt billede. Der er størst stabilitet i kor og orkestre. Det er værd at bemærke, at foreningerne overordnet set oplever en positiv tilgang af både medlemmer og frivillige i de amatørkulturelle foreninger i Aarhus Kommune. Det peger således på et foreningsliv, der trives godt og oplever fremgang.

Figur 34: Udvikling af medlemmer, frivillige og lønnede i foreningerne siden 2019 (pct.)

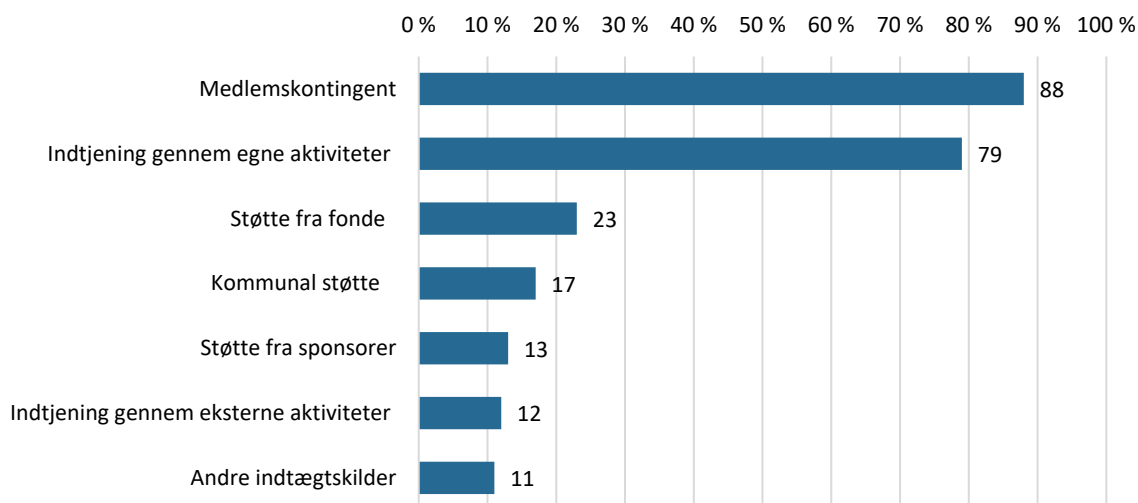
Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Har foreningen fået flere eller færre medlemmer, frivillige og lønnede medarbejdere siden 2019?" n=75.

Indtægter

De amatørkulturelle foreninger i Aarhus Kommune er langt hen ad vejen tilfredse med deres generelle økonomi (se figur 42, side 85). Kun en enkelt forening svarer, at de er meget utilfredse, mens ni svarer, at de er utilfredse. 87 pct. af foreninger har således ikke nogen utilfredshed med deres økonomi. Dette afsnit ser nærmere på, hvor foreningerne får deres indtægter fra.

Figur 35 viser, at langt de fleste foreninger i undersøgelsen får deres midler fra medlemskontingenter samt egne aktiviteter og arrangementer. I forhold til billedet på landsplan er andelen af de aarhusianske foreninger, der får støtte fra fonde, lavere. Ligeledes er det en markant mindre andel, der svarer, at de får kommunal støtte, end på landsplan (Thøgersen et al 2024: 119). På landsplan er der 30 pct. af de amatørkulturelle foreninger, der svarer, at de får støtte fra kommunen, mens det kun er 17 pct. i denne undersøgelse. Det kan hænge sammen med, at der er en mindre andel af foreningerne i denne undersøgelse, der er godkendt som folkeoplysende foreninger (28 pct.) og derfor er tilskudsberettiget.

Figur 35: Foreningernes indtægter (pct.)

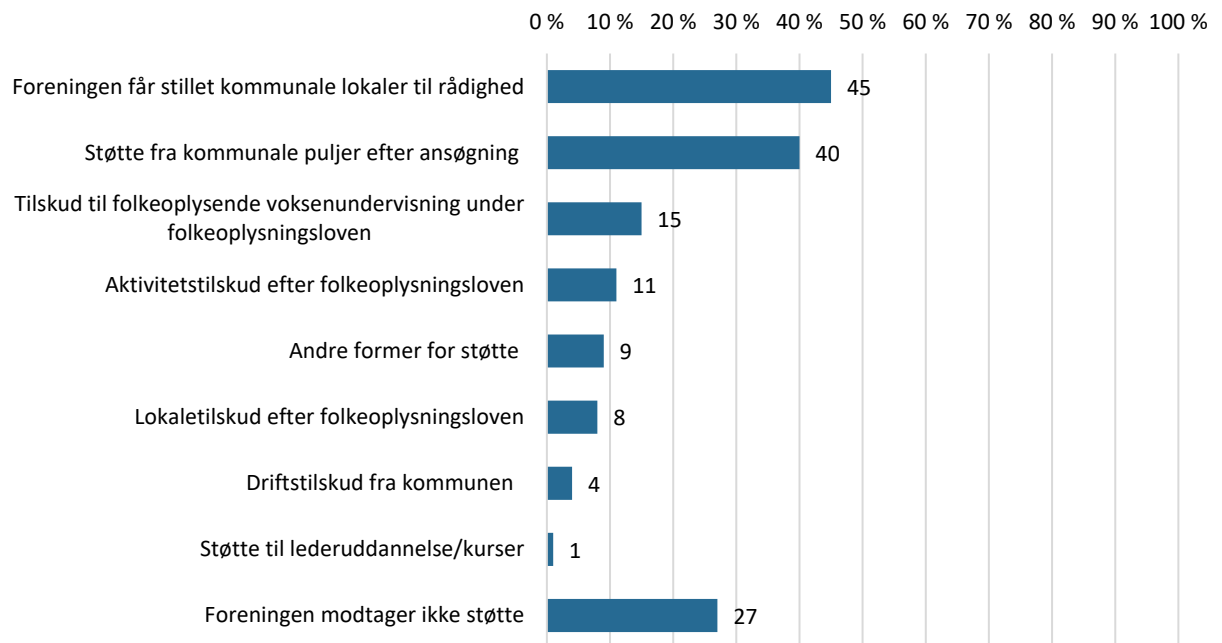
Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvilke indtægtskilder havde foreningen i det seneste regnskabsår? (Sæt gerne flere kryds.)" Foreningerne har kunnet vælge flere svar og summen giver derfor ikke 100. n=75.

Der er forskel foreningstyperne imellem, og det ser ud til, at særligt amatørteatrene (50 pct.) får indtægter fra fonde og sponsorer. 43 pct. af 'anden foreningstype' får sponsorstøtte, mens ingen orkestre har fået det i det seneste regnskabsår (se figur 64 i bilag).

Selvom det kun er 17 pct. af foreningerne, der ovenfor angiver, at de har modtaget finansiel støtte fra kommunen, er samspillet med kommunen vigtigt for mange flere af foreningerne. Figur 36 viser, at kun 27 pct. af foreninger svarer, at de slet ikke får støtte fra kommunen. Forskellen kan skyldes, at spørgsmålet om de overordnede indtægtsforhold blev stillet først, og at der er en anden forståelse af 'kommunal støtte' end de mere konkrete spørgsmål i figuren nedenfor. Forskellen de to figurer imellem kan tyde på, at 'kommunal støtte' tolkes som aktivitetstilskud og tilskud til folkeoplysende voksenundervisning.

Når man spørger mere direkte ind, angiver 40 pct. af foreningerne, at de har søgt og fået støtte gennem kommunale puljer – herunder de puljer, der administreres af Samrådet for amatørkultur. Der ser således ud til af være flere foreninger, der modtager støtte ad den vej end gennem aktivitetstilskud og tilskud til voksenundervisning. Derudover er den mest almindelige støtte til driften, at foreningerne får stillet lokaler til rådighed (45 pct.) (se mere om foreningernes brug af lokaler i kapitel 2.5).

Figur 36: Foreningernes støtte fra kommunen (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvilke former for støtte har foreningen modtaget fra kommunen i det seneste regnskabsår? (Sæt kryds ved de støtteformer, foreningen har modtaget.) (Sæt gerne flere kryds.)" n=75.

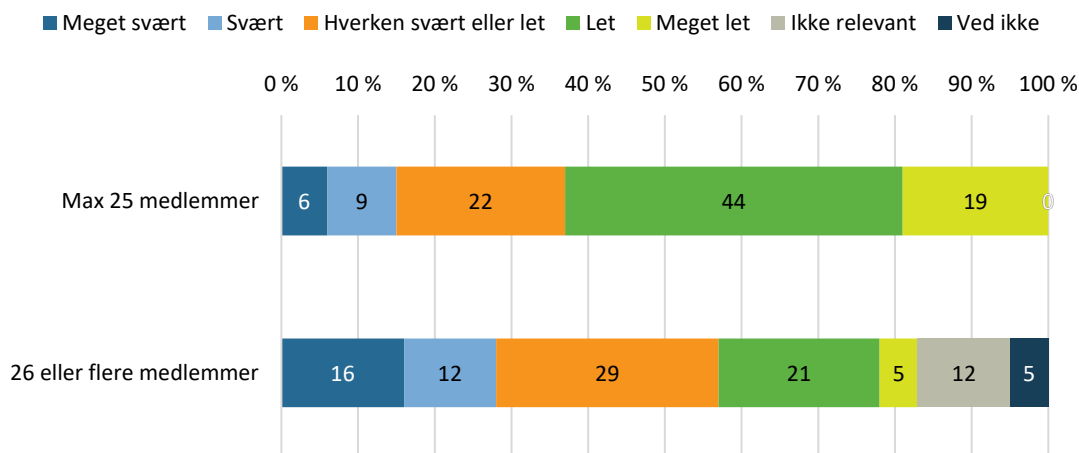
2.5: Foreningernes brug af lokaler

Et godt sted at være er et stærkt fundament for at skabe gode aktiviteter og et godt foreningsliv. Derfor er det interessant at se på, om foreningerne har let eller svært ved at finde egnede lokaler, hvilken type lokaler de bruger, og hvordan de kan bruge dem. Dette afsnit ser nærmere på amatørkulturens brug af lokaler i Aarhus Kommune.

For godt 40 pct. af foreningerne opleves det let eller meget let at finde egnede lokaler. Næsten 10 pct. svarer 'ved ikke' eller 'ikke relevant', og en stor gruppe på 27 pct. svarer, at det hverken er svært eller let. For lidt over hver femte forening opleves det imidlertid svært eller meget svært. Sammenligner man med den landsdækkende undersøgelse, er det næsten helt samme andel, der synes, det er svært at finde egnede lokaler (Thøgersen et al 2024: 148).

Det er imidlertid interessant, at der på landsplan er en tendens til, at det særligt er orkestre og derefter teatre, der er udfordret af at finde lokaler. I Aarhus er der et enkelt teater og to orkestre, der er meget udfordrede i forhold til lokaler. Ellers er det primært kor, der oplever det som svært at finde egnede lokaler. Det kan hænge sammen med, at der er flere kor, der har mange medlemmer, og som figur 37 viser, er der en tendens til, at det er de store foreninger, der især synes, at det er svært at finde lokaler.

Figur 37: Oplevet adgang til egnede lokaler, fordelt på foreningsstørrelse (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Oplever I de følgende elementer i foreningens daglige virke som let eller svært? (Sæt ét kryds i hver linje) 'At finde egnede lokaler'." n=75.

Lokaletyper

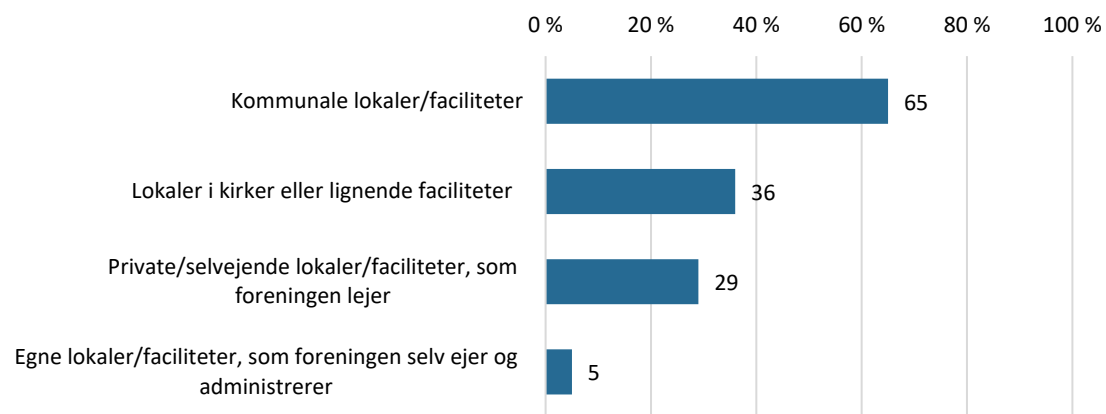
Det lokale mønster kan skyldes, at der er en forskel i forhold til den landsdækkende undersøgelse, når man ser på, hvilke typer af lokaler foreningerne bruger.

Figur 38 viser fordelingen, som ved tre af facilitetstyperne ligner det landsdækkende billede. I Aarhus er der lidt flere foreninger, der bruger kommunens lokaler, og lidt færre, der bruger private lokaler, som foreningen selv ejer.

Der er dog en markant forskel, nemlig at færre af de amatørkulturelle foreninger i Aarhus Kommune bruger kirker eller lignende lokaler til deres aktiviteter. I Aarhus Kommune er der således 10 procentpoint færre, der bruger kirker som ramme for deres forening, end på landsplan (Thøgersen et al 2024: 120).

Det er også værd at bemærke, at det i Aarhus er tre kor og en 'anden foreningstype', der selv ejer deres lokaler, mens det blandt foreningerne på landsplan især er teatre og 'øvrige foreningstyper', der ejer deres egne lokaler.

Figur 38: Foreningernes brug af forskellige facilitetstyper (pct.)

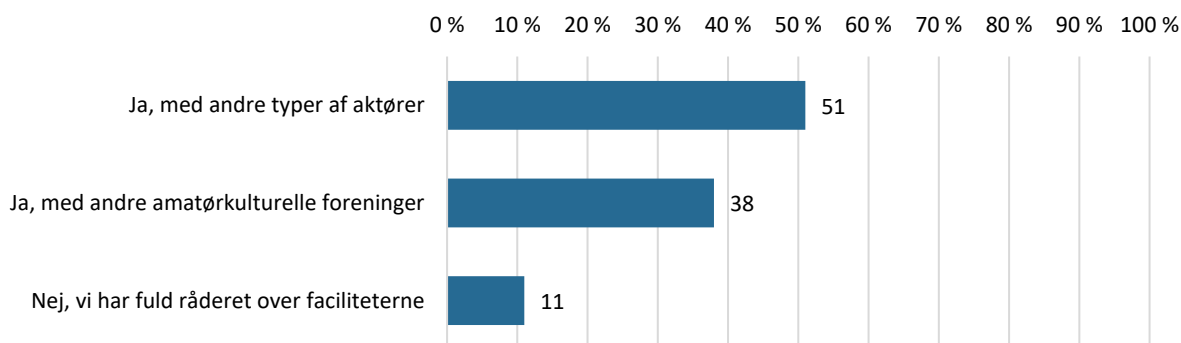
Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Benytter foreningen nogen af de følgende lokale- og facilitetstyper til sine aktiviteter? (Sæt ét kryds i hver linje)." n=75.

Råderet over lokalerne

På tværs af ejerforhold kan der være stor forskel på, hvor tilgængelige lokalerne er, om man deler dem med andre eller har dem selv. Ligeledes kan det afhænge af foreningstypen, hvor vigtigt det er at have råderet over lokalerne.

Figur 39 viser, at 11 pct. af foreningerne ikke deler lokaler med andre og har fuld råderet over dem. 38 pct. deler med andre amatørkulturelle foreninger, mens 51 pct. deler med andre typer af aktører.

Figur 39: Andel af foreninger, der deler lokaler med andre (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Deler I lokale med andre aktører" n=61.

Foreningerne blev også spurgt, om de har kontakt med dem, de deler lokaler med. 51 pct. af dem svarer nej. Blandt de 32 foreninger (43 pct.), der har svaret ja til spørgsmålet, har 30 respondenter uddybet karakteren af kontakten. Godt halvdelen af svarene peger på kontakt af praktisk karakter i forhold til planlægning, booking og betaling for lokaler. En forening beskriver:

"Kontakt med kirken, der stiller lokaler til rådighed for os. Vi deltager ved årligt brugergruppemøde i kirken/sognehuset."

Uddybende svar

Der er dog også enkelte, der får mere ud af dele lokaler med andre lignende aktører:

"Vi låner slagtøjsinstrumenter af hinanden."

"Laver af og til fælles koncert med andet kor."

"Deltager i fælles aktiviteter."

"Vi mødes på gangen og smalltalker. Der kan evt. opstå samarbejde, men det er ikke et udgangspunkt."

Uddybende svar

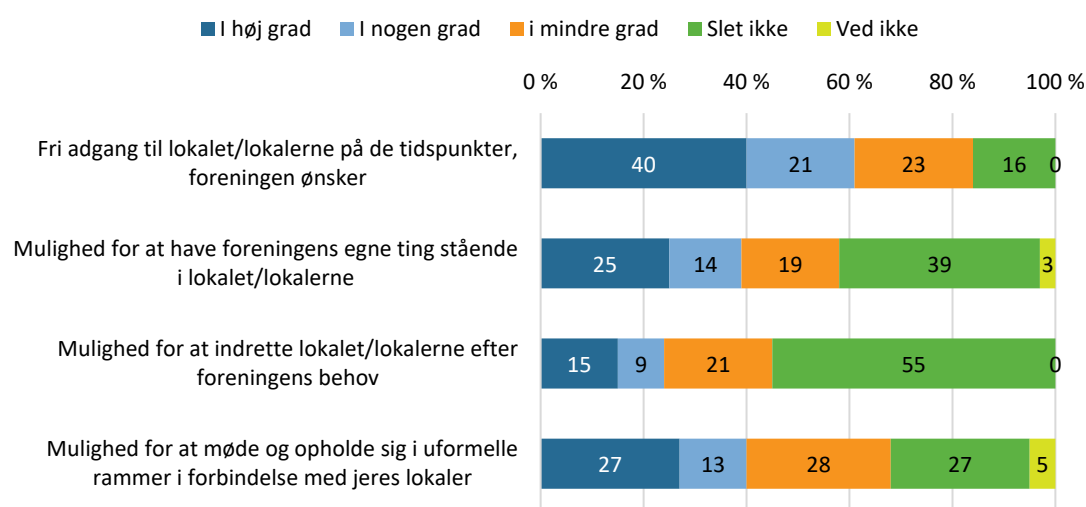
Selvom foreningerne deler lokaler med andre eller kun har delvist adgang til dem, kan det godt dække foreningens behov. Foreningerne blev derfor spurgt ind til, om de kan bruge lokalerne, når de ønsker det, om de kan opbevare deres ting i lokalet, og om de har mulighed for at indrette lokalerne efter deres behov.

Figur 40 viser, at 61 pct. af de deltagende foreninger oplever, at de i nogen eller høj grad har adgang til lokalet, når de ønsker det. Det betyder imidlertid også, at lidt over en tredjedel af foreningerne kan have behov for at bruge lokalet mere, end de har adgang til. I den landsdækkende undersøgelse var det hele 83 pct. af foreningerne, der i høj grad eller nogen grad har adgang til deres lokaler, når de ønsker det. Det kan pege på, at flere af de

amatørkulturelle foreninger i Aarhus Kommune har lyst til at kunne bruge lokalerne mere og bedre, end de kan lige nu.

Desuden ser det ud til, at foreningerne i denne undersøgelse i mindre grad oplever, at de har mulighed for at opbevare deres ting og indrette lokalerne, end det er tilfældet i den landsdækkende undersøgelse af amatørkulturen (Thøgersen et al. 2024: 121). Så selvom de fleste ikke synes, at det er svært at finde lokaler, kan flere måske være udfordrede på, om det er gode lokaler.

Figur 40: Foreningernes muligheder i lokalerne (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "I hvilken udstrækning har foreningen: (Sæt et kryds i hver linje)" n=75.

Ser man på tværs af lokaletyperne peger svarene på, at foreninger, der holder til i kirker og kommunale lokaler, ikke i samme udstrækning som andre foreninger, oplever at have adgang til lokalet på de tidspunkter, foreningerne har behov for det. Når det gælder muligheder for at have foreningens egne ting opbevaret i lokalerne, er det kun foreningerne i kirkerne, der skiller sig ud. Her er svarer 30 pct., at de i mindre grad har muligheden, og 48 pct. at de slet ikke kan opbevare egne ting i/ved deres lokale (se figur 67 i bilag).

Det er også foreninger, der holder til i kirker og kommunale lokaler, der i mindst udstrækning oplever, at de har mulighed for at indrette lokalet efter foreningens behov.

Rum til at mødes

Ud over spørgsmålene om adgang til og brug af lokalerne, er foreningerne i denne undersøgelse blevet spurgt om, hvorvidt de har mulighed for at opholde sig i uformelle rammer i forbindelse med deres lokaler. Spørgsmålet er blandt andet stillet, fordi det er vigtigt for mange foreninger, at der er plads til fællesskabet, og fordi en tidligere undersøgelse af foreningslivet i Aarhus Kommune viste, at de foreninger, der har adgang til mødesteder/klubhuse, i højere grad end de øvrige foreninger gør en indsats for at støtte op omkring det sociale miljø (Rask et al. 2021: 87).

Som figur 40 ovenfor viser, svarer over halvdelen af foreningerne (55 pct.), at de i mindre grad eller slet ikke har uformelle rammer, de kan være i i forlængelse af deres lokaler. 5 pct. svarer, at det ikke er relevant, og 40 pct. svarer således, at de i høj eller nogen grad har et mødested.

Ser man på forskellene mellem lokale-/facilitetstype, har de få foreninger med egne lokaler i høj eller nogen grad muligheder for at mødes i andre rammer. Ellers er det især foreninger, der holder til i kirkerne, der har adgang til mødesteder. Her har 44 pct. af foreningerne mulighed for at mødes. I de lejede lokaler har 40 pct. af foreningerne mødesteder, mens det kun er 32 pct. af de foreninger, der bruger kommunale lokaler, der oplever, at de har et uformelt mødested i forlængelse af deres lokaler. En del foreninger bruger flere lokaletyper, og der kan derfor være foreninger, der nogle steder har mulighederne og andre steder ikke har.

Vigtigheden af mødesteder blev også fremhævet på workshopen. Både i forhold til at have plads til det sociale fællesskab i foreningen, men flere udtrykte også et ønske om at kunne møde andre typer af foreninger – og gerne inden for de amatørkulturelle miljøer:

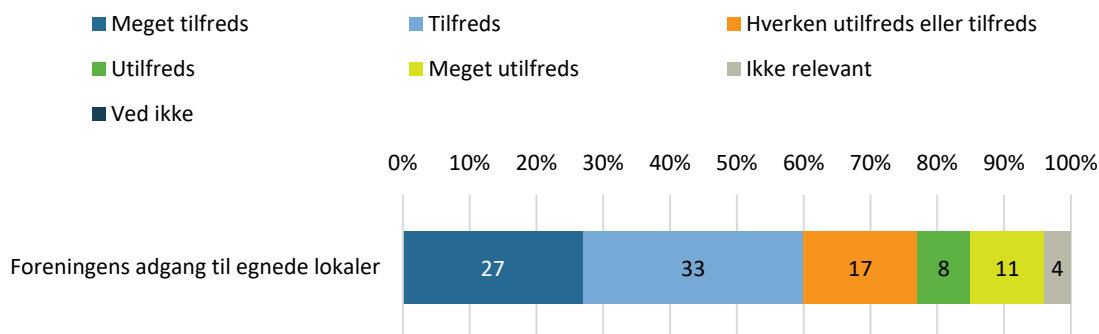
”Der er en ting mere, som jeg godt kunne tænke mig. Nu går jeg forbi caféen på vej herop i dag. Dengang vi holdt til ovre på Sct. Annagades Skole, der var også en café. Det der med, at man så går op i caféen og møder nogle af alle de andre.”

Workshopdeltager

Adgang til egnede lokaler

Ser man på den samlede lokalesituation for de amatørkulturelle foreninger i Aarhus Kommune, tegner undersøgelsen et billede af et foreningsliv, hvor langt de fleste foreninger synes det er let at finde lokaler, og mange er tilfredse. Samtidig tyder undersøgelsen på, at nogle foreninger er udfordrede på lokaler. Det afspejles også, når man spørger om foreningernes tilfredshed med muligheden for at finde egnede lokaler. Selvom mere end halvdelen (60 pct.) er enten tilfredse eller meget tilfredse, er der stadig 19 pct. af foreningerne, der svarer, at de er meget utilfredse eller utilfredse.

Figur 41: Foreningernes tilfredshed med adgang til egnede lokaler (pct.)

Figuren viser foreningens svar på spørgsmålet: "I hvor høj grad er foreningen tilfreds med følgende forhold?" n=75.

Spørgsmålet blev stillet i forbindelse med andre spørgsmål om foreningernes generelle tilfredshed (se figur 42, side 85). Der var mulighed for at uddybe, og 14 af de 16 foreninger, der har valgt at uddybe, kommenterer netop på lokalesituationen, som tydeligvis har stor betydning for foreningerne.

En enkelt af kommentarerne er positiv:

"Vi låner Solsalen. Super sted til fællesspisning og korsang for 140 personer."

Uddybende svar

Ellers er det særligt udfordringer, der fremhæves. Der er både svar, der peger på, at lokalerne ikke opleves som egnede til aktiviteten overordnet set, at foreningen mangler opbevaring, og en enkelt peger på, at der er svært for deres medlemmer at gøre rummet klar til brug:

"Der findes ikke ét godt øvelokale til akustiske kor i Aarhus. Det er en stor skam for en korby som Aarhus."

"Øvelokalet er aula på en skole og ikke egnet til orkestret."

"Stor mangel på egnede dansetræningslokaler med spejle i Aarhus Kommune. Mangler et sted med mulighed for sceneoptræden."

"Orkestret er i positiv vækst, men orkestrets faste øvelokale begrænser os væsentligt, da der ikke er plads og akustiske forhold til et fuldt besat harmoniorkester."

"Grunden til, at der kun står 'tilfreds' ved adgang til egnede lokaler, er, at vi gerne ville have mere opbevaringsplads."

"Det er et stort arbejde for os ældre medlemmer at flytte stole og borde inden og efter øvetidspunkter."

Uddybende svar

Tre svar har fokus på udfordringer af mere praktisk art. En enkelt nævner, at der har været udfordringer med booking, en anden peger på parkeringssituationen, og en enkelt forening har været udfordret af nøgleændringer.

"We had a bit of trouble last year with messed up bookings at Folkestedet, and the systems in place to book rooms at Folkehuset are annoying and slow. But our problems at Folkstedet have been resolved this year, so we are happy."

"Nøgleændringer kom uden forudgående advarsel og vejledning."

"Parkering er en kæmpe udfordring i midtbyen, og lokalet har dårlig akustik"

Uddybende svar

For foreningerne er adgang til lokaler og egnede faciliteter således et opmærksomhedspunkt i hverdagens praksis. Data fra den afholdte workshop bekræfter dette billede. Dels efterspørger foreninger et bedre indblik i, hvilke lokaler der rent faktisk er tilgængelige i kommunen. Et af forslagene til en 'mikrohandling' var således, at kommunen inviterede til guidede ture eller 'åbent hus', når der kommer nye eller bare ledige lokaler.

"Kan vi gå en tur rundt i den her bygning og se på, hvis nu den her bygning skulle være vores drømmested? Hvad skulle der så til? Kunne det her blive et drømmested?"

Workshopdeltager

Som kapitel 2.7 viser i behandlingen af foreningernes fremtidsvisioner, er der imidlertid også et andet blik på lokalesituationen krydret med visioner for Aarhus som by og for de amatørkulturelle aktiviteter og foreninger. Med både en 'de facto' status som en aktiv amatørkulturel by og en vision om også at have en tydelig kulturel identitet på landsplan, er der klare ønsker om at manifestere visionerne i større (amatør)kulturhuse. En af handlingerne fra workshoppens var at starte en dialoggruppe, der vil se på, om de to idéer kan kombineres til udvikling af et amatørkulturs hus, som vil sætte amatørkulturen på bykortet og blive et lokalt omdrejningspunkt og kraftcenter. Så ud over lokalernes centrale betydning for hverdagen i foreningerne er der således også en forventning til/drøm om, at Aarhus Kommune som landets næststørste by også bør være et facilitetsmæssigt fyrtårn for amatørkulturen på landsplan.

2.6: Foreningernes tilfredshed og udfordringer

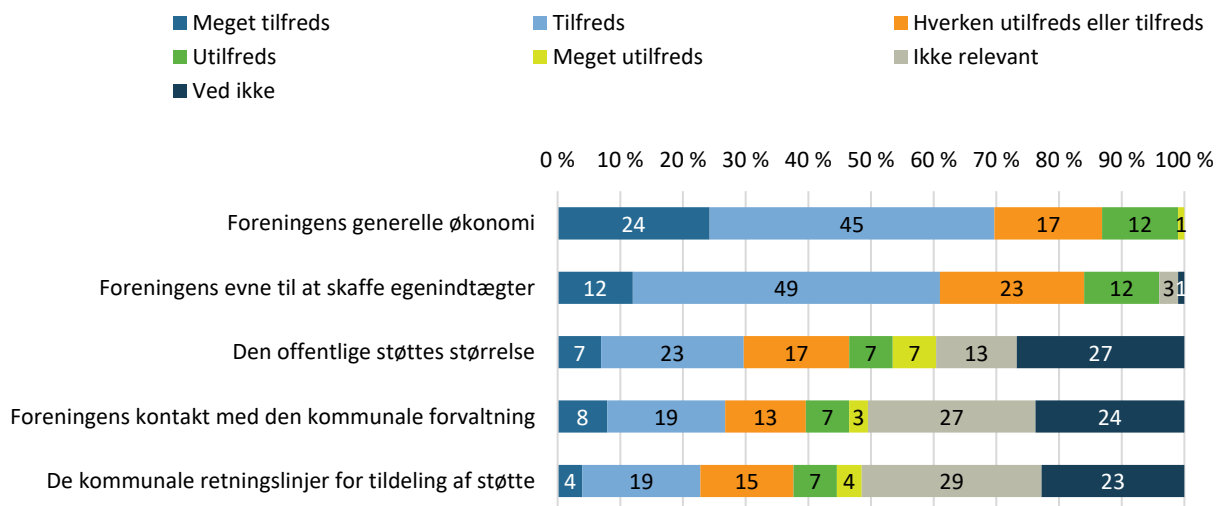
Ind til nu har kapitlerne i del 2 karakteriseret foreningernes medlemmer, aktiviteter og samarbejder samt oplevede rammer og vilkår. De har også peget på nogle udfordringer og potentialer for foreningerne, som vil udfoldes i den næste del af rapporten. Men hvordan har det amatørkulturelle foreningsliv i Aarhus det helt generelt? Det ser dette kapitel nærmere på.

Foreningernes tilfredshed

I spørgeskemaundersøgelsen er foreningerne blevet spurgt til deres tilfredshed med en række forhold (se figur 42 nedenfor), og samlet set er de ret godt tilfredse, især hvad angår deres generelle økonomi og evne til at skaffe egenindtægter, hvor langt over halvdelen af foreningerne er tilfredse eller meget tilfredse.

Mellem 10 og 14 pct. af foreningerne er omvendt utilfredse på tværs af de forskellige parametre vedrørende foreningernes rammer og økonomi, som det fremgår af figuren herunder. En stor andel af foreningerne har svaret 'ved ikke' eller 'ikke relevant', når det gælder den offentlige støttes størrelse, kontakt med den kommunale forvaltning og de kommunale retningslinjer for støtte. Det gælder især de foreninger, som i undersøgelsen har angivet, at de ikke modtager tilskud (se figur 36, side 77), samt foreninger, som hører under en aftenskole, og som derfor ikke nødvendigvis selv har den direkte kontakt til kommunen.

Figur 42: Foreningernes tilfredshed med rammer og økonomi (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "I hvor høj grad er foreningen tilfreds med følgende forhold?". n=75.

Sammenlignet med den landsdækkende undersøgelse er de aarhusianske foreninger cirka lige så tilfredse med deres generelle økonomi og de kommunale retningslinjer for støtte, som foreningerne på landsplan. De er mere tilfredse med deres evne til at skaffe egenindtægter og lidt mere tilfredse med den offentlige støttes størrelse, mens de til gengæld er lidt mindre tilfredse med kontakten til den kommunale forvaltning. Dertil viste figur 41, at de er mere utilfredse med adgangen til lokaler.

Det er da også primært adgang til lokaler, der er i fokus i de uddybende svar, foreningerne har kunnet skrive. Derudover er der fire kritiske bemærkninger, der vedrører dialogen med kommunen samt tilskud:

”Tilskud er bortfaldet uden forklaring.”

”Kontakten til vores forvaltning er blevet vanskeligere.”

”Vi er i direkte konkurrence med kommunale udbydere som f.eks. Aarhus Musikskole, som får et milliontilskud hvert år. Vi får en smule støtte (som vi er glade for) svarende til 7 pct. af vores omsætning. Den skæve fordeling gør, at vores priser er højere end de kommunale tilbud, og vigtigst af alt, at vores undervisere er ansat på ringere vilkår end på de kommunale institutioner. Måske kunne tilskuddet til musik- og kulturskoler fordeles mere ligeligt? De kommunale tilbud kan nemlig ofte kun optage en lille del af de borgere, der ønsker disse tilbud.”

Uddybende svar

For at sikre, at alle vigtige perspektiver er inddraget i undersøgelsen, er foreningerne blevet stillet det helt åbne spørgsmål. ’Hvis I har yderligere bemærkninger til, hvordan I oplever de generelle vilkår for foreningen i Aarhus Kommune, kan I skrive dem her’. Det har 22 respondenter gjort, og temaerne er meget blandede. Alligevel er der mange foreninger, som er særligt optaget af adgangen til egnede lokaler.

Da foreningernes særegne karakteristika har betydning for deres oplevelse af vilkårene, har vi valgt at beholde og gengive mange af foreningernes egne formuleringer, som ses i nedenstående tekstboks.

Eksempler på foreningers bemærkninger til de generelle vilkår

- Generelt stor tilfredshed med de kommunale vilkår, vi driver vores kor på.
- Orkestret er i positiv vækst, men orkestrets faste øvelokale begrænser os væsentligt, da der ikke er plads og akustiske forhold til et fuldt besat harmoniorkester.
- Informationer kommer som telegrafstil, som let kan opleves uhøfligt.
- Der er meget ulig fordeling mellem øvrig sport og fritid og amatørkulturen, og amatørkulturen kan føle sig glemt i det store hele.
- Vi oplever ikke så meget, at vi er i Aarhus Kommune. Vores forening passer meget sig selv. Men det ville være fantastisk at kunne få hjælp til et godt øvelokale i kommunalt regi.
- Vi snakker tit om, at det ville være dejligt at have vores eget hus sammen med andre orkestre. Vi mangler egnede øvelokaler, hvor vores medlemmer kunne komme og øve sig i dagtimerne, og hvor vi kunne opbevare vores instrumenter og nodearkiv. Vi ønsker os også en koncertsal. Musikhusets sale er alt for dyre for os. Rådhushallen, som vi bruger, er også dyr.
- Aarhus Kommune fører en aktiv kulturpolitik, og det er positivt.
- Mangel på viden om støttemuligheder og interesse for vores aktiviteter kommunalt.
- Det er svært at få driftsaftaler med kommunen.
- Det er en stor hjælp for os at kunne benytte lokalerne på folkeskolerne gratis. Det er også et kæmpe tilskud, når vi får støtte fra puljen til alternative musikskoler. Vi oplever opbakning fra Sport og Fritid, et godt samarbejde, og at kommunen generelt gerne vil hjælpe os.

Men der er, som før beskrevet, nogle overordnede rammer ift. fordeling af støtte til musik- og kulturtilbud, som kunne være anderledes.

- Vi har brugt Samrådet for amatørkultur som sparringspartner og løst eventuelle problemer gennem dem.
- Det er svært som et relativt nyetableret voksenkor at skaffe midler til at kunne honorere en dirigent som fortjent uden økonomisk støtte fra kommunen, der, så vidt vi kan få oplyst, kun giver driftstilskud til kulturelle tilbud for børn og unge. Vi løfter en socialt vigtig opgave for udsatte borgere i kommunen, og at vi er nærmest 100% afhængige af medlemsfinansiering afholder nogle af de mest udsatte fra at kunne deltage i fællesskabet.
- Den største udfordring er, at der kun er to træningssale med spejlvæg blandt kommunens lokaler, Fjordsgade og Globus 1. Ofte er vi nødt til at leje private lokaler til meget høje priser.
- Vi mangler et fast dansetilholdssted i kommunen, hvor danseforeninger kan mødes på tværs af stilarter, hvor man kan opbevare foreningens ting (fylder meget i de private hjem), og hvor man kan hænge ud sammen i foreningen før og efter træning. Et danseforeningsshus.

Eksempler på svar på spørgsmålet: "Hvis I har yderligere bemærkninger til, hvordan I oplever de generelle vilkår for foreningen i Aarhus Kommune, kan I skrive dem her" n=22.

Foreningernes udfordringer

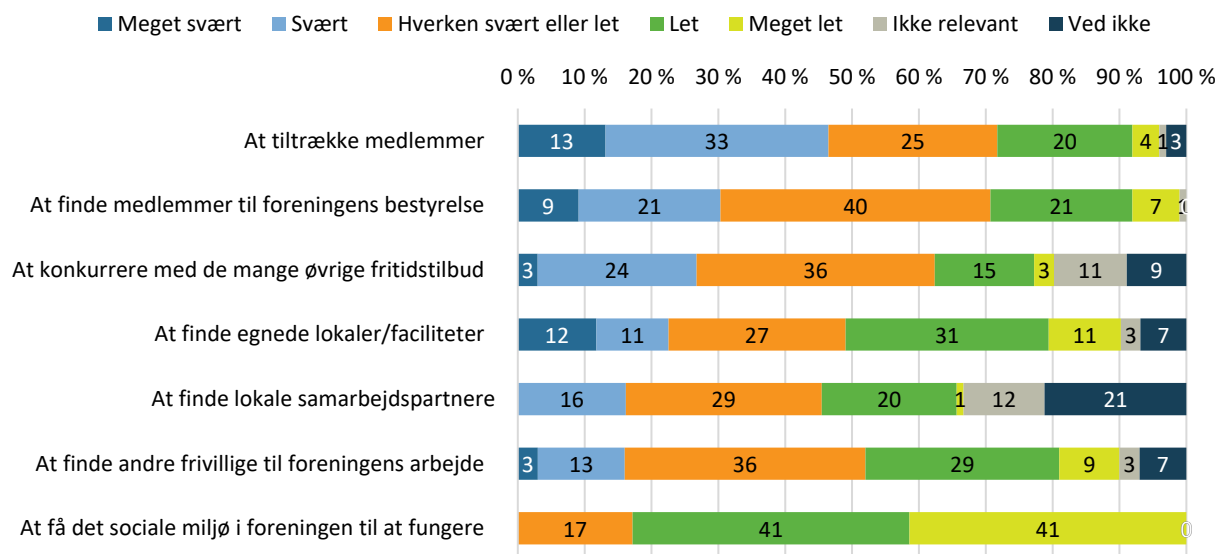
I forlængelse af foreningernes tilfredshed er de blevet spurgt ind til, hvad de synes er let og svært ved foreningens daglige virke.

Flest foreninger synes, det er svært at tiltrække medlemmer, mens hver tredje forening også oplever det som en udfordring at finde medlemmer til foreningens bestyrelse, og godt hver fjerde oplever det som svært at konkurrere med de mange øvrige fritidstilbud i byen.

Lidt færre foreninger finder det svært at finde egnede lokaler, samarbejder og andre typer af frivillige, om end der stadig er 12 pct. af foreningerne, som finder det meget svært at finde egnede lokaler.

Når det gælder foreningernes sociale miljø, ser det positivt og let ud for de aarhusianske foreninger; ingen foreninger har angivet at have udfordringer med at få det sociale miljø i foreningen til at fungere.

Figur 43: Hvad er let og svært? (pct.)

Foreningernes svar på spørgsmålet: "Oplever I de følgende elementer i foreningens daglige virke som let eller svært?" n=75.

Sammenligner man med landsplan, svarer udfordringerne med lokaler og samarbejder til landsgennemsnittet, mens det på de øvrige områder ser ud til, at de aarhusianske foreninger er mindre udfordret (Thøgersen et al 2024: 148).

Selvom der er mange foreninger i Aarhus, er der lidt færre foreninger, der angiver udfordringer med konkurrence sammenlignet med landsplan. Også i forhold til tiltrækningen af medlemmer til foreningen og medlemmer til bestyrelsen ser det ud til at gå lidt lettere for Aarhus-foreningerne.

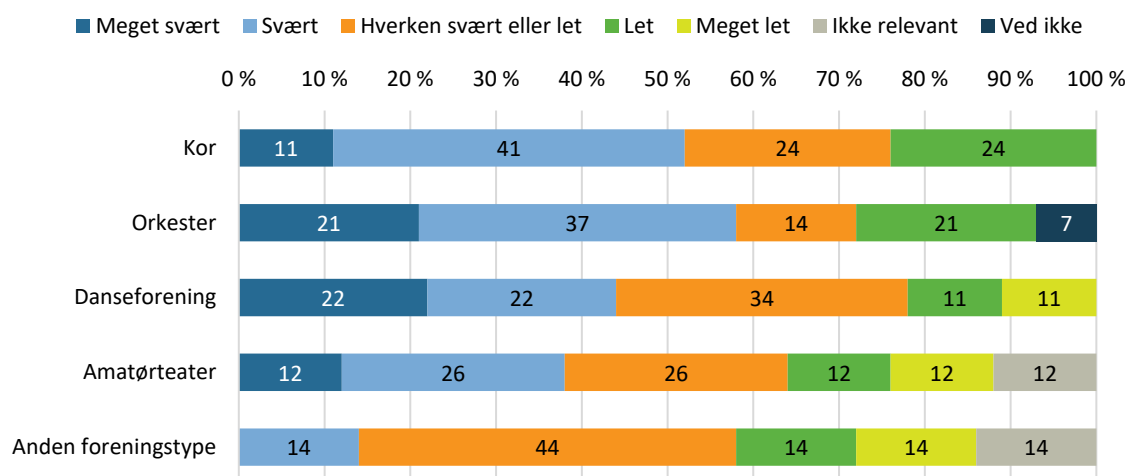
Men selvom det ikke er helt så udtalt som på landsplan, er det ikke desto mindre næsten halvdelen af foreningerne, der oplever tiltrækning af medlemmer som en udfordring. Udfordringen kædes sammen med Aarhus' karakter som studieby, der betyder et flow – både ind og ud – af medlemmer. Et orkestermedlem fortæller blandt andet:

"Vi er nogenlunde det samme antal, men det er ikke de samme musikere. Der tror jeg også, det betyder noget det der med at være en studieby. At der er plads til, at der er nogle, der kommer og går igen. At der kan komme nogle knalddygtige musikere, som vi bare må glæde os over vil spille hos os i tre år, mens de studerer, og så er de videre igen."

Citat, workshop

Ser vi på tværs af foreningstyper, er det de fleste foreningstyper, der oplever udfordringer med at tiltrække medlemmer – blandt både kor og orkestre er det over halvdelen. Det kan være en særlig udfordring for disse foreningstyper, hvor mange optager medlemmer efter bestemte instrumenter eller stemmegrupper.

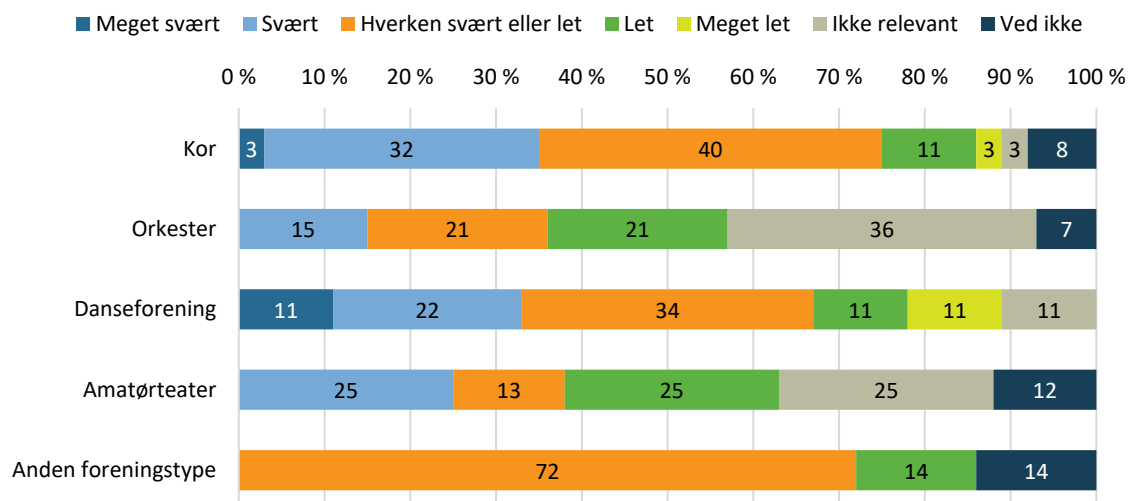
Figur 44: Udfordringer med tiltrækning af medlemmer – fordelt på foreningstyper (pct.)

Foreningernes svar på spørgsmålet: "Oplever I de følgende elementer i foreningens daglige virke som let eller svært? – At tiltrække medlemmer." n=75 (Kor: n=37, Orkester: n=14, Danseforening: n=9, Amatørteater: n=8, Anden foreningstype: n=7.)

Samtidig er der flest danseforeninger, der angiver, at de synes, det er *meget svært* at tiltrække medlemmer. Det er også denne foreningstype, som i højest grad oplever, at det er meget svært at konkurrere med andre fritidstilbud (se figur 45 nedenfor).

Figur 45: Udfordringer med konkurrence – fordelt på foreningstyper (pct.)

Foreningernes svar på spørgsmålet: "Oplever I de følgende elementer i foreningens daglige virke som let eller svært? – At konkurrere med de mange øvrige fritidstilbud." n=75 (Kor: n=37, Orkester: n=14, Danseforening: n=9, Amatørteater: n=8, Anden foreningstype: n=7.)

Foreningernes rekrutteringstiltag

Som beskrevet ovenfor oplever 46 pct. af foreningerne udfordringer med at rekruttere medlemmer. Derfor er det ikke overraskende, at rekruttering af et af de områder, hvor de amatørkulturelle foreninger allerede har udviklingstiltag.

60 pct. af foreningerne i undersøgelsen angiver, at de har særlige tiltag i forhold til rekruttering af nye medlemmer²⁸. Det er således ikke kun foreninger, som oplever udfordringer, der har rekrutteringsstrategier. Der kan være andre årsager til at udvikle rekrutteringsstrategier, f.eks. at man ønsker at rekruttere nogle særlige profiler til sin forening.

52 foreninger har uddybet, hvordan de arbejder med rekruttering, og disse svar er kodet og derefter inddelt i de kategorier, som fremgår af nedenstående tabel. Mange rekrutterer på flere måder, og der er derfor 81 svar.

Tabel 8: Foreningerne rekrutteringstiltag

Tiltag	Undertemaer
Via sociale medier (28 pct.)	Især på Facebook i særlige grupper eller på foreningens egen Facebookside. En del anvender også Instagram.
Flyers, plakater og fysiske ophæng (14 pct.)	Placeres på medlemmers studiesteder, arbejdspladser samt i lokalområdet, eksempelvis på biblioteker.
Via netværk (14 pct.)	Megen rekruttering foregår via 'mund-til-mund' i medlemmers netværk.
Optagelsesprøver og forventningsafstemning (7 pct.)	Nogle foreninger ser optagelsesprøver som en rekrutteringsform, der er åben for alle. Ved optagelsesprøven vurderes evner, mens motivation og forventninger afstemmes.
På egen hjemmeside (6 pct.)	Ingen yderligere uddybninger.
Indsatser for at gøre foreningen attraktiv (6 pct.)	Eksempelvis gratis introforløb, workshops, infoaftener og rabatter.
Lokalmedier (5 pct.)	Annoncering i lokale aviser og blade.
Andre hjemmesider (5 pct.)	FO-Aarhus' platforme og hjemmeside, musikerkontakt.dk , www.kultunaut.dk
Koncerter (4 pct.)	Koncerter og arrangementer giver synlighed og kan være en vej til rekruttering.
Deltagelse i arrangementer (4 pct.)	Særligt studenterforeninger (f.eks. studenterrevyer) deltager på studiestartsdage, laver oplæg for nye studerende, holder infoaftner og på anden vis møder deres målgrupper.
Andet (7 pct.)	En forening har eksempelvis oprettet et PR-udvalg, mens det i en anden forening er medlemmernes ansvar at rekruttere.

Tematiseret oversigt over foreningernes svar på spørgsmålet: "Skriv gerne, hvordan I arbejder med rekruttering". Nogle respondenter har skrevet flere ting, og der er 81 svar. n=52.

Ofte kombineres opslag på sociale medier med andre tiltag. Eksempelvis:

"Vi reklamerer på vores hjemmeside og på Facebook. Både på vores egen Facebookside og i forskellige korgrupper."

"Via sociale medier og fysiske opslag på biblioteker og uddannelsesinstitutioner."

²⁸ 60 pct. har svaret ja, 39 pct. nej, og 1 pct. har svaret 'ved ikke' på spørgsmålet: "Har I som forening nogen særlige tiltag ift. rekruttering af nye medlemmer?" n=78.

”Når foreningen mangler medlemmer, bliver der lavet opslag på foreningens Facebook-side og Instagram om, at der vil blive afholdt optagelsesprøver, og at vi opfordrer dygtige korsangere til at melde sig. Enkelte gange har vi også prikket nogle udvalgte kandidater på skulderen og sagt, at vi håber, de vil søge optag.”

Uddybende svar

Sociale medier er den mest anvendte rekrutteringsplatform for foreningerne i undersøgelsen, og et teatermedlem, der deltog i workshopen i forbindelse med undersøgelsen, fortæller, at de får meget ud af at bruge målrettede Facebookreklamer:

”Noget af det, vi fandt ud af faktisk virker, det er, når man laver Facebook-reklamer, som er fuldstændig målrettet dem, man skal have fat i. Hos os har vi i lang tid ikke haft børn på scenen, og vi har heller ikke et specielt børnehold. Så var vi et par stykker, der skrev juleforestilling, hvor vi skulle bruge fire børn. Så lavede vi et opslag målrettet forældre i midt 40’erne til sidst i 50’erne, fordi vi skulle have nogle børn, der var omkring 10-12 år. Der kom 12. Det er sådan set meget godt det der.”

Workshopdeltager

Næst efter sociale medier er fysiske ophæng og mund-til-mund også meget udbredt, som det fremgår af tabel 8. Et orkestermedlem (og samrådsmedlem) forklarer i nedenstående citat, hvordan hun selv er blevet rekrutteret til flere foreninger via netværk:

”Jeg gik jo til violinundervisning hos FO-Aarhus, og så var det, at [navn] hapsede mig og trak mig med i [orkester 1]. Da jeg så var med i [orkester 1], så var der en clarinetspiller, der sagde ‘haps’ med over i [orkester 2].”

Interview, bestyrelsesmedlem i Samrådet for amatørkultur og orkestermedlem

Der er stor forskel på foreningernes rekrutteringsstrategier. Med forbehold for, at der er et lavt antal foreninger, som har besvaret spørgsmålet, ses der stor variation på tværs af foreningstyper. Mens de fleste foreninger anvender sociale medier til rekruttering, er det særligt kor og orkestre, der bruger fysiske flyers og plakater, og som ser optagelsesprøver som en central del af deres rekrutteringsform. Det er også her blandt disse foreninger, der er eksempler på rekruttering via lokale medier, andres hjemmesider og koncerter, som en måde at gøre sig synlig på.

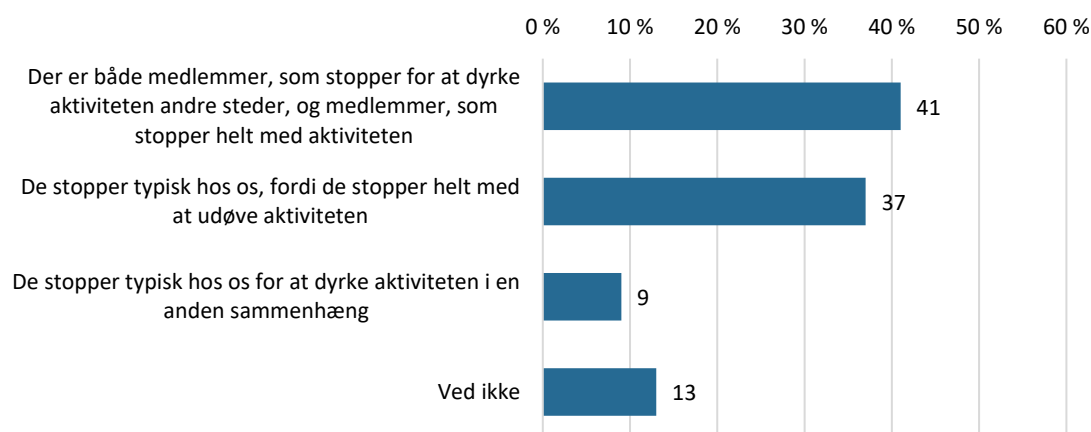
Især orkestrene peger på egen hjemmeside som en platform for rekruttering. Blandt danseforeninger og anden foreningstype er det især udbredt at arbejde på de interne linjer for at gøre foreningen attraktiv, mens det særligt er amatørteatre, som ser deltagelse i andre arrangementer som et led i deres rekruttering.

Medlemmernes videre færd

Foreningerne er også spurgt ind til deres kendskab til medlemmernes videre færd, når nogen stopper i foreningen. 37 pct. af foreninger oplever, at deres medlemmer primært falder fra, fordi de stopper helt med at udøve aktiviteten. Det gælder ikke mindst for foreninger med et højt aldersgennemsnit og studenterrevyerne.

For flest foreninger er der tale om en kombination af, at deres medlemmer enten finder andre steder at dyrke aktiviteten, og at deres medlemmer helt stopper med at udøve aktiviteten.

Figur 46: Medlemmernes videre færd (pct.)

Foreningernes svar på spørgsmålet: "Har du indtryk af, hvad der sker med jeres medlemmer, når de stopper hos jer?" n=78.

Foreningerne har haft mulighed for at uddybe deres kendskab til medlemmernes videre færd. Her skriver flere, at medlemmer ofte stopper, hvis de flytter fra Aarhus Kommune. Uddybningerne viser også, at medlemmerne kan skifte, hvis de søger en forening på et andet kunstnerisk niveau – både op og ned i ambitionsniveau – hvilket gør, at man kan være udøver og finde gode foreninger alt efter livsfase, ambitioner og evner.

Foreningernes eksempler på, hvor medlemmerne fortsætter deres aktivitet

- En del studerende fraflytter byen eller får børn og for travlt, mens nogle bliver professionelle musikere/konservatoriestuderende.
- De fleste, der stopper ved os, skyldes, at de rejser fra byen og ikke kan fortsætte. Eller de finder ud af, at teater ikke var dem.
- Medlemmerne vil typisk fortsætte med at synge i kor, hvor ambitions- og aktivitetsniveauet er lavere.
- I et mere professionelt kor, hvis ikke de stopper. Et med optagelsesprøve.
- Andre byer, hjemmebyggede faciliteter, professionelle studier.
- De stopper ikke. Vi har haft samme medlemmer i mange år.

Eksempler på uddybninger af spørgsmålet: "Skriv gerne, hvor jeres medlemmer typisk fortsætter deres aktiviteter, hvis du ved det". n=31

2.7: Fremtidens amatørkultur i Aarhus

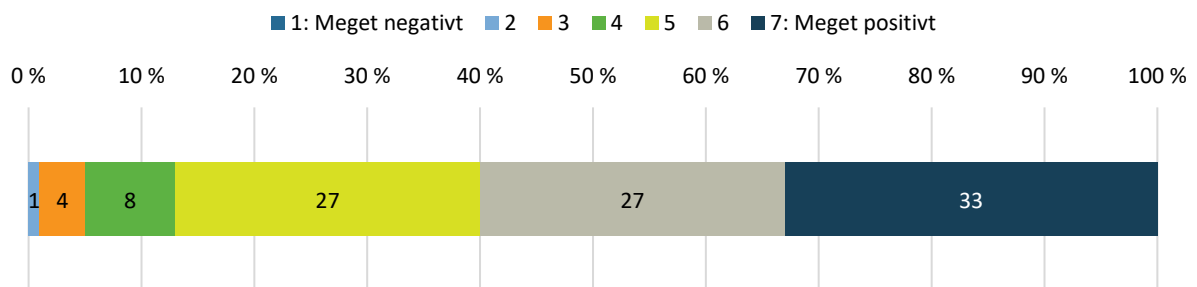
Forrige afsnit viste, hvordan foreningerne har det på en række områder, og hvad de aktivt gør for at rekruttere medlemmer til deres foreninger. Herfra ser rapporten mod fremtiden ud fra følgende overskrifter:

- Foreningernes syn på fremtiden
- Foreningernes største udfordringer og potentialer fremadrettet
- Foreningernes udviklingstiltag
- I dialog om undersøgelsens fund – perspektiver fra workshop med foreningerne
- Aarhus: En højborg for amatørkulturen?

Foreningernes syn på fremtiden

De fleste foreninger i undersøgelsen ser positivt på deres fremtid. I spørgeskemaet har 86 pct. således angivet over middel på en skala fra 1-7, 5 pct. har angivet under, mens 8 pct. har placeret sig i midten. Samlet set er de aarhusianske foreninger lidt mere positive i forhold til fremtiden end foreningerne på landsplan, hvor 72 pct. af foreningerne placerer sig i den positive ende af skalaen (Thøgersen et al. 2024: 159).

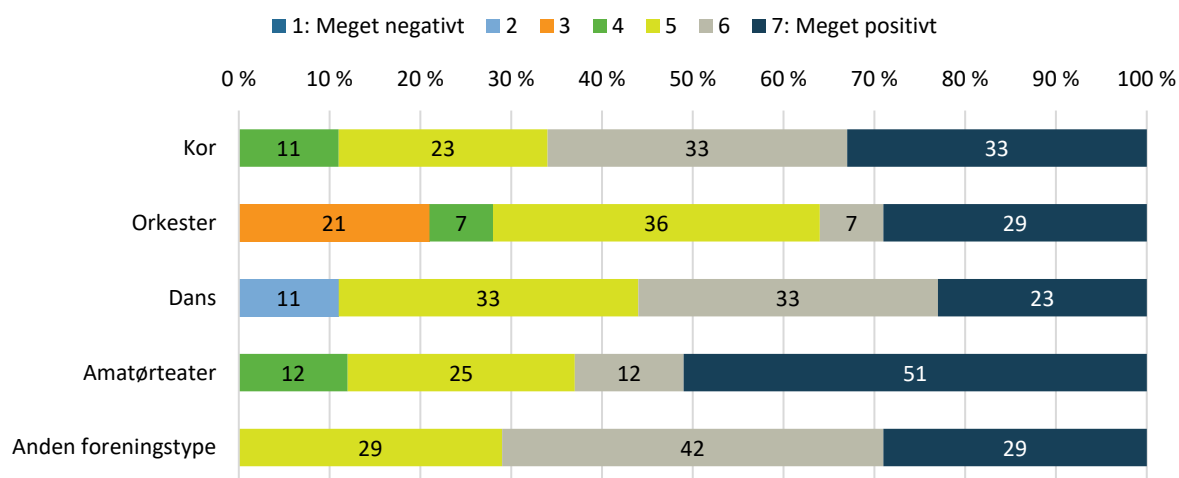
Figur 47: Foreningernes syn på fremtiden (pct.)

Foreningernes svar på spørgsmålet: "På en skala fra 1-7, hvor 1 er meget negativt, og 7 er meget positivt, hvordan ser du så på foreningens fremtid?" n=74.

Ser vi på tværs af foreningstyper, er det stadig langt de fleste, der svarer over middel på en skala fra 1-7, men der er tre orkestre og en danseforening, der svarer under middel. Det kan hænge sammen med rekrutteringsudfordringer og at medlemmerne i orkestrene og danseforeningerne i undersøgelsen har et ældre aldersgennemsnit end de øvrige foreninger (se tabel 4, side 46).

Figur 48: Foreningernes syn på fremtiden – på tværs af foreningstyper (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "På en skala fra 1-7, hvor 1 er meget negativt, og 7 er meget positivt, hvordan ser du så på foreningens fremtid?" fordelt på foreningstyper. n=74 (Kor: n=36, Orkester: n=14, Dans: n=9, Amatørteater: n=8, Andre foreningstyper: n=7).

Foreningernes fremtidsudfordringer

Foreningerne har fået det åbne spørgsmål: "Hvad ser I som foreningens største udfordring i de kommende fem år?", og 66 foreninger har svaret. Nogle respondenter har skrevet flere ting, og der er dermed 84 svar. Svarene er blevet analyseret og inddelt i nogle overordnede kategorier, som fremgår af tabellen herunder. Medlemsrekruttering er det, der fylder mest, mens de øvrige svar spredt sig på mange forskellige typer af udfordringer.

Tabel 9: Foreningernes udfordringer de kommende fem år

Udfordring/tema	Undertemaer
Medlemstal (45 pct.)	Rekruttering af og efterspørgsel på medlemmer. 21 pct. af alle respondenter nævner, at foreningen har et højt aldersgennemsnit, og det er den direkte årsag til udfordringer med fastholdelse og kontinuerlig rekruttering.
Økonomi (15 pct.)	Udfordringer i økonomi til daglig drift. Mangel på midler til at dække omkostninger ved at afholde åbne koncerter, koncerter/forestillinger.
Lokaler (8 pct.)	Udfordringer med små lokaler, manglende muligheder for opbevaring, tilgængelighed og akustik. Hertil usikkerhed om lokalesituation i fremtiden.
Frivilligt engagement (8 pct.)	Særligt at finde frivillige kræfter til bestyrelsesarbejde fremhæves som en fremtidig udfordring.
Udvikling af nye aktiviteter og/eller socialt miljø (7 pct.)	Udfordringer her skyldes eksempelvis stor udskiftning blandt medlemmerne i en forening. Én forening arbejder på at genskabe et trygt socialt miljø, mens to af foreningerne har 'positive' udfordringer med at udvikle og afvikle de arrangementer, som efterspørges.
Forestillinger /publikum (5 pct.)	At lave indtægtsgivende arrangementer samt at tiltrække og fastholde et publikum (der også bliver ældre).
Korleder/dirigent (4 pct.)	At finde/fastholde korleder/dirigent, herunder at det for nogen er svært at få en dygtig dirigent til lav aflønning.
Øvrigt (4 pct.)	Relaterer sig blandt andet til, om der fortsat vil være interesse for den genre/stilart, som foreningen arbejder med.

Ingen udfordringer / ved ikke (4 pct.)	
--	--

Tematiseret oversigt over foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvad ser I som foreningens største udfordring i de kommende fem år?" Nogle respondenter har skrevet flere ting, og der er 84 svar. n=66.

45 pct. af respondenterne nævner antallet af medlemmer som en (kommende) udfordring for deres forening. Herunder har 19 pct. fokus på udfordringer med at rekruttere, 5 pct. har fokus på udfordringer med at fastholdelse, og hele 21 pct. angiver, at et højt aldersgennemsnit er deres primære udfordring, fordi det betyder, at medlemmer falder fra, når de ikke længere kan udøve aktiviteten, kombineret med at det kan være svært at rekruttere nye. En respondent beskriver det på følgende måde:

"Mange af foreningens aktive medlemmer er oppe i årene. Når de holder op på grund af alder, skal vi gerne have nogle nye medlemmer (gerne i aldersgruppen 50+). Udfordringen består i at komme i kontakt med dem."

Uddybende svar

Rekruttering kan være særligt svær for foreninger, der søger bestemte stemmer eller instrumenter. På korsiden kan det opleves, at der er stor konkurrence om herrestemmerne i Aarhus.

"Der er så mange kor i Aarhus, at det kan være svært at få nye medlemmer. Her er det særligt basser. Næsten uden at overdrive søger alle kor basser lige for tiden."

Uddybende svar

Flere foreninger oplever, at der er huller i fødekæden, der leder til dem, og børns møde med amatørkulturen i form af sang, musik og teater i skolen opleves som noget, der er blevet nedprioriteret over tid.

"Rekruttering af nye sangere. Sang og musikundervisning i skoler og ungdomsuddannelser er blevet ringere og ringere, og vi er afhængige af indsatsen fra børnekor og musikskoler for børn."

Uddybende svar

Økonomi er det tema, som næstflest oplever som en udfordring (15 pct.), hvilket er interessant set i lyset af, at 75 pct. af foreningerne samlet set er tilfredse med deres økonomi på nuværende tidspunkt (figur 42, side 85). Økonomi kan ses som en hygiejnefaktor, som fylder ganske lidt, hvis det går godt, men som skaber stor bekymring og utilfredshed, hvis det ikke er i orden. Det kan altså være en stor bekymring for de foreninger, som eksempelvis oplever dalende medlemstal.

Foreningernes økonomi består både af medlemskontingenter, tilskud fra kommunen og eventuel fondsstøtte, og økonomien har betydning for både den daglige drift og de ønsker og ambitioner, foreningerne har i forhold til udvikling og optrædener:

”At skaffe fondsstøtte til aflønning af professionelle musikere til vores koncerter, hvilket begrænser vores valg af repertoire.”

”Vi skal have flere medlemmer, da kontingenterne er for lille en indtægtskilde lige nu til, at det løber ordentligt rundt. Vi er meget afhængige af betalte koncerter i løbet af året, som det ser ud lige nu.”

Uddybende svar

Temaerne, som de aarhusianske foreninger oplever som udfordringer, svarer i høj grad til de temaer, som blev beskrevet i den landsdækkende undersøgelse (Thøgersen et al. 2024, tabel 10, s. 150). Der var andelen, der angav medlemstal som deres primære udfordring i fremtiden, endnu højere (57 pct.), mens økonomi til gengæld var lidt lavere (9 pct.).

Tabel 10: Fremtidige udfordringer for foreningerne i Aarhus sammenlignet med landsplan

Aarhus Kommune	Landsdækkende undersøgelse
Medlemstal (45 pct.)	Medlemstal (57 pct.)
Økonomi (15 pct.)	Økonomi (9 pct.)
Lokaler (8 pct.)	Lokaler (6 pct.)
Frivilligt engagement (8 pct.)	Bestyrelse (3 pct.), frivillige (2 pct.), medlemsengagement (1 pct.)
Udvikling af nye aktiviteter og/eller socialt miljø (7 pct.)	Øvrig foreningsudvikling (5 pct.)
Forestillinger/publikum (5 pct.)	Forestillinger/publikum (4 pct.)
Korleder/dirigent (4 pct.)	Korleder/dirigent (6 pct.)
Øvrigt (4 pct.)	Administration (1 pct.), konkurrence (1 pct.)
Ingen udfordringer (4 pct.)	Ingen udfordringer (4 pct.)

Tematiseret oversigt over foreningernes svar på spørgsmålet: ”Hvad ser I som foreningens største udfordring i de kommende fem år?” (åben svarkategori). Svarerne fra denne undersøgelse er sammenholdt med resultaterne fra Thøgersen et al. 2024, tabel 10, s. 150. Aarhus-foreninger: n=66, Landsdækkende undersøgelse: n=361.

Foreningernes fremtidspotentialer

På samme måde som med udfordringer er foreningerne blevet spurgt til, hvad de ser som deres største udviklingspotentialer. Her har 58 foreninger svaret. Nogle har svaret flere ting, og der er derfor 72 svar. Disse svar er kodet i en række temaer, som fremgår af tabellen herunder.

Tabel 11: Foreningernes største udviklingspotentialer

Potentialer/temaer	Undertemaer
Medlemstal og sammensætning (21 pct.)	Potentialer i forhold til rekruttering og fastholdelse af medlemmer eller særlige målgrupper.
Publikumsarrangementer (14 pct.)	Øge antallet af publikumsarrangementer, udvikle på indholdet eller lave nye koncepter. Mere synlighed i lokalområdet og få nye publikummer.
Samarbejder (13 pct.)	Samarbejde med andre foreninger, professionelle musikere, institutioner, skoler, Aarhus Musikskole og konservatoriet. Samspil med lokalområdet.
Udvikling af kunstnerisk niveau (10 pct.)	At bibeholde eller fortsat udvikle foreningens kunstneriske niveau. Korleder/dirigenten ses som en nøgleperson i forhold til foreningernes udviklingspotentiale på det kunstneriske niveau.
Samvær og oplevelser i foreningen (8 pct.)	At give medlemmerne et stærkt fællesskab om aktiviteten, give dem gode oplevelser og sociale relationer.
Øvrig foreningsudvikling (6 pct.)	Opskalere antal hold/aktiviteter, finde frem til foreningens særlige profil eller fusionere med andre foreninger.
Samfundsmæssig interesse for området (4 pct.)	Foreningerne oplever interesse for deres genre og vil gerne imødekomme interesse og blive opdaget af interesserede.
Rammer, lokaler og økonomi (4 pct.)	Især økonomi til inspiration, rejser og forbedringer i egne lokaler.
Dirigent/korleder (3 pct.)	Potentiale ved at have dygtige dirigenter/korledere.
Andet (6 pct.)	Både foreninger med motivation for at udvikle og andre, der mangler energien til det.
Ved ikke/ingen kommentarer (13 pct.)	

Tematiseret oversigt over foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvad ser I som de største udviklingspotentialer for foreningen i fremtiden?" Nogle respondenter har skrevet flere ting, og der er 72 svar. n: 58.

Som med udfordringerne er der også flest foreninger, der angiver, at deres største udviklingspotentiale angår medlemstal og sammensætning (21 pct.). Især i retning af et potentiale for at tiltrække yngre medlemmer. 14 pct. fremhæver publikumsarrangementer som det område, som har størst udviklingspotentiale for dem, både i forhold til at tiltrække nye målgrupper og udvikling af koncepter.

13 pct. angiver, at deres største udviklingspotentiale vedrører samarbejder med andre aktører. Foreningerne har potentielt mange typer af samarbejdspartnere, som det fremgår af følgende tre svar.

"Vi ønsker samarbejder med flere skoler og institutioner for at nå ud til flere mennesker."

"Samarbejder om større projekter (flere kor og orkestre)."

"Vi vil afsøge muligheder for at udbrede os til et større område (...) Men vi vil også fortsat arbejde på den forankring, vi har i lokalområdet."

Uddybende svar

10 pct. af foreningerne beskriver deres største udviklingspotentiale som noget, der relaterer sig til kunstnerisk kvalitet. Det er relativt få sammenlignet med den landsdækkende undersøgelse, hvor 21 pct., og dermed næstflest foreninger, angav dette (Thøgersen et al. 2024, tabel 11, s. 157). Det kan skyldes, at flere aarhusianske foreninger foretrækker, at alle skal kunne deltage i foreningen uanset niveau. Der er dog stor variation på tværs af foreningerne, og blandt foreninger med høje ambitioner på det kunstneriske niveau kan det skyldes, at de har let ved at rekruttere gode dirigenter og korledere, som understøtter den kunstneriske kvalitet. De uddybende svar viser nemlig, at ingen foreninger omtaler udfordringer med at finde eller fastholde dygtige dirigenter/korledere, som det var tilfældet i den landsdækkende undersøgelse.

Af de uddybende svar fra foreninger, der angiver, at deres største udviklingspotentiale er noget, der relaterer sig til kunstnerisk kvalitet, fremgår det, at flere foreninger ønsker at bibeholde eller videreudvikle et allerede højt niveau.

"Vi tiltrækker rigtig mange dygtige amatørmusikere, fordi vi har en god dirigent og et godt fællesskab. Vi bliver et bedre og bedre orkester."

"At vi til stadighed kan bibeholde et vist musisk niveau under den rette professionelle ledelse."

Uddybende svar

8 pct. ser udviklingspotentiale inden for et tema, vi har kaldt samvær og oplevelser i foreningen. Det er foreninger, som har og vægter et stærkt sociale fællesskab og ønsker at dyrke det endnu mere.

Her kan der være nuanceforskelle blandt foreninger med medlemmer i forskellige aldersgrupper. Et uddybende svar fra en forening med unge medlemmer har eksempelvis fokus på at understøtte engagement, der kan være afgørende for talenter udvikling og den fremtidige fødekæde. En forening med ældre som målgruppe har fokus på det sociale samvær og fritidsliv. Fælles er dog, at de stærke fællesskaber spiller en vigtig rolle for medlemmerne.

"At give vores medlemmer et aktivt meningsfuldt fritidsliv og bibeholde vores gode sociale relationer."

Uddybende svar

I sammenligning med den landsdækkende undersøgelse (tabel 12), er det som nævnt ovenfor særligt udvikling af kunstnerisk niveau, der adskiller sig.

Tabel 12: Udviklingspotentialer for foreningerne i Aarhus sammenlignet med landsplan

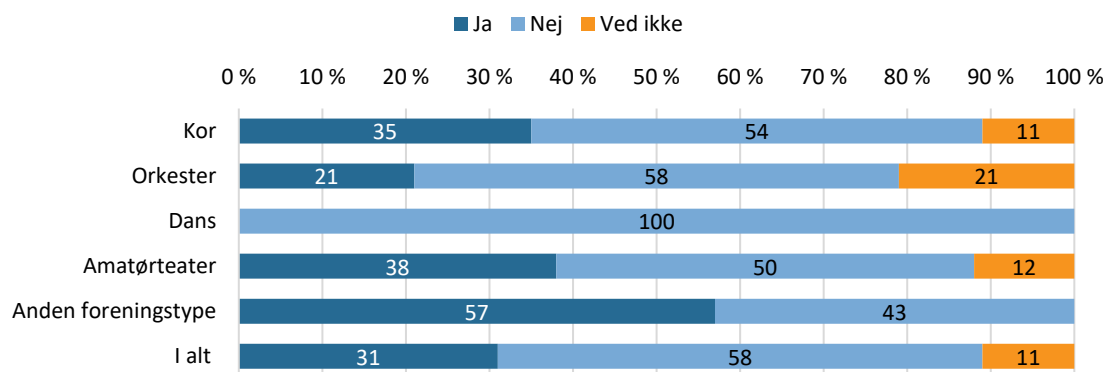
Aarhus Kommune	Landsdækkende undersøgelse
Medlemstal og sammensætning (21 pct.)	Medlemstal (27 pct.)
Publikumsarrangementer (14 pct.)	Publikumsarrangementer (9 pct.)
Samarbejder (13 pct.)	Samarbejder (11 pct.)
Udvikling af kunstnerisk niveau (10 pct.)	Udvikling af kunstnerisk niveau (21 pct.)
Samvær og oplevelser i foreningen (8 pct.)	Samvær og oplevelser i foreningen (4 pct.)
Øvrig foreningsudvikling (6 pct.)	Øvrig foreningsudvikling (9 pct.), udvikling af repertoire/stil (5 pct.)
Samfundsmæssig interesse for området (4 pct.)	Samfundsmæssig interesse for området (2 pct.)
Rammer, lokaler og økonomi (4 pct.)	Rammer, lokaler og økonomi (2 pct.)
Dirigent/korleder (3 pct.)	Dirigent/korleder (7 pct.)
Andet (6 pct.)	Samfundsengagement (3 pct.)
Ved ikke/ingen kommentarer (13 pct.)	Ved ikke/ingen kommentarer (11 pct.)

Tematiseret oversigt over foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvad ser I som de største udviklingspotentialer for foreningen i fremtiden?" (åben svarkategori). Svarerne fra denne undersøgelse er sammenholdt med resultaterne fra Thøgersen et al. 2024, tabel 11, s. 157. Aarhus-foreninger: n=58, Landsdækkende undersøgelse: n=327.

Foreningernes udviklingstiltag

31 pct. af foreningerne angiver, at de har konkrete planer om udviklingstiltag internt i foreningerne. Det er svarende til andelen på landsplan. På tværs af foreningstyper er der relativt store forskelle. Mens mere end halvdelen af 'andre foreningstyper' har konkrete udviklingsplaner, er der ingen danseforeninger, som angiver dette²⁹.

Figur 49: Foreninger med konkrete udviklingsplaner (pct.)

Foreningernes svar på spørgsmålet "Har I som forening konkrete planer om særlige udviklingstiltag inden for de kommende to år?" n=75 (Kor: n=37, Orkester: n=14, Dans: n=9, Amatørteater: n=8, Anden foreningstype: n=7.)

²⁹ Når det gælder eksterne udviklingstiltag for området som helhed, har DanseParaplyen, som mange danseforeninger er engageret i, flere konkrete udviklingsprojekter, de arbejder på (se mere her: <https://danseparaplyen.dk/vision/>).

Foreninger, der har svaret, at de har udviklingstiltag, har haft mulighed for at uddybe deres svar. Det har 23 foreninger gjort, og de beskriver tilsammen 30 udviklingstiltag, der kan inddeles i en række temaer. Disse temaer og eksempler fremgår af tabellen herunder. Udviklingstiltagene matcher i høj grad de udfordringer og potentialer, der er beskrevet i det foregående afsnit.

Tabel 13: Udviklingstiltag inddelt i temaer (pct.)

Temaer	Eksempler
Fastholdelse og rekruttering	Syv foreninger (30 pct.) har planlagt udviklingstiltag med fokus på fastholdelse og rekruttering af medlemmer. Herunder PR-strategier. En forening har ligeledes fokus på at højne kvaliteten, der skal gøre foreningen mere attraktiv. <i>"Fortsat øget synlighed for at finde nye interesserede medlemmer. Højne kvaliteten af orkestret for medlemmernes skyld og for at blive mere interessant for nye."</i> Uddybende svar Flere af disse foreninger har også fokus på sammensætningen i foreningen, særligt i forhold til instrumenter, men én forening fremhæver også mangfoldighed som et udviklingsområde. <i>"Sidst men ikke mindst ønsker vi større mangfoldighed i foreningen, og tiltag hertil afprøves løbende."</i> Uddybende svar
Arrangementer	Fem foreninger (22 pct.) har fokus på arrangementer som en del af deres udvikling. To foreninger har valgt et særligt fokus på dette, fordi deres foreninger har jubilæum næste år.
Intern organisering	Fire foreninger (17 pct.) har planlagt udviklingstiltag på de interne linjer vedrørende foreningens organisering, men årsagerne er forskellige. Hvor én forening har fokus på bestyrelsesarbejde, vil en anden forening gerne organisere sig således, at de kan give løn til deres dirigent. De to øvrige foreninger er kor, der gerne vil udvikle deres aktiviteter for at øge deres medlemstal og efterspørgsel. <i>"Undersøger mulighed for fusion med lignende kor."</i> <i>"Planer om at starte endnu et kor, der kan rumme yderligere 140 unge."</i> Uddybende svar
Økonomi	Fire foreninger (17 pct.) ønsker at udvikle tiltag angående foreningens økonomi. Én af disse foreninger har fokus på at holde et stabilt medlemstal og derved stabilisere økonomien, mens de øvrige foreninger gerne vil blive bedre til at søge fonde og kommunale puljer. <i>"Blive mere organiserede i vores fondsmiddel-ansøgningsaktiviteter. Blive bedre til at udnytte de støttemuligheder, der ligger i Aarhus Kommune til 'voksenundervisning'."</i> <i>"Vi vil gerne søge flere fonde til flere aktiviteter og eventuelt drift. Vi vil gerne gennemgå en stor renovering, men mangler fondsmidler."</i> Uddybende svar

Udtryk og kunstnerisk kvalitet	Tre foreninger (13 pct.) vil gerne arbejde med deres udtryk og kunstneriske kvalitet. Én forening skriver blot, at de vil 'udvikle', mens en anden gerne vil højne kvaliteten. Den tredje skriver, at de vil finde det rette leje for dem og deres foreningsprofil. <i>"At profile os! Hvem er vi? (...) Hvor er vores ambitionsniveau?"</i> Uddybende svar
Samarbejde	Ligeledes tre foreninger (13 pct.) har fokus på samarbejde i deres udviklingstiltag. Det tæller både helt konkrete samarbejder og et mere generelt ønske om mere samarbejde. <i>"Arbejde mere med kunstneriske samarbejdspartnere/-foreninger."</i> <i>"Vi planlægger et samarbejde med en kvintet, messingblæsere, bl.a. med henblik på at udvikle nyt repertoire for kor og blæsere."</i> <i>"Vi er i gang med at udvikle projekter i samarbejde med gymnasier og vi arbejder tættere sammen med regionale partnere, da det også er herfra, vi får nye medlemmer til byen"</i> Uddybende svar
Nyt udstyr	Endnu tre foreninger (13 pct.) har ønsker om at anskaffe nyt udstyr eller opdatere de lokaler, de har.
Rejse med foreningen	Én forening (svarende til 4 pct.) angiver, at de arbejder på at komme til at rejse mere med deres korforening.

Uddybende svar er blevet kodet og inddelt i ovenstående temaer. n=23

I dialog om undersøgelsens fund – perspektiver fra workshop med foreningerne

I forbindelse med undersøgelsen blev der afholdt en workshop, hvor alle foreninger, der havde besvaret spørgeskemaet, kunne deltage og blive introduceret til undersøgelsens resultater og komme med deres perspektiver og nuancer til undersøgelsens fund. Sammen med de øvrige foreningsrepræsentanter var Samrådet for amatørkultur inviteret, hertil tre ansatte ved Aarhus Kommune.

Dette afsnit beskriver de perspektiver og idéer, der kom ud af workshoppen.

Workshoppen havde særligt fokus på tre temaer: *rekruttering, samarbejder og lokaler*. Disse temaer blev udvalgt på baggrund af de udfordringer, potentialer og udviklingstiltag, som er beskrevet i det foregående. Det er temaer, som optager foreningerne på forskellig vis, og som der kan handles på i samarbejde mellem foreningsaktører og kommunen.

Foreningerne blev inddelt i tre grupper, der arbejdede med hver sit tema. Her diskuterede de både status quo og udviklingsmuligheder. Selvom de tre temaer blev behandlet i hver sin gruppe, hænger de tre temaer sammen, og der blev idégenereret på kryds og tværs. Samarbejder og deling af lokaler kan f.eks. være en måde at skabe synlighed, der kan føre til rekruttering, mens det at have fælles lokaler kræver samarbejder og kan føre til, at foreningerne lettere kan dele udstyr og låne musikere, sangere og dansere af hinanden til bestemte optrædener.

Foreningernes idéer til udviklingstiltag fremgår af de tre følgende tekstbokse.

Rekruttering

Deleordning af udøvere mellem foreningerne

Især kor og orkestre mangler bestemte stemmer og musikere på bestemte instrumenter, men det gælder på tværs af alle genrer. Gennem udveksling kan flere foreninger få gavn af de samme personer.

Kortvarige medlemskaber

Idé med inspiration fra en teaterforening, der mangler mandlige medlemmer, og som oplever en tilbageholdenhed ift. at forpligte sig på en hel sæson. De tilbyder kortvarige medlemskaber på tre måneder, hvor man kan være medlem igennem én forestilling. Nogle medlemmer fortsætter efterfølgende, og det kan således være et slags prøvemedlemskab.

Facebookannoncer

Det mest udbredte rekrutteringsgreb blandt foreningerne er at lave opslag på sociale medier, både via foreningens egen side og medlemmernes personlige profiler. Der er flere foreninger, som har gode erfaringer med at målrette Facebookannoncer og oplever en større hitrate herved. Et teater har eksempelvis en målrettet reklame til 40-50-årige, da de skulle bruge fire 10-12-årige til en forestilling.

Overblik og synlighed

Der ønskes bedre overblik over amatørkulturelle foreninger, så borgere bedre kan finde den rette forening for dem. Der findes allerede en oversigt over folkeoplysende foreninger i Aarhus Kommune på Foreningsportalen³⁰, men øvrige foreninger (der ikke er godkendte folkeoplysende foreninger) fremgår ikke, og ikke alle borgere kender til platformen.

I forhold til rekruttering anses det primært for en opgave, som foreningerne selv står for. Det vidner idéerne i boksen også om. Men der er også en idé om, at kommunen kan understøtte med at skabe synlighed og overblik over området.

Samarbejde er det andet tema, som blev diskuteret på workshopen, og foreningerne udtrykker en ambition om mere samarbejde på tværs af de amatørkulturelle foreninger. Her kan Samrådet for amatørkultur spille en central rolle og har allerede tiltag, som kunne være relevante for flere at deltage i. Kommunen kan understøtte ved at skabe overblik med samme virkemidler som til rekruttering.

³⁰ <https://foreningsportalen.aarhuskommune.dk/default.asp?wkid=10017>

Samarbejde

Amatørkulturelt møde

Samrådet for amatørkultur arrangerer hvert år Amatørkulturens Dag med deltagelse fra ca. 20 foreninger. Det er en mulighed for at lære hinanden at kende på tværs, og det kan være et fysisk rum for at mødes og evt. lave en byttebørs for udveksling, som det blev foreslået i forbindelse med rekruttering.

Overblik

En digital oversigt over foreninger kan også bidrage til overblik over potentielle samarbejdspartnere, såvel som bruges i rekrutteringsøjemed.

Fælles kalender

Der efterspørges en eventkalender, så man kan bakke op om hinandens arrangementer og få skabt mere synlighed om egne events. Med erfaring fra DanseParaplyens online fælleskalender skal det være et overskueligt kalendersystem, hvis der skal indgå mange aktiviteter.

Når det gælder lokaler, er der mange ønsker til kommunen. Det skyldes, at 65 pct. af foreningerne anvender kommunale lokaler, og kun hver fjerde forening angiver, at de har mulighed for at indrette deres lokaler efter foreningens behov. De amatørkulturelle foreninger har meget forskellige behov alt efter størrelse, genre og repertoire. Det handler eksempelvis om plads og opbevaringsplads, lyd og akustik, parkering og adgang samt lokaler, man kan mødes i før/efter en øver.

Lokaler

Rundvisning i eksisterende lokaler

Foreninger efterspørger et overblik over lokaler, som foreningerne kan bruge til faste aktiviteter og events, herunder også lokaler i kulturhuse. Det bliver foreslået, at ansatte ved kommunen kunne lave en rundvisning for foreningerne i allerede eksisterende lokaler. Dermed kan foreningerne dels se muligheder og potentialer, der allerede eksisterer, og dels give konkret feedback på, hvordan lokalerne kunne optimeres til deres behov med eksempelvis spejle, højttalere eller opbevarings skabe.

Indtænkning i nybyg

Med særlige behov for akustik og plads, spejle og lydanlæg eller opbevaringsplads til fotogrej, noter, instrumenter eller rekvisitter kan det sætte en begrænsning for, hvilke lokaler de amatørkulturelle foreninger kan bruge. Det fremhæves, at der findes ganske få spejlsale og rum med god klang blandt de kommunale faciliteter. Derfor kan det være en idé at tænke i disse parametre, når der bygges nye faciliteter og evt. invitere foreninger ind til at give konkrete input.

Amatørkulturens Hus

I workshoppen viser det sig, at der inden for flere grupper har været tanker om at have et hus; et dansens hus, et korhus, et amatørmusikkens hus. Da foreningerne oplever, at de har mange fælles ønsker og ser samarbejdspotentialer, bliver der talt om at slå kræfterne sammen om et fælles amatørkulturhus. Derfor bliver der på mødet brainstormet over indholdet i et sådant hus og nedsat et husudvalg, der kan arbejde videre med idéen. Forhåbningen er, at det kan generere synlighed, udveksling og samarbejde blandt de amatørkulturelle foreninger i Aarhus.

Idéen om amatørkulturens hus var en af de konkrete idéer, som der blev arbejdet mest konkret med i løbet af workshoppen. Da mange aktører fra forskellige grene af amatørkulturen havde de samme visioner, blev der brainstormet på, hvad et sådant fælleshus skulle kunne rumme. Deltagernes brainstorm blev opsummeret på workshoppen af en deltager således:

"Jeg har skrevet her, at huset skal være rummet, hvor vi kan øve, optræde, udstille og mødes. Jeg skriver parentes café her, ikke også? Dele viden, dele udstyr, dele plads, udvikle og understøtte (...) Det skal være nemt, tilgængeligt og opdaterbart. Det skal være æstetisk, inspirerende og fleksibelt. Og det skal være billigt."

Workshopdeltager

En anden deltager fremhæver, at huset også er en vision om et bedre samarbejde på tværs af de amatørkulturelle foreninger:

"Hvis jeg skulle sige noget, der kunne være fedt at opnå, så har jeg skrevet her, at et fælles hus kan tvinge os til samarbejde og respekt og tillid på tværs af kultur. For hvis vi har noget, vi skal være fælles om, så skal vi også få det til at fungere."

Workshopdeltager

På workshoppen blev der dannet et 'husudvalg' af aktører på tværs af foreningstyper, som havde lyst til at arbejde videre med amatørkulturhuset som fælles projektidé.

Som vist i det ovenstående kom der konkrete idéer ud af workshoppen, som der kan arbejdes videre med i et samarbejde mellem foreninger og kommunalt ansatte. Men det medvirkede også til en øget forståelse af, at mange af foreningerne sidder med de samme udfordringer og drømme. Det var med til at skabe et fælles 'vi':

"Det jeg hører, der sker i dag, som jeg ikke har hørt ske nogensinde før i de 35 år, jeg har arbejdet med amatørkultur, det er, at vi sidder på tværs af så mange forskellige foreninger og siger 'vi' om os selv. Og det tænker jeg, det er simpelthen hele nøglen, tror jeg, til at komme videre med det."

Workshopdeltager

Aarhus: En højborg for Amateørkulturen?

Som det sidste tema for analysedelen af denne rapport stiller vi spørgsmålet: Hvad der skal til, for at Aarhus ville være en højborg for amatørkulturen? Det spørgsmål var med i spørgeskemaundersøgelsen og foreningsrepræsentanterne har haft mulighed for at give deres perspektiv herpå.

Analyserne i denne rapport viser, at Aarhus Kommune står stærkt på det amatørkulturelle område, og det fremgår da også af nogle af foreningernes svar, at flere mener, at Aarhus allerede er en højborg for amatørkulturen:

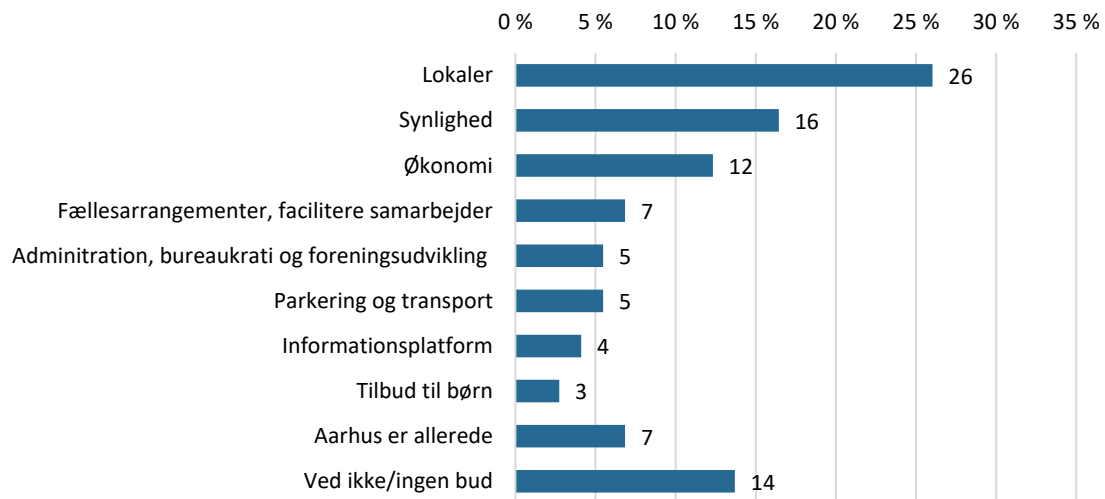
"Ved det ikke, men ER Aarhus ikke allerede det?"

Uddybende svar

Fem ud af 55 respondenter har svaret dette, mens yderligere ti respondenter har svaret, at de ikke har forslag til forbedringer.

De øvrige 40 respondenter giver tilsammen 58 forslag til, hvad de mener, kan gøre Aarhus Kommune endnu bedre for amatørkulturen. Der er flere tematiske overlap – især hvad angår lokaler, økonomi og amatørkulturens synlighed i kommunen. Figur 50 opsummerer temaerne, der efterfølgende uddybes med eksempler.

Figur 50: Forslag til fremmende tiltag (pct.)

Tematiseret oversigt over foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvis Aarhus skulle være højborg for amatørkulturen, hvad skulle der så til set fra dit perspektiv? (Skriv herunder)." n=55

Hvert fjerde svar omhandler lokaler. Svarene knytter sig både til øvelokaler og lokaler til publikumsarrangementer i byen. Der bliver blandt andet skrevet følgende:

"Aarhus er en korby på internationalt niveau, men det er ikke gået op for politikerne, at det også kræver faciliteter. Sportshaller og idrætsfaciliteter er let at poste millioner i, men en enkelt optimal øvesal til kor findes ikke i Aarhus."

"Bedre faciliteter – flere lokaler. Aarhus lukrerer på sin talentmasse pga. de mange studerende og kreative mennesker – ikke på de faciliteter, de tilbyder dem."

Uddybende svar

Jævnfør kapitel 2.5 om foreningernes brug af lokaler, har foreningerne forskellige behov. Men blandt de konkrete ønsker til fremtidige lokaler fremhæves:

- Mere plads
- Et opbevaringsrum
- En scene
- Hyggelige lokaler og rammer, som fordrer samvær også ud over aktiviteten
- Parkeringspladser og/eller bedre adgang til offentlig transport

Helt konkret drømmer flere foreninger om et fælles hus – for deres genre, og/eller amatørkulturen som helhed. Fordelene her kan være dels at dele faciliteter effektivt, og dels at det kan fordre et bedre kendskab og samarbejde på tværs af foreninger:

”Vi skulle have vores eget amatørmusikhus. Vi har snakket om, om ikke der er en gammel bevaringsværdig bygning i Aarhus, som vi kunne overtage driften af, hvis Aarhus Kommune så ville så for vedligehold.”

”Et dansens hus med lagerrum, spejlsale og mødested.”

”Et kulturhus med øvelokaler, hyggelokaler, en scene, mm.”

”Hvis amatørkulturen mere generelt skal kunne drage gavn af hinanden på tværs af foreninger og aktiviteter, vil der også være behov for fysiske rammer, der kan facilitere og understøtte dette. Vi vil således opfordre til, at der prioriteres opførelse eller indretning af større og bedre faciliteter – en slags fælles ’Musikkens/Amatørkulturens Hus’”.

Uddybende svar

Angående scener og optrædener nævner flere et ønske om at spille mere udendørs. Her har foreningerne forskellige behov. Danseforeningerne har et behov for godt underlag og har fået bygget en scene på Pier 2, som anvendes til åbne arrangementer i løbet af sommeren.

Sommerdanspladsen på Pier 2, som DanseParaplyen Aarhus administrerer. Her afholdes åbne dansearrangementer, men der er intet overdække, og arrangementer kan aflyses, når vejret er dårligt. Foto: Vifo

Andre foreninger har i høj grad et behov for overdækkede scener, så optrædener kan gennemføres uanset vejr, og instrumenter og rekvisitter kan holdes tørre. Det foreslås at:

- gøre det lettere og billigere at låne lokaler til optrædener
- oprette en overdækket udendørs spillefacilitet³¹

"Flere muligheder for synlighed i det offentlige rum. F.eks. en overdækket musikpavillon centralt i Aarhus, hvor der kunne optrædes. Flere velegnede kommunale lokaler til foreningsaktiviteterne, både øvelokaler og lokaler til optræden."

Uddybende svar

Udendørsoptrædener kan synliggøre foreningerne, og synlighed er et andet tema, som 16 pct. af respondenterne fremhæver som centralt, hvis Aarhus skal være højborg for amatørkulturen. Blandt andet foreslår foreningerne:

"En højborg ville reklamere mere med sin amatørkultur. Reklame ville gøre meget, mange borgere i Aarhus kender ikke til amatørkulturen."

"Kommunal anerkendelse for andet end fodbold!"

"Lettere adgang til at udstille i kommunale institutioner." (Fotoklub)

"Mere nærvær og engagement og ikke mindst bruge alle de dygtige grupper, når der fejres, åbnes osv. ting omkring i kommunen"

Uddybende svar

Samlet set kan forslagene om synlighed kondenseres i fem punkter:

- Reklame via lysplakattavler i byen, på Dokk1 og kommunens hjemmeside
- Kendskab blandt tilflyttere
- Anerkendelse i kommunens administrative og politiske niveau
- Brug af foreningerne i forskellige kulturelle sammenhænge
- At foreningerne får plads på og bruger Festugen til at skabe synlighed

Både kommunen og foreningerne har en opgave i at skabe større synlighed om området, og der kan være potentiale for et bedre samarbejde. Der efterspørges blandt andet, at kommunen rækker ud og bruger foreningerne til arrangementer, og der ønsker Samrådet for amatørkultur i Aarhus Kommune at spille en central rolle i at videreformidle kontakt, hvis kommunen får henvendelser fra erhvervsliv eller civilsamfund, der skal bruge et indslag til et event.

³¹ Siden spørgeskemaundersøgelsen blev gennemført, er Aarhus' nye Musikhuspark åbnet (27. juni 2025) med tilhørende udendørscene. Hvilken plads amatørkulturen får her bliver interessant at følge.

Økonomi er det tredje tema, der fylder mest for foreningerne (12 pct.). Her er det både økonomien i forbindelse med den daglige drift samt i forbindelse med optrædener:

- Økonomisk minimumsstøtte (drift)
- Underskudsgaranti i forbindelse med koncerter i samarbejde med professionelle musikere

5 pct. nævner parkering og adgang via offentlig transport som et særskilt tema. Der er ligeledes forskellige behov, alt efter om medlemmerne bor centralt eller uden for midtbyen, mens parkeringspladser ved offentlig transport kan være et kompromis:

"Det er vigtigt, at det ligger nogenlunde bynært, så også studerende kan være med uden for meget transport."

"Et sted, hvor deltagere kan parkere under rimelige vilkår, da mange kommer fra uden for midtbyen."

"For os, der bor uden for byerne, kan parkering være besværligt. Set i det store billede tror jeg, at flere Parkér og Rejs-pladser som Klokhøjen Parkér og Rejs [parkering ved letbanen] ville være nyttige for bilister (da flere regelmæssige busser ud på landet næppe er sandsynlige)."

Uddybende svar

Ligeledes 5 pct. af de uddybende svar omhandler administration, bureaukrati og foreningsudvikling, hvor foreninger ønsker sig mere hjælp og lettere arbejdsgange:

- Mindre bureaukrati
- Hjælp til administrative opgaver

En respondent nævner også muligheden for hjælp til foreningsudvikling:

"Det ville være interessant, hvis Aarhus stillede foreningskonsulenter til rådighed for at hjælpe med at udvikle foreningerne. Personer med ekspertviden om, hvordan man rekrutterer, vokser osv. Vi er kloge mennesker, men vi improviserer."

Uddybende svar

Det er interessant set i lyset af, at Aarhus Kommune arrangerer kurser for folkeoplysende foreninger i Aarhus i Forening³². Undersøgelsen tyder på, at de øvrige foreninger ikke kender til muligheden, men det kunne måske være relevant for flere foreninger at deltage i.

Fællesarrangementer såsom Amatørkulturens Dag³³, som Samrådet for amatørkultur arrangerer, er noget, som opleves som positivt for området som helhed, og flere foreninger

³² Læs mere på <https://aarhusiforening.dk/>

³³ <https://www.amatorkultur.dk/begivenhed/25-10-2025-amatorkulturens-dag-3206>

ønsker sig mere af dette. Samlet set svarer 7 pct., at de ønsker netværkstiltag, fælles arrangementer og/eller kommunens hjælp til at facilitere samarbejder:

"Det er godt med fællesarrangementer som f.eks. amatørkulturens dag."

"Flere netværksaktiviteter."

Uddybende svar

4 pct. af respondenterne skriver, at bedre adgang til information kunne styrke amatørkulturen på flere områder, herunder styrke foreningernes synlighed og økonomi. Det ønskes blandt andet:

- et samlet informationssted for foreninger og brugere
- en liste over fonde og lokale partnere, som ønsker at hjælpe kulturprojekter
- en liste over billige scener og koncertlokaler

"Kendskabet til alle de gode tilbud kunne sagtens samles og kommunikeres bedre til byens borgere, samt ikke mindst tilflyttere. Aarhus er en uddannelsesby med mange unge tilflyttere, som skal have let til overblik over mulighederne i byen."

Uddybende svar

Som et sidste tema nævner nogle foreninger (3 pct.) et ønske om en intensiveret indsats for børn på det kulturelle område, hvor de både møder amatørkulturen i skolen og har udfoldelsesmuligheder i kommunale tilbud. Det taler ind i temaet omkring det økosystem, som amatørkulturen er en del af. Det tema behandles nærmere i del 3.

Selvom foreningerne i undersøgelsen generelt er ret godt tilfredse, og langt de fleste foreninger i undersøgelsen ser positivt på deres fremtid, så har dette afsnit kondenseret en række ønsker og forslag fra foreningerne til, hvordan Aarhus Kommune kunne fortsætte med at være og blive en endnu bedre kommune at være amatørkulturel forening i.

DEL 3: AFSLUTTENDE PERSPEKTIVER

Del 3: Afsluttende perspektiver

Amatørkulturen har en række særlige kendetegn, når man sammenligner med forskellige dele af folkeoplysningen. Som rapporten har vist, har de amatørkulturelle foreninger overvejende voksne medlemmer samt et flertal af kvindelige medlemmer – også i bestyrelserne³⁴, hvilket adskiller sig fra det generelle foreningsliv. Ligesom mange idrætsgrene har amatørkulturen en række særlige behov i forhold til de lokaler, de øver og optræder i. Det gælder akustik, (opbevarings-)plads, og for danseforeningerne bestemte typer gulve og spejle. I modsætning til idrætten/sporten har de ikke klare retningslinjer for, hvordan disse faciliteter skal være for at være 'egnede'³⁵.

Amatørkulturen adskiller sig ligeledes fra meget andet kulturliv ved at være funderet i en aktiv udfoldelse frem for publikumsdeltagelse. Sådan skriver Susan Fazakerley, der er sekretariatsleder i Amatørernes Kunst & Kultur Samråd (AKKS):

Indenfor amatørkulturen [oplever vi] ofte, at man, når man taler om den brede deltagelse i kulturlivet, blander publikumsdeltagelse og den mere aktive deltagelse sammen. Man overser kompleksiteten i kunst- og kulturdeltagelsen – og man overser det helt særlige ved amatørkulturens aktive deltagelse, der desuden er båret af frivillighed på en hel anden måde end publikumsdeltagelse.

Fazakerley 2025

Perspektiveringen sætter fokus på både amatørkulturens særlige kendetegn og behov, men også på interessante eksempler på lignende udfordringer eller løsninger i andre dele af folkeoplysningen. Der er også perspektiver fra byudvikling og inddragelsesprocesser, som kan give inspiration. Perspektiveringen er inddelt i følgende afsnit:

- Elite, bredde og amatør
- Fremtidens amatørkulturelle lokaler?
- Et ambitiøst foreningsliv – også for børn?
- Veje ind i foreningslivet

Gennem disse temaer adresserer perspektiveringen ligeledes centrale udfordringer og potentialer, når det gælder rekruttering, foreningernes brug af lokaler samt samarbejdsmuligheder. Da foreningerne allerede har godt fat i de ældste målgrupper, er der i højere grad fokus på de yngre, hvad angår rekruttering.

³⁴ I denne undersøgelse er 58 pct. af bestyrelsesmedlemmerne kvinder. Generelt for kultur- og kunstforeninger er det 50 pct., på idrætsområdet er det 40 pct., og på tværs af alle foreninger er det 44 pct. (Thøgersen et al. 2025).

³⁵ En anden forskel er, at amatørkulturens behov for og brug af faciliteter ikke på samme måde som ved sportens/idrætten bakked op af et stærkt nationalt og internationalt system, der dikterer, hvordan en egnet facilitet er (for eksempel, hvis man skal have lov til at konkurrere), så deres behov kommer til at fremstå som mere fleksible.

Vi håber, at foreninger, kulturinstitutioner, samråd og kommunale forvaltninger kan se synergier og muligheder for yderligere dialog og samarbejde på tværs.

Elite, bredde og amatør

Begrebet amatør deler vandende – også i denne undersøgelse. Det skyldes nok især ordets flertydighed, som fremgår af nedenstående definition.

Ordet amatør har flere anvendelser. Det kan bruges: 1) som en neutral betegnelse for en person, der udfører en kunstart, dyrker en sportsgren eller lignende af interesse uden at være uddannet til det og ikke som erhverv. 2) Som en hædersbetegnelse for en lidenskabeligt engageret person, der lægger gode kræfter i noget uden at påberåbe sig professionel kunnen og ambition. 3) Som et skældsord for en ukvalificeret person, der uden selv-kritik udfører et arbejde dårligt og derved forringer en professions omdømme; også kaldet dilettant.

Danmarks Nationalleksikon, Lex

Hvor denne rapport læner sig op ad den første definition, har begrebet for nogen klang af den tredje definition og associeres derfor med at være ukvalificeret. Det er dog ikke kendetegnende for det amatørkulturelle fritidsliv. Selvom man nogle steder 'kan komme ind fra gaden' og deltage, så findes der også mange foreninger, hvor niveauet er højt, og ifølge sekretariatsleder i AKKS, Susan Fazakerley, er amatørkulturen i høj grad et forum for 'serious leisure' (seriøs fritid), hvor det handler om dygtiggørelse.

I et essay beskriver hun netop den udøvede amatørkultur som 'serious leisure' i modsætning til 'casual leisure' (afslappende fritid), der i højere grad omfatter de kulturaktiviteter, hvor man deltager som publikum.

Casual leisure er karakteriseret ved fritidsaktiviteter med umiddelbar behovstilfredsstillelse, der kræver lidt eller intet specielt forhåndskendskab for at kunne nydes, og hvor man oftest deltager som tilskuer, mens serious leisure er karakteriseret ved en systematisk forfølgelse af en hobby eller frivillig aktivitet, der fanger sine deltagere i kraft af dens mange udfordringer. Seriøs fritid er derfor ofte kendetegnet ved aktiviteter, hvor man har et mål eller stræber efter at beherske specielle færdigheder. Det kan f.eks. være at synge i et kor, dyrke en bestemt sport eller fordybe sig i litteratur.

Fazakerley 2025

Inden for idrætten taler man ofte om elite- og breddeidræt alt efter udøvernes niveau. På kulturområdet kan det groft set oversættes til finkultur og populærkultur, der i højere grad baserer sig på det kulturelle indhold. Finkultur indeholder især produktion og formidling af kunstværker, der er forbundet med specielle uddannelses- og formidlingsinstitutioner inden for f.eks. billedkunst, teater, klassisk musik og kulturarv. Populærkulturen er kulturelle genrer og udtryk, som er meget udbredte og populære – og mere tilgængelig for flere målgrupper. Det gælder f.eks. pop og rockmusik, film, tv, trivallitteratur og computerspil.

Med inspiration fra notatet 'Kulturel kapital og frivilligt arbejde' (Ibsen 2024b) introduceres hertil folkekulturen, som adskiller sig fra finkultur og populærkultur ved, at processen anses for lige så vigtig som produktet. Hertil er deltagerne som oftest udøvende deltagere og

ikke tilskuere. Det er noget af det helt centrale for amatørkulturen sammenlignet med det øvrige kulturliv.

Fazakerley placerer derfor amatørkulturen som noget, der gennem udøvelsen og den frivilligt bårne foreningsform er forankret i folkekulturen, mens den dækker aktiviteter, der går på tværs af de tre kulturformer:

Amatørkulturen falder tydeligt ind under serious leisure, mens det umiddelbart er folkekulturen, der bedst dækker amatørkulturens frivilligt bårne foreningsform og aktive deltagelse. Man finder imidlertid også eksempler på amatører, der udfolder sig indenfor fin- og populærkulturen. Der er således både amatørkor og -orkestre, der har optagelsesprøver og kræver nodekendskab af sine deltagere, ligesom der er eksempler på amatørteatre, hvor du kan 'komme ind fra gaden'.

Fazakerley 2025

Den kompleksitet og variation, som beskrives i Fazakerleys essay, finder denne undersøgelse også. Figur 8 (s. 49) viste, at de aarhusianske foreninger deler sig jævnt, når det gælder spørgsmålet om det kunstneriske niveau – fra at lægge vægt på, at alle kan være med uanset kunstnerisk niveau, til at lægge vægt på, at deres medlemmer udøver aktiviteten på et højt kunstnerisk niveau.

At amatørkulturen er forankret i den udøvende aktivitet og foreningsformen er også tydeligt. Den aktive deltagelse er en fællesnævner for foreningerne i undersøgelsen, og 90 pct. af alle foreningerne optræder også med deres aktivitet foran et publikum. Den frivilligt bårne foreningsform er ligeledes et fællestræk, og engagementet heri viser sig også gennem medlemsdemokratiet, hvor tre ud af fire medlemmer kommer til generalforsamlinger/årsmøderne i de fleste foreninger.

Fremtidens amatørkulturelle lokaler?

Undersøgelsen viser, at spørgsmålet om lokaler til amatørkulturen ikke er simpelt. Selvom langt de fleste foreninger synes, det er let nok at skaffe lokaler, er det næsten en ud af fem, der synes, det er svært at skaffe *egnede* lokaler.

Ser man udover hverdagsbrugen, er det vigtigt for amatørkulturen at have adgang til lokaler til publikumsarrangementer, og så er der ønsket om et amatørkulturelt fyrtårn (eller flere). Foreningernes vision er et hus, der skal kunne skabe opmærksomhed om amatørkulturen og være med til at tiltrække og udvikle nye aktiviteter og målgrupper i feltet og sætte byen på landkortet.

Lokaler til publikumsarrangementer

Aarhus Kommune har de senere år stået for eller bidraget til flere kulturbyggerier. Nye biblioteker er åbnet (f.eks. Gellerup, Solbjerg) og andre er på vej (f.eks. Lys1). Men de mest centrale kulturelle kraftcentre er nok Dokk1 og Godsbanen³⁶, der hver på sin måde er kraftcentre. Det er imidlertid interessant, at ingen respondenter angiver, at de bruger

³⁶ Se www.dokk1.dk og [Godsbanen - Godsbanen](http://Godsbanen.dk)

Godsbanen til koncerter, mens Dokk1 er en af de mest brugte arenaer. For eksempel er det også hjemstedet for Amatørkulturens dag 2025.

Det har været uden for denne undersøgelses ramme at kigge på arenaernes forskellige finansieringsmodeller, men i en undersøgelse af aftenskolernes adgang til lokaler i Københavns Kommune var det tydeligt, at især de nye og bedre kulturhuse blev for dyre at bruge for foreningslivet, fordi der fra kommunens side var stillet nogle indtjeningskrav til kulturhusene (Thøgersen et al. 2023: 100).

Det kan også være en udfordring, hvis kulturfaciliteter i høj grad udvikles af foreninger selv og dermed bliver selvejende enheder. For eksempel er et nyt bydelshus under udvikling i Skejby – Kulturhus Bunkeren, hvor bygherre er en forening, der samtidig med at skabe et levende kulturliv skal skabe en sund forretningsmodel med lokaler, der kan tilgode mange forskellige brugere (Bilberg et al. 2024). Det kan derfor være svært at vælge at udvikle specifikke lokaler som for eksempel sale med god musikakustik.

Resultaterne i undersøgelsen understreger, at det for et foreningsliv som amatørkulturens skal være billigt at kunne tilgå lokaler og faciliteter. Langt de fleste foreninger er små og har en lille økonomi. I forhold til at udstille eller optræde er det derfor også vigtigt, at de kan låne lokaler eller indgå i festivaler eller større fællesarrangementer, hvor det bliver billigere at deltage.

En del af en større facilitetsstrategi – i dialog med amatørkulturen?

65 pct. af foreningerne bruger kommunens lokaler. Og undersøgelsen tyder på, at man ville kunne komme langt med en øget dialog mellem kommunen og amatørkulturforeningerne omkring behov og muligheder. Et konkret og enkelt forslag fra workshoppen var at organisere rundvisninger i eksisterende lokaler og 'åbent hus', når der skabes nye faciliteter.

Fra flere af danseforeningerne er der konkret efterspørgsel på flere bevægelsessale med spejle. En søgning på facilitetsdatabasen.dk viser, at der er 30 små idrætshaller (ml. 300 og 799 m²) og 109 små idrætslokaler/sale (på op til 300 m²) i Aarhus Kommune. Det kunne være, at det i dialog med danseforeningerne er muligt at udvikle udvalgte lokaler i byen, så de egner sig til dans. Det kan også afsøges, om det er muligt at etablere en dialog med danseforeningerne i forlængelse kommunens kommende investeringer i idrætsfaciliteter, hvor til der allerede er afsat midler af byrådet.

For andre dele af amatørkulturen kan det være sværere at skabe egnede lokaler. Til orkestre og store kor med behov for større rum med god musikakustik kan det kræve en indsats enten at identificere egnede lokaler i den eksisterende bygningsmasse eller at skabe nogle.

I en undersøgelse af aftenskolernes adgang til lokaler i Københavns Kommune var en af de store udfordringer adgang til faglokaler som køkkener og kunstlokaler. For at imødekomme det, har Kultur- og Fritidsforvaltningen sat særligt fokus på at få mere samarbejde

med skolerne, og i forbindelse med nye skolebyggerier er der fokus på at øge antallet af faglokaler:

Der ses også en tendens til, at flere af de nye skolebyggerier i højere grad end tidligere bliver tænkt og designet som små 'kulturhuse':

"Det bliver mere og mere indbygget i de nye skolebyggerier, der kommer. Altså, hvor det bliver skrevet ind også i hele driftsopgaven og i formålet og i byggeriet. Så der kommer faktisk en del skoler her de næste par år, hvor det er meget mere tænkt ind. Altså, hvor vi også er med. Jeg har siddet med i nogle planlægninger af skoler, hvor de spørger til, hvad det er for nogle lokaler, foreningerne har brug for? Hvor meget opbevaring kræver det?" (Interview 2, medarbejder i Kultur- og Fritidsforvaltningen)

Thøgersen et al 2023 S: 108

Hvis man vælger en lignende tilgang med skolen som arena, vil det samtidig kunne skabe en begyndende synergi i forhold til musikskolerne i Aarhus, faglighederne på skolerne og foreningerne.

En undersøgelse af faglokalers betydning for erhvervsskolerne understreger, at gode faglokaler med stærke fagmarkører og mulighed for at kombinere teori og praksis forstærker læringen og fællesskaber, hvor faget er i centrum (Tænketanken DEA 2022). Det er en anden type faglokaler, end der her er tale om, men pointen om, at stærke fagmarkører kan noget særligt i forhold til at tydeliggøre fagene, giver også mening i forhold til musiske og kreative fag.

Et øget samspil med skolerne kan være på en lille skala, hvor det kan undersøges, om der allerede er eksisterende faciliteter og ressourcer på skolerne, som flere kan have glæde af. Er der musiklokaler, som foreningerne kan bruge? Er der teaterscener, som kan bruges af andre end skolerne selv?

Et interview med en folkeskole, der har en lang tradition for, at 6. klasserne laver musical en gang om året, viser, at skoler med sådanne traditioner måske kunne være interessante samarbejdspartnere for dele af amatørkulturen. De har med tiden opbygget meget materiel til teater og forestillinger:

"Det er noget, vi har købt ind til undervejs, da vi fandt ud af, at vi brugte mange penge på at skulle leje alt udstyret i de første mange år. Den der ring, der står rundt om scenen, den, hvor man hænger det hele op i, det er faktisk også vores egen nu. Fordi det kunne bedre betale sig at købe en end at skulle give mange tusind kroner for at leje den hvert år. Så det eneste, vi lejer nu, det er faktisk selve scenegulvet, de der høje scener. Og så har vi fået skrabt de fleste ting sammen. Men det er noget, der har taget mange år, fordi ellers har vi været vant til at leje det."

Interview, folkeskolelærer

I en større skala kunne der i samarbejde med Aarhus Musikskole skabes udvalgte skoler, hvor der er plads og lokaler til både amatørorkestrene, de store kor og nogle af de visioner, som en aktør som Aarhus Musikskole blandt andet har for musikmiljøet. Aarhus

Musikskoles leder peger på, at orkestermiljøet har det svært allerede på skoleniveau. De arbejder derfor målrettet både med særlige instrumentgrupper som blæsere og med en mere overordnet indsats med at få (gen)etableret orkestre lokalt på skolerne:

”Det ville være rigtig fint, hvis der var nogle af de her initiativer, som bliver til skoleorkestre, og som får en impact på lokalmiljøet, hvis de også fandtes andre steder end kun Åby, Katrinebjerg, Samsøgade og Hasle og de her steder. Så vi prøver at se, om der ikke nok kunne være nogle, der kunne have lyst til at samarbejde med os omkring det. Men ellers så prøver vi ligesom at fra næste sæson, så laver vi sådan nogle afdelinger.”

Interview med leder af Aarhus Musikskole

Skolen som arena er især interessant, hvis man ønsker, at flere børn er aktive i deres fritid. En medlemsundersøgelse blandt foreningerne i Aarhus Kommune peger på, at det er centralt for børns og de yngste unges fritidsliv, at der ikke er lang transport til aktiviteterne. 85 pct. af medlemmerne under 16 år havde således under 15 minutters transport til fritidsaktiviteterne (Rask et al. 2021: 24).

Kun 6 pct. af amatørkulturforeningerne i undersøgelsen har børn og unge mellem 0-14 år som deres målgruppe. Faciliteter i forbindelse med andre offentlige bygninger som biblioteker eller folkehuse og forsamlingshuse vil derfor være lige så oplagte til foreningernes ugentlige møder og hverdagsaktiviteter for langt de fleste af respondenterne. Ligeledes kan der være muligheder i mange af kommunens gymnasier og uddannelsessteder, der har lokaler, der ikke nødvendigvis er en del af lokalebookingen. Der ser således ud til at være gode muligheder for gennem dialog og mere gensidigt kendskab at kunne skabe gode vilkår og adgang til egnede kommunale lokaler for amatørkulturforeningerne i kommunen.

Amatørkulturens eget hus?

Vi tænker måske ikke over det, men kulturbyggerier skaber fysiske og mentale rum, der adskiller sig fra stort set alle andre steder, hvor vi er og opholder os i det daglige. Kulturbygninger er samfundets (re)kreative knudepunkter. Det lokale bibliotek, museet, teatret eller kulturhuset er alle steder, der er skabt til, at vi kan mødes og forholde os til os selv, til hinanden og til verden på nye måder. Her oplever vi noget af det ypperste, vi mennesker kan præstere med vores krop, stemmer og viden. Vi bliver rørte, fascinerede, forundrede, nysgerrige og underholdt. Det er steder, hvor vi kan fordybe os og lære nyt, og hvor vi kan udfolde og dyrke vores egen kreativitet og interesser – alene eller sammen med andre.

Fremtidens kulturbyggeri, Lokale og Anlægsfonden og Seismonaut s. 6

Sådan starter Lokale og Anlægsfonden deres tendensanalyse af Fremtidens Kulturbyggerier. Det er denne vision om bygningen som en manifestation af det kreative miljø, som trækplaster og levende værk- og værested, som også lever i amatørkulturen i Aarhus. Som både uddybninger fra spørgeskemaerne i kapitel 2.5 og dialogen på workshoppen viste, er der en vision om et sted, hvor der er masser af egnet plads til at øve, træne, mødes og inspireres af hinanden. Hvor der er gode muligheder for publikumsarrangementer, og som samtidig kan skabe et bedre kendskab omkring amatørkulturens mange aktører og muligheder.

Ønsker man at arbejde frem mod et fælles amatørkulturrens hus, vil det være en lang vej og flere forskellige genrer og behov skal mødes. Der kan være erfaringer og samarbejdspartnere at hente i nogle af byens kulturinstitutioner.

Ungdomskulturhuset UKH er en kulturinstitution, som allerede har gjort sig erfaringer med at skabe et hus, hvor mange forskellige unge, foreninger og aktiviteter holder til – lige fra skatere og armlæggere til musikere og malere. Det kan være besværligt, men det giver gevinst på lang bane at mødes med nogle, der ikke ligner en selv, siger lederen af UKH:

”Det der med, at man møder nogle, som ikke ligner en selv, er ret sundt. Og det skal vi blive langt bedre til også. Altså, vi mødes på tværs. Det er også derfor, at det er ret fedt, at vi har fået nabobygningen, fordi det er et bevægelseshus, så det er der, parkouratleterne, skateboarderne og armlæggerne er. Og der er vi nu i gang med at få det hele mast sammen, så man kan bruge hinandens hus og møde hinanden. Fordi jeg tænker også, at hele den politiske situation skriger jo bare på, at vi skal tale med nogle, som ikke ligner os selv. Vi er nødt til at holde gang i en dialog. Og så dur det ikke, at vi bare står i hver vores små ekkokamre og råber. Så det er også en af visionerne med det. Og det er ret sjovt. Og det har vi faktisk erfaring med fra en af vores tidligere huse, hvor vi havde en stor hal, hvor der kom en masse skateboardere og parkouratleter. I starten var de kun ude i hallen – det var ligesom der, de havde deres fokus, for det var deres interesse. Men stille og roligt begav de sig ind i huset, og lige pludselig så begyndte de at lære nogle af dem, der spillede musik eller stod og malede, at kende. Og det var ret fedt at se, at de der forskelligheder blev til en kæmpe styrke, faktisk.”

Interview med leder af Ungdomskulturhuset (UKH)

I UKH kan man også bare komme og ’hænge ud’. Her kan man dyrke sin interesse og opdage andre ligesindede med samme interesse. Eksempelvis har unge litteraturinteresserede/forfatterspirer fundet et fællesskab i UKH:

”Og flere af dem er på vej til at blive professionelle. Og jeg tænker, at det kan godt være, at de var blevet det alligevel, men de er i hver fald ikke blevet dårligere af at have et fællesskab her i huset, hvor de mødes og skriver sammen, læser for hinanden, diskuterer litteratur osv.”

Interview med leder af Ungdomskulturhuset (UKH)

Vifos undersøgelse af danskernes fritidsvaner viste, at de fleste danskere udøver kreative og kulturelle aktiviteter på egen hånd (Eske et al. 2022), og selvom der findes steder som UKH og amatørkulturelle foreninger, er der måske alligevel et potentiale for at tænke mere i uformelle og uforpligtende mødesteder, hvor det selvorganiserede og det foreningsorganiserede mødes. På den måde kan der være rum for, at nye målgrupper finder frem til foreningerne, lige så vel som foreninger kan mødes på tværs og dyrke sociale fællesskaber endnu mere efter endt øvegang.

Ønsker man at arbejde videre med et amatørkulturrens hus, kan det desuden overvejes, om det kunne være en lejlighed til at bygge bro mellem de kommunale tilbud som Børnekulturhuset og Aarhus Musikskole på den ene side og kulturforeningslivet på den anden. Et af interviewene i undersøgelsen viser, at tanken om at give kulturen en synlig og markant

identitet også lever andre steder. Adspurgt til, hvad kommunen skulle gøre, hvis den vil være landets bedste amatørkulturby, svarede en af informanterne, at man kunne udarbejde kulturlærerplaner, så der er et mål for, hvad alle børn skal have med fra skolen.

”Vi har været så heldige at hente inspiration rundt omkring i Europa og bl.a. kigget på det, der i Tyskland hedder Kindermuseer, som er store børnekulturbuse, som har et fast tilbud i hverdage, i weekend og i ferie, hvor du kan komme ind med dine børn og opleve, lave ting selv, være kreativ, gå på opdagelse i nogle - ja, det hedder udstillinger - men det er sådan nogle røre-gøre-udstillinger.” (...)

”Og når vi har besøgt børnekulturbuse i udlandet, så er det tydeligt, at de også ligger ligesom et punkt på listen over det, man skal opleve som turist med børn i Wien eller i Hamburg. Et børnekulturbus i den kaliber synes jeg kunne være en ambition for byen.”

Interview med leder af Børnekulturbuset

Et ambitiøst foreningsliv – også for børn?

Den landsdækkende undersøgelse viste, at en af udfordringerne for amatørkulturen er, at de i modsætning til meget andet foreningsliv, der har fokus på børn og unge, altovervejende arbejder med voksne. Det betyder, at de ikke selv har indflydelse på ’fødekæden’ til voksenforeningerne. Der har længe været en klar arbejdsfordeling, hvor skoler og musik- og kunstskeoler har taget sig af undervisning og tilbud til børn (Thøgersen et al. 2024). Den forventning er der stadig, men samtidig er der en udbredt forståelse af, at de kreative, musiske fag er blevet nedprioriteret i skolerne, og at musikskolerne når en for snæver kreds (Holgersen & Holst 2020: 11).

Med folkeskolereformen i 2013 blev idéen om ’den åbne skole’ formuleret med et ønske om styrke lokale samarbejder for at skabe differentieret undervisning og give kendskab til lokalområdet og de muligheder, foreningslivet rummer. Børne og Undervisningsministeriet skriver om formålet med den åbne skole:

Skolerne skal åbne sig over for det omgivende samfund. Det skal skolen gøre ved at arbejde sammen med lokale organisationer som f.eks. idrætsforeninger, musik- og billedskoler eller ungdomsskolen. Samarbejdet skal bidrage til:

- at styrke elevernes læringsudbytte
- at eleverne får et større kendskab til samfund og foreningsliv.

Børne- og undervisningsministeriet

I citatet fremgår også den klare arbejdsfordeling og tradition for, at foreningerne spiller en rolle ind i skolerne på idrætssiden, mens det er musik- og billedskoler, der nævnes på kultursiden. Det betyder dog ikke, at amatørkulturelle foreninger ikke kan byde sig til. Hvis de brænder for dette og kan finde en skole, som også vil samarbejdet, er det muligt. En måde at byde sig til på er via platformen ULF i Aarhus (Undervisning, Lær, Forløb), der

samler tilbud fra foreninger og kulturinstitutioner, der vil lave forløb for børn i skoler og dagtilbud. Man kan registrere sig via hjemmesiden³⁷.

Hvis Aarhus Kommune ønsker at styrke amatørkulturen og borgernes kreative liv i fremtiden, kan det være værd at overveje, om det er tid til at gentænke den fordeling og skabe et levende amatørkulturelt foreningsliv i Danmark også til børn og de yngste unge. Det ville være nyskabende at afsøge mulighederne for at supplere de nuværende tilbud med flere foreningsbaserede tilbud til denne målgruppe. Med et aktivt foreningsliv for børn og unge på området kan man håbe, at det vil bidrage til, at det at være kulturudøver bliver mere tilgængeligt for alle grupper af børn og unge. Også for dem med anden etnisk baggrund end dansk og dem, hvis forældre ikke har råd til musik- og kunstskeoler. Aarhus Kommune har med deres foreningskonsulenter i udvalgte områder som for eksempel Globus1 gode erfaringer med at hjælpe nye foreninger og iværksættere i gang og dermed at skabe foreningsliv selv der, hvor der ikke er kultur for det. Ligeledes har Ungdomskulturhuset erfaring med at være bindeled til foreningslivet:

”Vi har faktisk en del foreninger her i huset. Og vi hjælper jo også gerne unge med at lave foreninger, hvis det er sådan, at de har et eller andet kørende, hvor de skal søge penge. For eksempel så har vi altid sagt, at det er en god idé at lave en forening, fordi det er let at køre sine økonomier og projekter. En anden udfordring er dog det der med oprettelse af bank, og det er dyrt for små foreninger.”

Interview med leder af Ungdomskulturhuset (UKH)

En sådan satsning vil også kræve en stor indsats fra de kommunale institutioner og foreningslivet. Interviewene i undersøgelsen viste, at der er et rigtig godt kendskab til hinanden og samarbejde på tværs af de offentlige (og selvejende) kulturinstitutioner:

”På den måde er det jo en lille by (...) Det kan jo være supergodt til rigtig mange ting. Vi [kulturinstitutionerne] kender stort set hinanden alle sammen (...) Og så kender de jo også hinanden rigtig mange af amatørmusikerne. De kan hjælpe hinanden.”

Interview med leder af Aarhus Musikskole

På den anden side kan det virke som om der er en vis afkobling til det amatørkulturelle foreningsliv. Det er umiddelbart forståeligt, da det, som undersøgelsen viser, i høj grad er forskellige målgrupper, de arbejder med. En tættere kobling kan imidlertid være central, hvis man ønsker at styrke det amatørkulturelle foreningsliv for alle.

Organiseringen af amatørkulturen i et særligt samråd under Sport og Fritid kan her være et opmærksomhedspunkt. Og et tættere samarbejde mellem for eksempel Kultursamvirket og Samrådet for amatørkultur kunne være en af vejene til at skabe større gensidigt kendskab³⁸.

³⁷ <https://www.ulfiaarhus.dk/>

³⁸ For et eksempel på en anden kommunal organisering af kulturområdet, se case fra Høje Taastrup Kommune i Thøgersen et al 2022.

Veje ind i foreningslivet

Interviews med Ungdomskulturhuset, Aarhus Musikskole og Ungdomsskolen peger i retning af, at unge i Aarhus kan have nogle andre ønsker til, hvad en amatørkulturel forening eller andet kulturelt interessefællesskab skal kunne. Vil de amatørkulturelle foreninger gerne tiltrække disse unge, kan det være relevant og måske nødvendigt at være åben overfor forandringer i foreningen. Lederen for Aarhus Musikskole siger bl.a.:

”Jeg tror virkelig, at det her orkestermiljø, der er i Aarhus, om nogle år bliver stærkt udfordret af, at den type elever, vi har nu, måske ikke længere passer supergodt ind i den type orkester, der er derude. Det kan godt være, de er nødt til at redefinere sig. Det musikke fællesskab, der kan være i et amatørorkester, er nødt til at blive et andet. Fordi dem, der kommer til at være derude, som ønsker at spille sammen, de har helt andre forventninger til, hvad et musik fællesskab skal kunne, end det, der er derude lige nu. (...) Jeg håber, at nogle af de eksisterende har lyst til at lave lidt om på formen og indholdet.”

Interview med leder af Aarhus Musikskole

I et samarbejde mellem Aarhus Musikskole og Samrådet for amatørkultur kunne det være relevant at se nærmere på, hvordan man kunne integrere unge godt i de amatørkulturelle orkestermiljøer.

Ikke alle foreninger kan rumme alle, og det skal de heller ikke. De mange seniorforeninger i undersøgelsen har et andet fokusområde, og interviewene peger også i retning af, at nogle unge vil skabe deres eget. Det bliver interessant at se, hvilke kulturelle fællesskaber de kommer til at danne fremadrettet.

”Altså, der er rigtig mange unge med initiativ. Det bliver spændende om et par år at se, hvad sker der, hvis vi hjælper de unge med at lave orkestre. I gamle dage så lavede man en strygerkvartet, og så sad man derhjemme og spillede. Det kommer aldrig til at ske igen, tror jeg. Der jo rigtig mange unge, f.eks. sådan nogle som Grobund også, der har lyst til at lave noget. Hvad hvis man siger, at i stedet for at det altid er nogle gamle mennesker, der skal definere et eller andet, som man tænker kunne være spændende, hvad så hvis det var de unge selv, der lavede nogle fællesskaber? Det kunne være interessant.”

Interview med leder af Aarhus Musikskole

Vil man som forening gerne tiltrække nye (yngre) medlemmer, er der god inspiration at hente fra andre dele af folkeoplysningen. Vi har samlet en række idéer i de følgende to afsnit.

Dørtærsklen til foreningen

I amatørkulturen har foreningerne oftest én aktivitet, og dermed ikke hold for flere aldersgrupper og A, B og C-hold efter niveau, som man ser det i nogle idrætsforeninger. Man må således selv finde en forening, der passer til ens profil og ambitioner. Samrådet for amatørkultur og Sport og Fritid kan spille en rolle i at hjælpe borgere ind i de rette fællesskaber.

Fra idrætten ser vi eksempler på unge, der efterspørger hyggehold³⁹, hvor konkurrenceelementet fylder mindre, og det sociale element er det centrale. Det kan måske være interessant at tænke i for amatørkulturen, hvis de gerne vil tiltrække flere unge. Inden for amatørkulturen i Aarhus er der et bredt udbud af foreninger i alle ambitionsniveauer. Der findes ligeledes en del foreninger, der ikke har optagelsesprøve (44 pct.), og hvor tærsklen til at komme ind i foreningen derfor er lav. Det er dog ikke nødvendigvis ensbetydende med 'hyggehold' (jf. amatørkulturen som forum for 'serious leisure'). De amatørkulturelle foreninger har i høj grad tradition for at optræde (90 pct. af alle foreningerne i undersøgelsen gennemfører publikumsarrangementer), og det er også vigtigt for mange foreninger, men måske er der grundlag for at lave koncepter, hvor det at optræde ikke er afgørende, men måske et tilvalg.

Aarhus Musikskole i Aarhus har forsøgt sig med at oprette nye samspilshold, der har fokus på fællesskabet. Det skal være et alternativ til at sidde derhjemme foran YouTube og spille og også til den klassiske soloundervisning, som mange forbinder med Aarhus Musikskole. Det er spændende, om dette initiativ tiltrækker nye målgrupper. I og med at undervisningen er gratis og både tiltænkt Aarhus Musikskoles tidligere elever og andre, er der i hvert fald potentiale for at nå længere ud.

"Men jeg tænker, at vi også skal blive bedre til at lave de her lidt større fællesskaber og tænke lidt mere på tværs. Nu har vi lige gjort det med blæserne og sagt, at det er for alle. Alle kan komme her, lige meget man går i en privat musikskole, hos en privat underviser eller bare har lyst og sidder foran YouTube. Så kan man komme her og få et fællesskab. Og det kunne godt være, at vi skal kigge på guitarer som det næste sted. Vi har lidt snakket om, at der er rigtig mange, der sidder og lærer at spille guitar via YouTube. Hvor skal man gå hen, når man gerne vil spille sammen med nogle? Det kan være, at det er der, hvor vi skal udfylde det, så vi måske går lidt fra at være sådan et sted, man går hen for at få soloundervisning, til sådan et sted, man går hen for at være sammen med musikken i stedet for."

Interview med leder af Aarhus Musikskole

Aarhus Musikskoles hold for orkesttersamspil kunne være interessante at koble med de amatørkulturelle foreninger. Et samarbejde her kunne give de unge musikere kendskab til mulighederne i foreningslivet.

En anden 'dørtærskel' til foreningslivet er, at der i nogle amatørkulturelle foreninger, især i orkestre, er en forventning om, at man kan spille sit instrument på forhånd. Det kunne være interessant, hvis flere foreninger greb muligheden for at lære voksne at spille et instrument – måske i samarbejde med aftenskolerne, der har instrumentundervisning på begynderniveau, og måske med indslusning/overgangshold og mesterlære. Det er nemlig ikke for sent lære et instrument, selvom man er voksen, fortæller et medlem af bestyrelsen for Samrådet for amatørkultur.

³⁹ Eksempelvis Bilberg 2024 og <https://www.dgi.dk/artikel/serioes-hyggebold-tiltraekker-unge>

”Folk er efterhånden ved at forstå, at musikalitet ikke er noget, man skal have klaret, mens man er barn og ung, som var en gammel opfattelse. Det behøver man altså ikke ... Jeg var over 50, da jeg begyndte på violin, og over 60, da jeg startede på cello.”

Interview, bestyrelsesmedlem af Samrådet for amatørkultur og orkestermedlem

Tid er en barriere for deltagelse, som flere peger på, og dermed en barriere for at melde sig ind i et forpligtende fællesskab, hvor andre er afhængig af, at man kommer og spiller sin rolle, for at teaterstykket eller koncerten kan gennemføres. Forpligtende fællesskaber er værdifulde for dem, der deltager i dem, men det kunne være interessant, hvis aktører inden for amatørkulturen tænkte i alternative tilbud, hvor man kunne deltage på en mere uforpligtende måde. Med inspiration fra et teatermedlem, der deltog i workshopen, kunne man lave korte medlemskaber til dem, der gerne vil prøve aktiviteten af, men ikke vil forpligte sig på lang sigt.

Et andet interessant eksempel fra idrætten er muligheden for multisport, hvor man på samme hold dyrker flere typer af idræt⁴⁰, samt multikontingent, hvor medlemmer af en flerstrengt idrætsforening prøver flere forskellige idrætter af, der foregår i den samme facilitet⁴¹. Det kunne være interessant, hvis man kunne lave multikultur eller multikontingent blandt foreninger i samme facilitet (f.eks. et amatørkulturs hus) eller på tværs af lokation. På den måde kan det ses som en udvidelse af det eksisterende Try Out initiativ⁴², der vil hjælpe unge ind i fritidslivet i Aarhus Kommune ved at tilbyde dem gratis aktiviteter i en periode i forbindelse med studiestart. En anden model er at byde sig til i skolernes sommerferie og lave aktiviteter som en del af kommunens ferieaktivitet⁴³. På den måde kan man introducere amatørkulturen for nogle af de børn og unge, man gerne vil have ind i amatørkulturforeningerne nu eller senere i livet.

Der er således flere måder at imødekomme borgere, hvis foreningen har lyst til at gøre det lettere at komme ind og prøve aktiviteten på en mere uforpligtende måde.

En synlig amatørkultur

Sammenligner man med idrætsområdet, adskiller det sig fra amatørkulturen ved ofte at have meget tydelige idrætsfaciliteter. Ofte kan man se på faciliteten, at her kan man være aktiv, måske endda helt konkret hvilken aktivitet man kan dyrke, f.eks. svømme eller spille fodbold. Anderledes er det for mange amatørkulturelle foreninger, der deler deres lokale med andre (86 pct.). Det betyder også, at man ikke nødvendigvis kan sætte sit præg på lokalerne og dermed tydeliggøre ens tilstedeværelse (55 pct. af foreninger angiver, at de slet ikke har mulighed for at indrette lokalerne efter egne behov). Der kan således foregå amatørkulturelle aktiviteter på et bibliotek eller kulturhus, uden at de forbipasserende opdager

⁴⁰ DGI har multisportsforeninger i Beder Malling, Solbjerg, Kolt-Hasselager, Skovby, Frydenlund og Stenbroens Idrætsklub Aarhus, se mere på: <https://www.dgi.dk/om-dgi/vores-indsatser/multisport>

⁴¹ Se f.eks. <https://moerkeif.dk/multikontikontingent> og <https://hgffhammel.dk/nyheder/hammel-gf-sportspas/>

⁴² <https://aarhus.dk/forening/tilskud-stoette-og-puljer/foreninger/aarhus-try-out-gratis-aktiviteter-for-studerende>

⁴³ <https://aarhus.dk/forening/tilskud-stoette-og-puljer/foreninger/ferieaktiviteter>

dette. Når 46 pct. af foreningerne oplever rekrutteringsudfordringer, er det værd at tænke i, hvordan synligheden kan fremmes. Grafisk reklame (og støtte til at producere dette) samt synlig tilstedeværelse i faciliteterne kunne være med til at øge synligheden.

Som et andet bud på øget synlighed kan foreningerne enkeltvist eller samlet (understøttet af samråd og/eller kommunen) arbejde med ambassadørkonceptet, som man ser i forskellige andre sammenhænge. På amatørkulturområdet ses det måske især blandt foreninger, der arbejder med unge i vækstlaget inden for musik, bl.a. hos Grøbund Bandakademi, hvor kendte musikere i sin tid har været aktive og har udviklet deres musikalske evner og interesse. Også foreninger, der ikke arbejder med vækstlag, kan måske tænke i ambassadører, som Højskolerne har gjort, når de i reklamer har brugt kendte danskere såvel som øvrige tidligere højskoleelever som reklame for et højskoleophold⁴⁴ som et sted, man kan dyrke interesser, måske blive afklaret med en karrierevej eller simpelthen som et frirum. Tre ting en amatørkulturel forening også kan stå for. Der er hertil potentiale i, at kulturlivets to samråd og forvaltninger også kan agere ambassadører for hinanden.

Foreningens geografiske placering betyder noget, og mange af foreningerne ønsker en central placering i byen. Derfor er der interessante perspektiver at hente i en ny rapport fra BARK Rådgivning, der peger på, at der kan være potentiale i at indtænke de tomme butikslokaler (og andre tomme lokaler), som man finder i mange byer. Disse centrale, tomme faciliteter kan 'genopstå som ramme om fællesskaber, oplevelser, kultur og fritid'⁴⁵.

⁴⁴ <https://www.hojskolerne.dk/kampagner/satire>

⁴⁵ <https://loa-fonden.dk/aktuelt/ny-rapport-saadan-kan-tomme-butikslokaler-drive-fremtidens-byliv/>

Referencer

Aarhus i Tal, <https://aarhus.dk/om-kommunen/aarhus-i-tal/aarhus-i-tal> (besøgt 29/7 2025).

BARK Rådgivning (2025): Det Åbne Vindue

Bilberg, Line (2024): Hjem fra efterskole - hvad så? Foreningstilknytning, frivillighed og idrætsdeltagelse blandt unge, der kommer hjem fra efterskole. Videntcenter for Folkeoplysning

Bilberg, Line; Ingerslev, C & Bjerrum, H. (2024): Kulturhus Bunkeren - Et levende bydelshus i Skejby. Dokumentation og evaluering af borgerinddragelsen i fase 1. Videntcenter for Folkeoplysning: Aarhus

Bjerre, Søren & Møller, M. S. (2015): Unges fritidsvaner i Aarhus Kommune - En fritidslivsundersøgelse. Aarhus Ungdommens Fællesråd

Boje, T. P.; Espersen, H. H.; Fridberg, T.; Henriksen, L. S. & Ibsen, B. (2023): Gør frivilligt arbejde samfundet bedre? Nyt fra Samfundsvidenskaberne

Børne og undervisningsministeriet, <https://www.uvm.dk/folkeskolen/laering-og-laeringsmiljoe/den-aabne-skole> (besøgt 6/10 2025).

Danmarks Nationalleksikon, <https://lex.dk/amat%C3%B8r> (besøgt 9/9 2025).

Epinion (2020): Aarhusmålene Temperaturmåling 2020. For Aarhus Kommune Borgmesterens Afdeling

Eske, Mette; Rask, S. & Thøgersen, M. (2022): Danskernes fritidsvaner 2020. Videntcenter for Folkeoplysning: Aarhus

Fazakerley, Susan (2025): <https://akks.dk/amatoerkulturen-og-breddekulturen/> (besøgt 9/9 2025).

Haberman Ulla & Ibsen, B. (2006): Kultur i lyst og nød - om det frivillige arbejde i amatørkulturen i Undersøgelse af det frivillige kulturelle område. Kulturministeriet, Kommunernes Landsforening og Center for Idræt, Sundhed og Civilsamfund

Holgersen, Sven-Erik & Holst, F. (2020). Musikfaget i undervisning og uddannelse. Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse, Aarhus Universitet

Ibsen, Bjarne & Iversen, E. B. (2023): Foreningers involvering i at bevare og udvikle lokalsamfund i landdistrikter. Politica

Ibsen, Bjarne; Thøgersen, M. & Levinsen, K. (2013) Kontinuitet og forandring i foreningslivet. Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Syddansk Universitet

Ibsen, Bjarne (2024a): Kommunale forskelle på frivilligt arbejdes udbredelse. Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Syddansk Universitet

Ibsen, Bjarne (2024b): Kulturel kapital og frivilligt arbejde – Sammenhænge mellem deltagelse i kultur- og fritidsaktiviteter og deltagelse i frivilligt arbejde. Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Syddansk Universitet

Medlemstal.dk, <https://medlemstal.dk/> (besøgt 29/9 2025).

Nielsen, Jens Christian & Pallis Kempf, C. (2025): Musiklivets talentrapport. Kulturens Analyseinstitut: Roskilde

Pilgaard, Maja; Petersen, F.; Munch, A.; Andersen, C (2025): Danskernes motions- og sportsvaner 2024. Idrættens Analyseinstitut: Aarhus

Rask (2017): Idræt i storbyerne. Motions- og sportsvaner 2016, Aarhus og København. Idrættens Analyseinstitut: København

Rask, Steffen; Nygaard, A. & Bjerrum, H. (2021): Foreningsliv i Aarhus Kommune. Idrættens Analyseinstitut & Videncenter for Folkeoplysning

Seismonaut og Lokale og Anlægsfonden (2022): Fremtidens kulturbyggerier

Silverlining Research (2024): Kultur- og fritidslivets værdi for borgere og samfundet i Aarhus Kommune. Aarhus

Thøgersen, Malene; Bilberg, L. & Petersen, F. (2022): Lokale samråd som bindeled mellem kommune og foreningsliv. Samrådenes roller og potentialer i fire casekommuner. Videncenter for Folkeoplysning.

Thøgersen, Malene; Bjerrum, H.; Blom, J. & Simonsen A. M. (2021): Lokale samråd på kultur-, idræts- og fritidsområdet. En landsdækkende spørgeskemaundersøgelse blandt lokale samråd. Videncenter for Folkeoplysning: Aarhus

Thøgersen, Malene; Bjerrum, H.; Mogensen, S.; Bilberg, L., Johansen, C.; Nielsen, J. & Mannerup, A. (2024): Amatørkulturen i Danmark. En analyse af organisationer og foreninger under AKKS og deres medlemmer. Videncenter for Folkeoplysning og Kulturens Analyseinstitut

Thøgersen, Malene; Jensen, M. E. N. & Bjerrum, H. (2023): Lokaler til aftenskoleundervisning. Dokumentation og analyse af behov, udfordringer og potentialer i Københavns Kommune. Videncenter for Folkeoplysning: Aarhus

Thøgersen, Malene; Petersen, F. & Steffensen, A. B. (2025): Foreningslivet i Danmark. Status og udviklingstendenser i perioden 2004-2024. Videncenter for Folkeoplysning: Aarhus

Tænk tanken DEA (2022): ERHVERVSSKOLEN FINDER STED – Elevers stedbaserede oplevelse af erhvervsskolen. For Lokale og Anlægsfonden

Bilag 1: Kortlagte foreninger

Kor

Afternoon Vibes
AIRO
Akademisk Kor Aarhus
Arion-koret
Aurora koret
BarbAros
Blueser og Ballader
Boreas Korteater
Brabrand Sangkor
Campuskoret ved Aarhus Universitet
Cassiopeia Koret
Chorus Aros
Chrysilliskoret
Collegium Vocale
Coritma
CÆCILIAKORET
De Syngende Sygeplejersker
Det Ny Kammerkor
Fællesklang Aarhus
Godsbanekoret
Good oldies
Great Joy
Guess What!
Højbjergkoret
Ignis
Joyful Noice Gospel Choir
Jysk Akademisk Kor
Kaika
Karmakoret
Kasernekoret
Kochs Vox
Koret Zenit
Korinord
Koriosum
Korkompagniet
Korvida
Local Vocal
Looney Tunes
Lunar Vocals
Lyt
Musikstuderendes Kor ved Aarhus Universitet

Maestra
Metalkoret Vulkan
Naura
Nevertheless koret
Offbeat
Politi Sirenerne
PRO PACE Aarhus International Choir
Queer Choir
Sedjanka
Sing it
Skødstrup-Løgten Koret
SMÅ-koret
SORA
Soul Mates
SoundAround
Stayin' Alive Koret
Viby koret
Viva Voice
Vivo-Koret
Vocal Line
Voce Soleil
Voicebox
Voicing
Vokalgruppen Concordia
Vokalgruppen harperne
Vokalgruppen SONO
Vox 11
Vox Mariæ
VoxKabinettet
WONDAROS
Østjysk H/K Kor
Østjysk Kammerkor
Åbyhøj Sangkor
Aarhus folkemusikhus
Aarhus Funky Friends
Aarhus Kammerkor
Aarhus Pigeantori
Aarhus pigekor
Aarhus Studenter Sangere
Aarhus Studiekor
Aarhus U
Aarhus Universitetskor

Orkestre

Aros Blæserne Brass Band

Forældreforeningen Tone (Suzukibørn)
Gadeorkestret
Harmoniorkestret TONICA
Hjemmeværnets Musikkorps Aarhus
Hjortshøj Seniororkester
Jysk Akademisk Orkester
Kelds Kulinariske Kapel
Old Stars Cycling Orchestra
Salonorkestret
Senex Brass Band Aarhus
SeniorSWING
Spillemandslauget Østjyderne
Spillemandstruppen
Aarhus Amatørsymfoniorkester
Aarhus Brass Band
Aarhus Drum Corps
Aarhus Folkemusikhus
Aarhus Garden
Aarhus harmonikaklub
Aarhus Harmoniorkester
Aarhus Musikkreds
Aarhus Pipes & Drums
Aarhus Promenadeorkester
Aarhus Strygerensemble

Teater

105 g. Blandet
Amatørscenen Rosenteatret
Amatørteateret Stavtrupscenen
Bering Amatør Teater
Cirkus Tværs
Dagligstueatret
Historisk Revy AU
Ingeniørrevyen i Aarhus
JUS-revyen
KaserneRevyen
Kulturkapellet
Kunstnerhuset KARAVANA
Medicinerrevy
Nordisk Revy
Psykologisk Revy
Scenekamp Aarhus
Statskundskabs revy
Teater Papirhud
Teologisk Julerevy

Tågekammeret
Vestre Gasværk
VibyRevyen (Revykompagniet Søndén)
Visens Venner Aarhus
Aabyhøj Amatør Teater
Aarhus Musical Teater
Aarhus Revysterne

Dans

Bachata Aarhus
Balkanrytmer
Bevægelsesglæde
Christiansbjerg Danser
Dans med os
Flamencoforeningen La Caña
Folkedansef. for Aarhus og Omegn
Folkedansen 1945
Just Dance Studios
Kalai
Kinesisk Kulturselskab i Aarhus
Kom og Dans Aarhus
La Luna Latina DK
LineDanze
Løgtén-Skødstrup Folkedanserne
Nordisk Dans Aarhus
Raksa Mavedans
Rueda Aarhus
Salsaclave
Sambananas
Seniorcaféen
Tango Majeve
Tangoaarhus
Tropica Dance Studios
West Coast Swing Aarhus
Aarhus Lindy Hoppers
Aarhus Mambo Club
Aarhus Salsaforening
Aarhus Sportsdanserforening
Aarhus Zoukforening

Andre foreninger

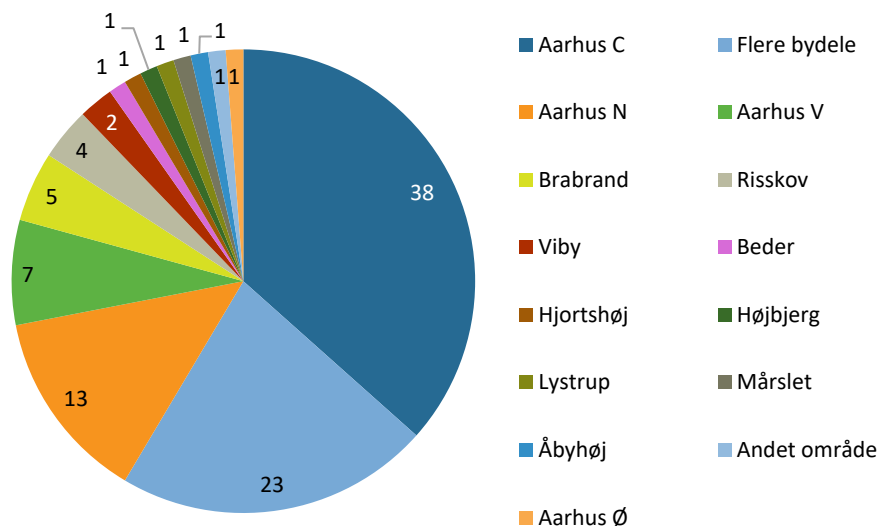
Aros Jagthornsskole
Kucheza
Musik i Mallings
Musik Til Børn Og Unge

Musikskolen Brabrand musik
Musikaftenskolen
Aarhus Sangskriverværksted
Dalgas Skolen
Musikskolen Musika
Den kreative skole
Fotoklubben ISO8000
Kursisten
Skolen for Senhjerneskedede
Skolen for Kunst & Design
AFA - Aarhus Fotografiske Amatørklub
Frirummet - De kreative værksteder
Grobund Bandakademi
Musikforeningen MONO

Bilag 2: Bilag til spørgeskemaundersøgelsen

Foreningerne i undersøgelsen

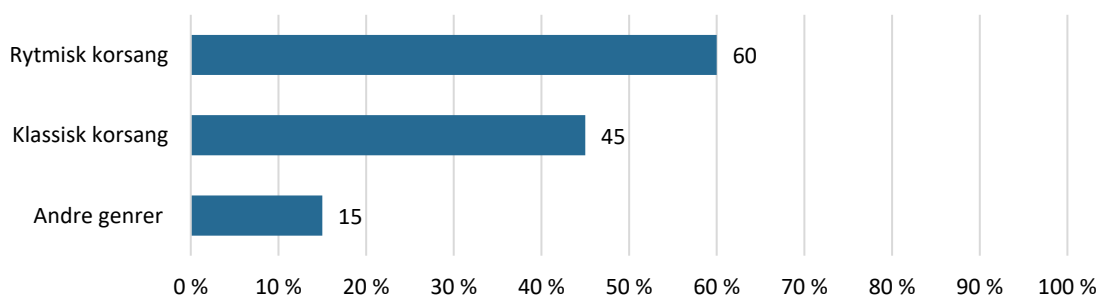
Figur 51: Aktiviteternes placering (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "I hvilken bydel/hvilket lokalområde foregår foreningens aktiviteter primært?" n=82.

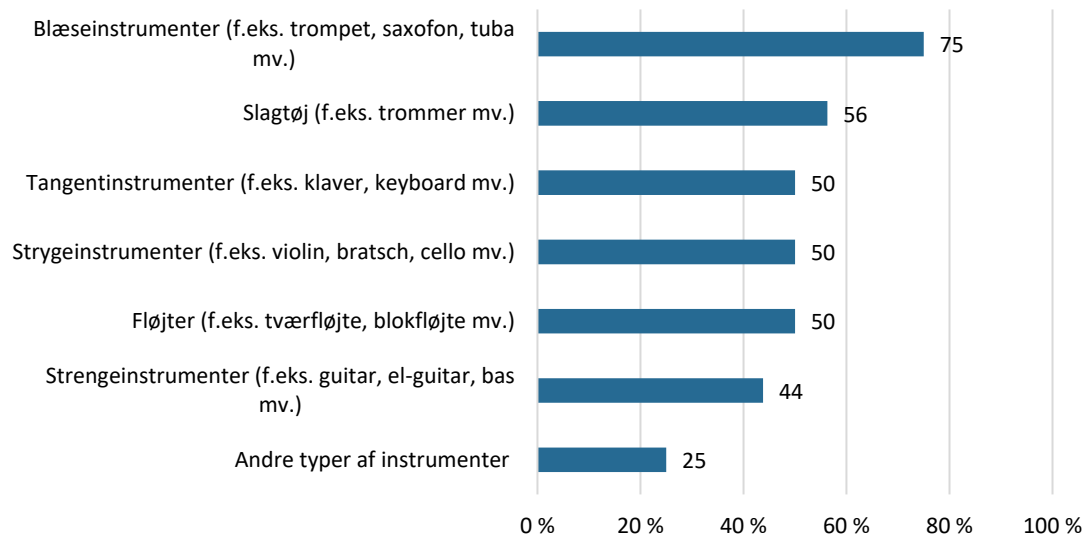
Foreningerne i undersøgelsen er blevet spurgt om, hvilke genrer de arbejder med i deres foreninger. Følgende fire figurer viser fordelingen af de genrer, der udøves inden for henholdsvis kor, orkester, dans og teater.

Figur 52: Genrer blandt korene i undersøgelsen (pct.)

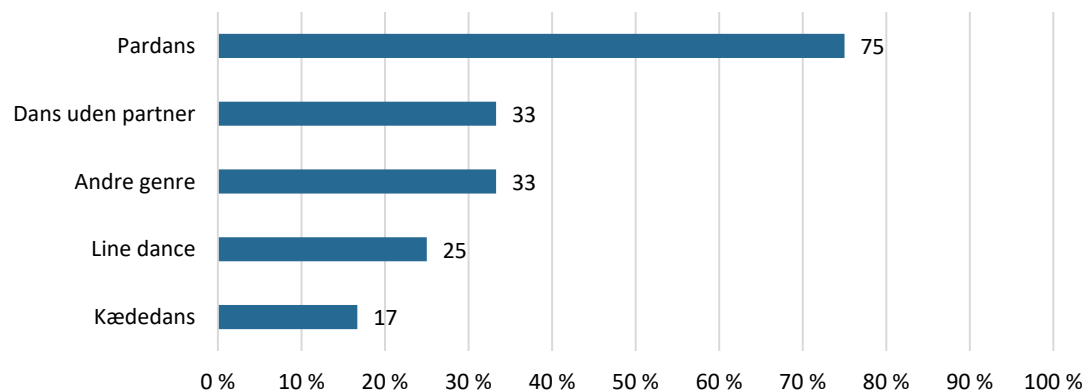
Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvilke genrer inden for kor har I i jeres repertoire?". Kun foreninger, der har sat kryds ved, at de er et kor, har fået spørgsmålet. n=40.

Figur 53: Instrumenter i orkestrene i undersøgelsen (pct.)

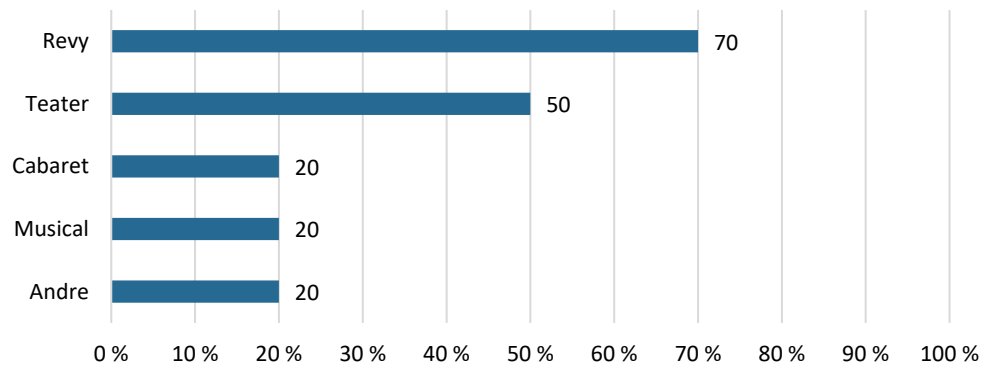
Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvilke instrumenter arbejder I med i jeres orkester/garde? (Sæt gerne flere kryds)". Kun foreninger, der har sat kryds ved, at de er et orkester, har fået spørgsmålet. n=16.

Figur 54: Stilarter blandt danseforeningerne i undersøgelsen (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvilke stilarter inden for dans arbejder I med i jeres forening?". Kun foreninger, der har sat kryds ved, at de er en danseforening, har fået spørgsmålet. n=12.

Figur 55: Genrer blandt amatørteatrene i undersøgelsen (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvilke genrer arbejder I med i jeres forening?". Kun foreninger, der har sat kryds ved, at de er et amatørteater, har fået spørgsmålet. n=10.

Respondenterne i undersøgelsen

Respondenterne i undersøgelsen er i overvejende grad forpersoner eller andre medlemmer af foreningernes bestyrelser, men der er også korledere/dirigenter og menige medlemmer i blandt. I spørgeskemaet er de blevet spurgt ind til, hvordan de er blevet en del af den forening, de svarer på vegne af. Nogle eksempler af uddybende svar fremgår af boksen herunder.

Eksempler:

Kendte nogle, der var med i forvejen
Opfordring via netværk
Jeg flyttede til Aarhus og ville gerne synge i kor. Jeg havde mødt den daværende korleder på et højskolekursus, og så valgte jeg hans kor. Det er så 15 år siden nu :-)
Gennem en veninde
Jeg har selv været med til at stifte foreningen
Rekrutteret af andet medlem
Søgte på nettet efter et rytmisk kor

Derefter er de blevet spurgt, hvad de mener har haft betydning for, at de har fået den plads i foreningen, som de har.

Eksempler:

Mange års kor- og bestyrelseserfaring
At jeg har været synlig, interesseret og engageret
Fortsat interesse og engagement
Intet specielt
Efter et større opbrud var der brug for stabile og loyale kræfter
Jeg er formand, og det er jeg, fordi jeg godt kan lide at organisere
Fællesskabet
Manglende kandidater til bestyrelsen, samt at jeg har forstand på bogholderi

De er også blevet spurgt, hvilke amatørkulturelle foreninger/miljøer i Aarhus de ellers har været en del af. Her svarer respondenterne alt mellem 0-9 foreninger og andre amatørkulturelle miljøer. Svarene peger også på, at foreningerne både kan tiltrække nogle, som ikke har udøvet amatørkultur (i Aarhus) før, og nogle, som bruger meget tid på amatørkulturelle aktiviteter, og som er med i flere foreninger på samme tid.

"Har kun været en del af vores revy."

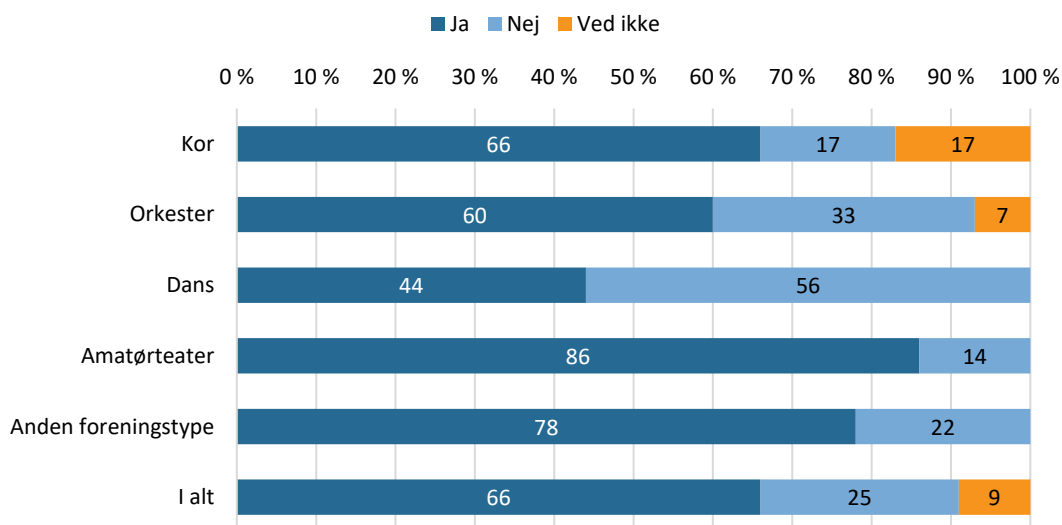
"Tre forskellige kor, pt med i to."

Uddybende svar

Foreningernes samarbejder og syn på egen rolle i lokalsamfundet

66 pct. af foreningerne har kontinuerlige samarbejder. På tværs af foreningstyper er faste samarbejder mest udbredt blandt amatørteatre samt andre foreningstyper og mindst udbredt blandt danseforeninger.

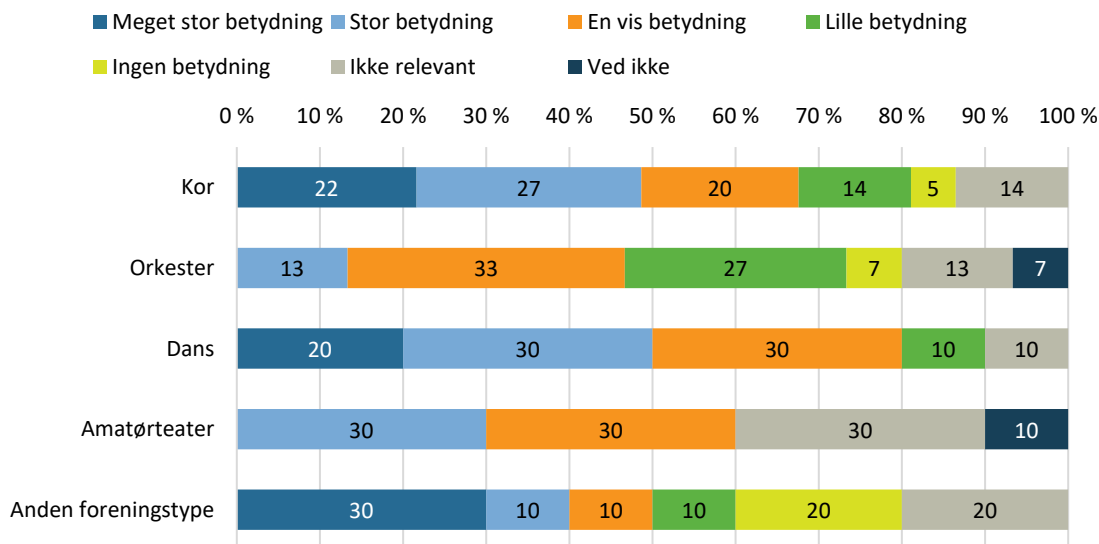
Figur 56: Foreninger med kontinuerlige samarbejder fordelt på foreningstype (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Har I kontinuerligt samarbejde med nogle af disse aktører?". Spørgsmålet er stillet til foreninger, der angiver, at de har haft et samarbejde inden for de seneste fem år. n=76 (Kor: n=36, Orkester: n=15, Dans: n=9, Amatørteater: n=7, Anden foreningstype: n=9.)

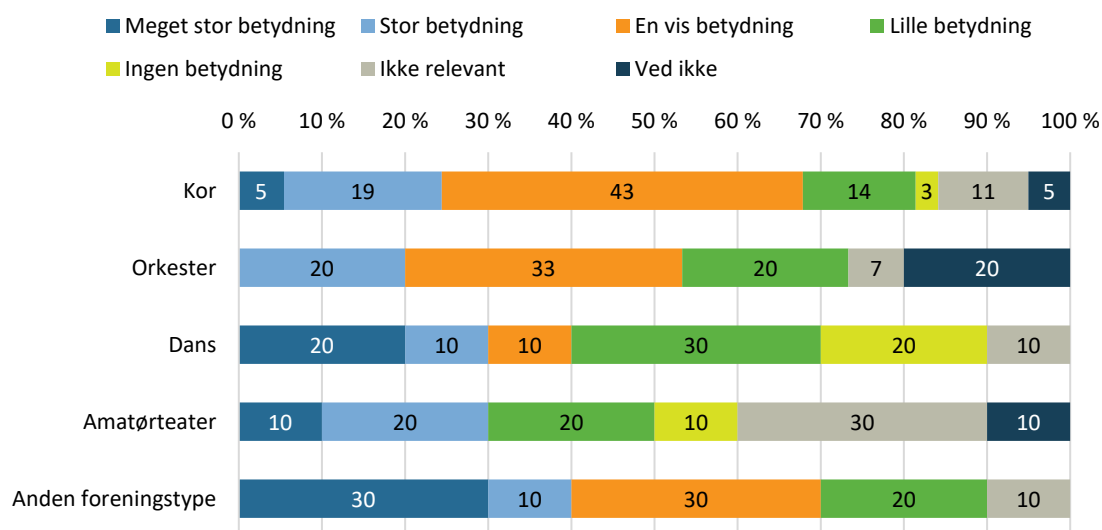
Foreningerne i undersøgelsen er stillet seks spørgsmål om deres syn på egen rolle i lokalsamfundet (se side 61). Følgende seks figurer viser foreningernes svar på hvert spørgsmål fordelt på foreningstyper.

Figur 57: Foreningernes syn på deres egen lokale rolle ift. at rekruttere medlemmer fra lokalsamfundet (pct.)

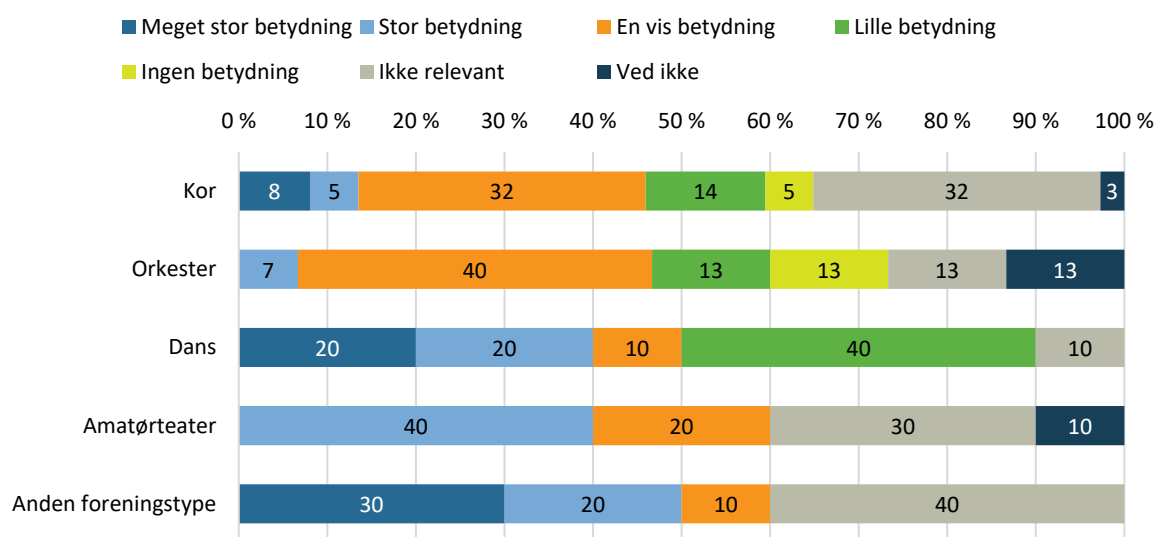
Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvor stor betydning har de følgende forhold for foreningen, når det gælder foreningens relationer til lokalsamfundet? – at rekruttere medlemmer fra lokalsamfundet." n=82 (Amatørteater: n=10, Kor: n=37, Anden foreningstype: n=10, Orkester: n=15, Dans: n=10.)

Figur 58: Foreningernes syn på deres egen lokale rolle ift. at arbejde sammen med andre lokale aktører (pct.)

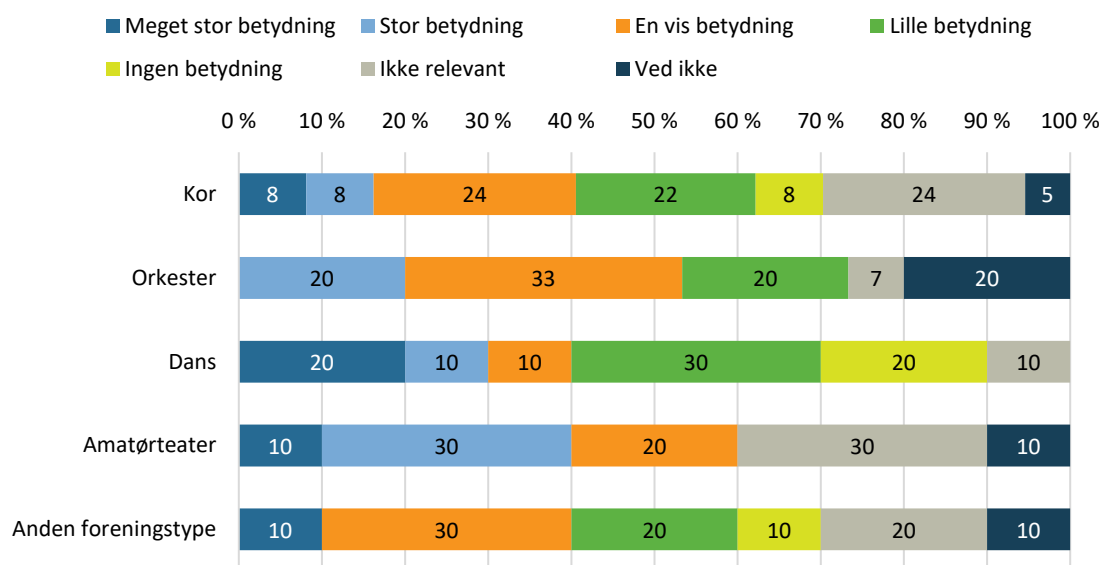
Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvor stor betydning har de følgende forhold for foreningen, når det gælder foreningens relationer til lokalsamfundet? – at arbejde sammen med andre lokale aktører." n=82 (Amatørteater: n=10, Kor: n=37, Anden foreningstype: n=10, Orkester: n=15, Dans: n=10.)

Figur 59: Foreningernes syn på deres egen lokale rolle ift. at være et lokalt samlingssted (pct.)

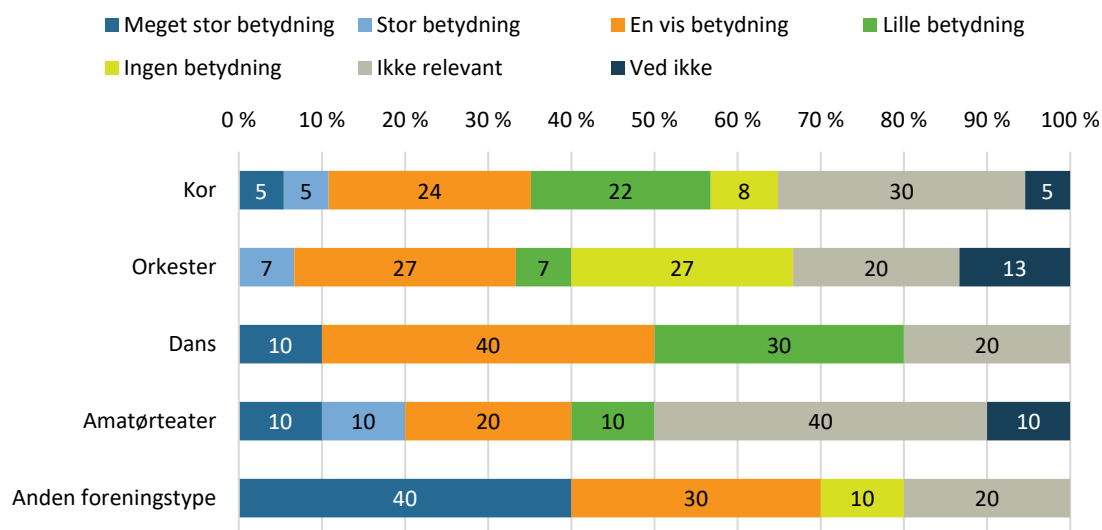
Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvor stor betydning har de følgende forhold for foreningen, når det gælder foreningens relationer til lokalsamfundet? – at være et lokalt samlingssted." n=82 (Amatørteater: n=10, Kor: n=37, Anden foreningstype: n=10, Orkester: n=15, Dans: n=10.)

Figur 60: Foreningernes syn på deres egen lokale rolle ift. at bevare og udvikle lokalsamfundets traditioner (pct.)

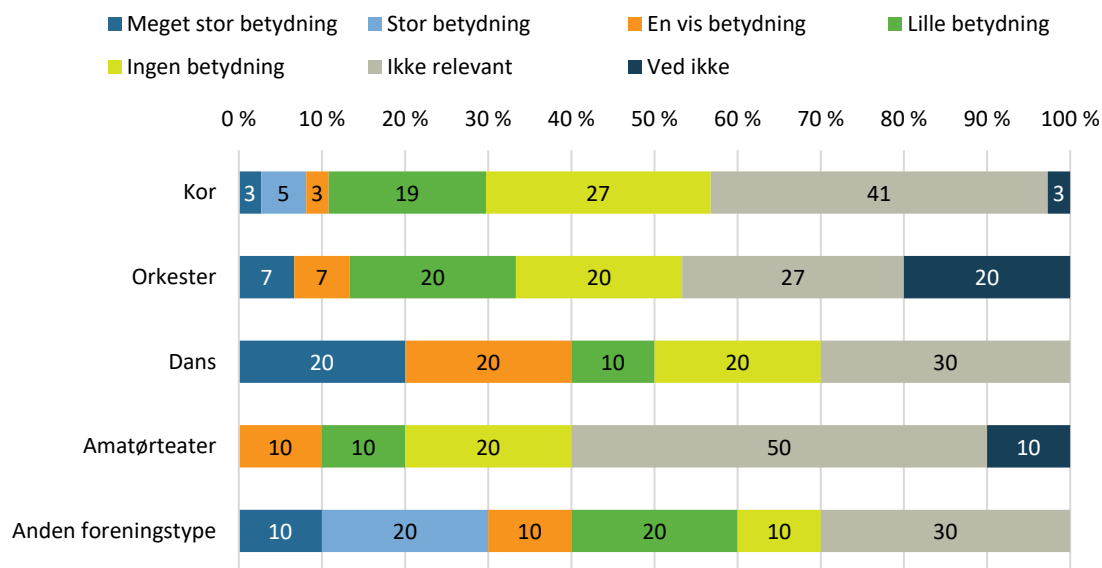
Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvor stor betydning har de følgende forhold for foreningen, når det gælder foreningens relationer til lokalsamfundet? – at bevare og udvikle lokalsamfundets traditioner." n=82 (Amatørteater: n=10, Kor: n=37, Anden foreningstype: n=10, Orkester: n=15, Dans: n=10.)

Figur 61: Foreningernes syn på deres egen lokale rolle ift. at bidrage til lokalsamfundets udvikling (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvor stor betydning har de følgende forhold for foreningen, når det gælder foreningens relationer til lokalsamfundet? – at bidrage til lokalsamfundets udvikling." n=82 (Amatørteater: n=10, Kor: n=37, Anden foreningstype: n=10, Orkester: n=15, Dans: n=10.)

Figur 62: Foreningernes syn på deres egen lokale rolle ift. at tiltrække nye borgere til lokalsamfundet (pct.)

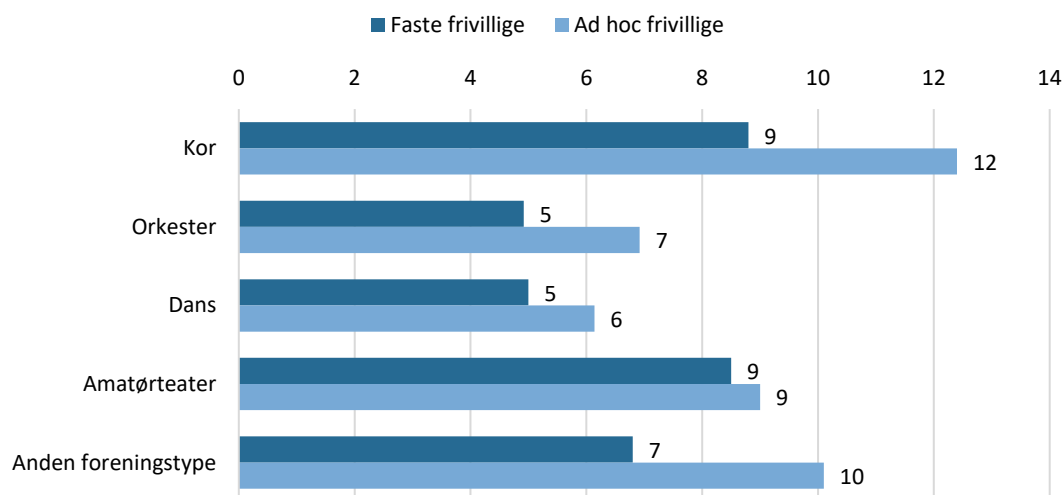

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvor stor betydning har de følgende forhold for foreningen, når det gælder foreningens relationer til lokalsamfundet? – at tiltrække nye borgere til lokalsamfundet." n=82 (Amatørteater: n=10, Kor: n=37, Anden foreningstype: n=10, Orkester: n=15, Dans: n=10.)

Foreningernes frivillige og økonomi

Der er forskel på, hvor mange frivillige foreningerne har på tværs af foreningstyper. Nedenstående figur viser det gennemsnitlige antal frivillige ud over bestyrelsen.

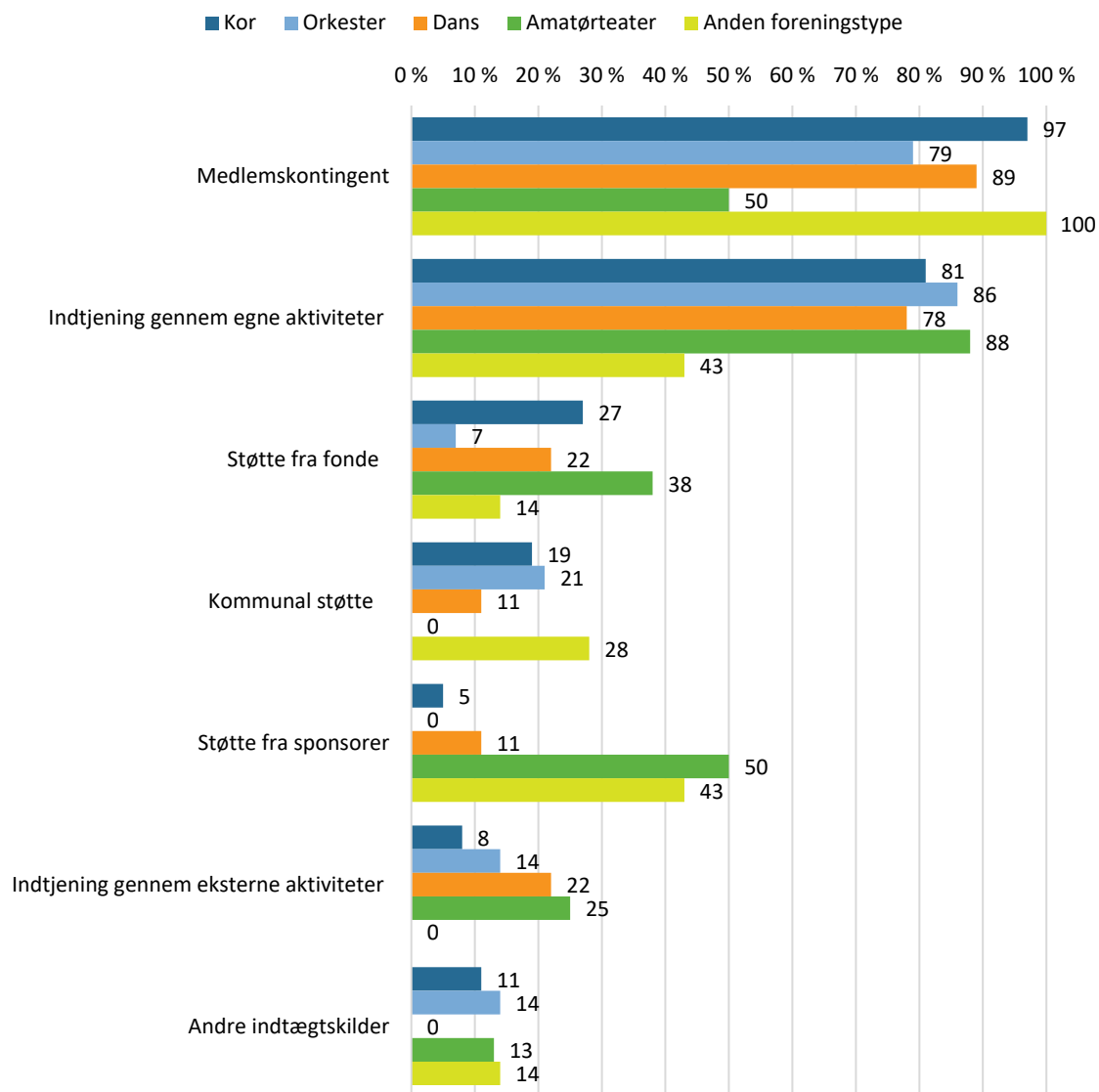
Figur 63: Gennemsnitlige antal frivillige i foreninger – fordelt på foreningstype

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvor mange ulønnede frivillige har foreningen haft det seneste år? (Godtgørelse af udgifter til telefon, reduktion i medlemskontingent, kørsel mv. betragtes IKKE som løn.) Skriv cirkatal." n=77 (Amatørteater: n=8, Kor: n=37, Anden foreningstype: n=9, Orkester: n=14, Dans: n=9).

Der er også forskel på, hvilke typer af indtægter, som de forskellige foreningstyper primært har.

Figur 64: Foreningernes indtægtskilder – fordelt på foreningstyper (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvilke indtægtskilder havde foreningen i det seneste regnskabsår?" n=75 (Amatørteater: n=8, Kor: n=37, Anden foreningstype: n=7, Orkester: n=14, Dans: n=9.)

Tabel 14: Foreningernes støtte fra kommunen – fordelt på foreningstyper (pct.)

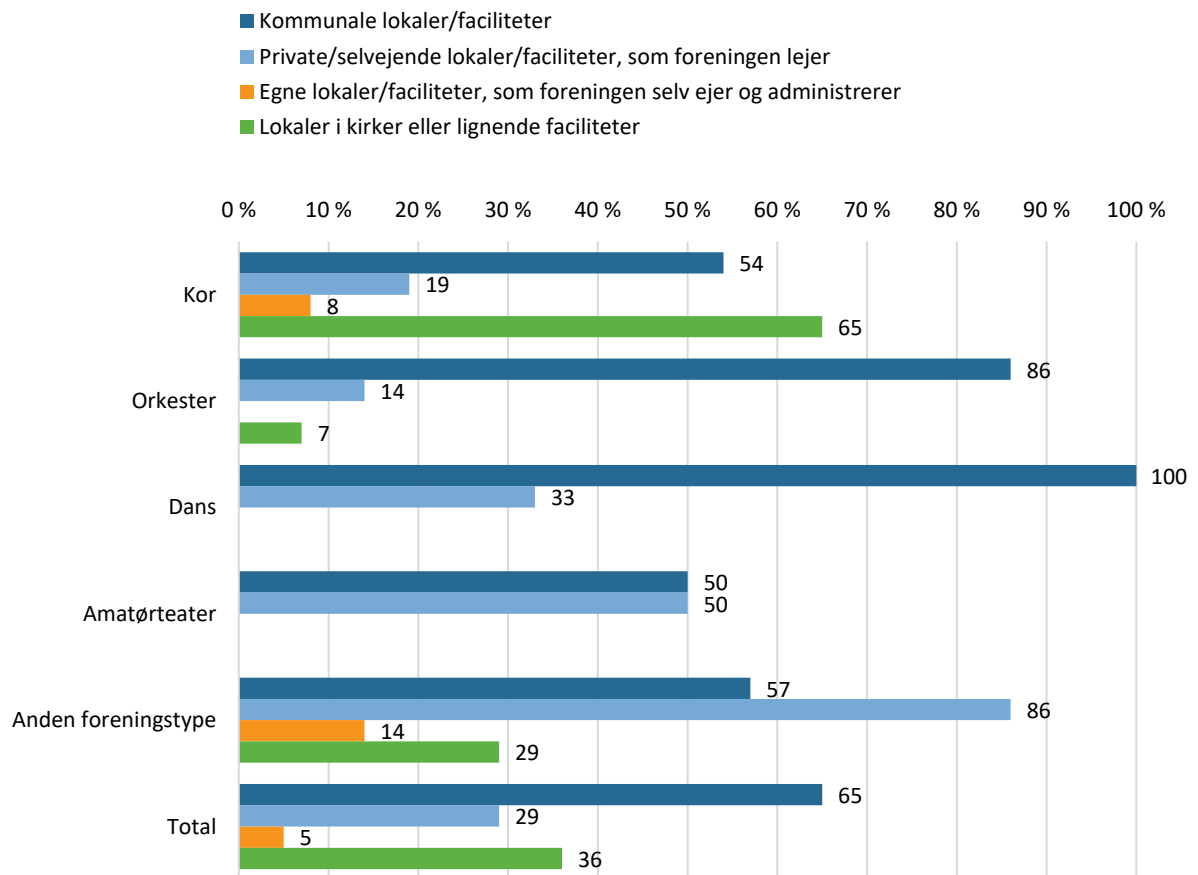
	Kor	Orkester	Dans	Amatør- teater	Anden foreningstype
Aktivitetstilskud efter folkeoplysningsloven	11	14	11	0	14
Tilskud til folkeoplysende voksenundervisning under folkeoplysningsloven	30	0	0	0	0
Lokaletilskud efter folkeoplysningsloven	11	0	22	0	0
Driftstilskud fra kommunen	3	0	0	13	14
Foreningen får stillet kommunale lokaler til rådighed	35	71	78	38	14
Støtte fra kommunale puljer efter ansøgning	30	71	33	38	42
Støtte til lederuddannelse/kurser	0	7	0	0	0
Andre former for støtte	8	7	0	0	42
Foreningen modtager ikke støtte	30	14	0	50	42

Tabellen viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Hvilke former for støtte har foreningen modtaget fra kommunen i det seneste regnskabsår? (Sæt kryds ved de støtteformer, foreningen har modtaget.) (Sæt gerne flere kryds.)" n=75 (Amatørteater: n=8, Kor: n=37, Anden foreningstype: n=7, Orkester: n=14, Dans: n=9.)

Foreningernes brug af lokaler

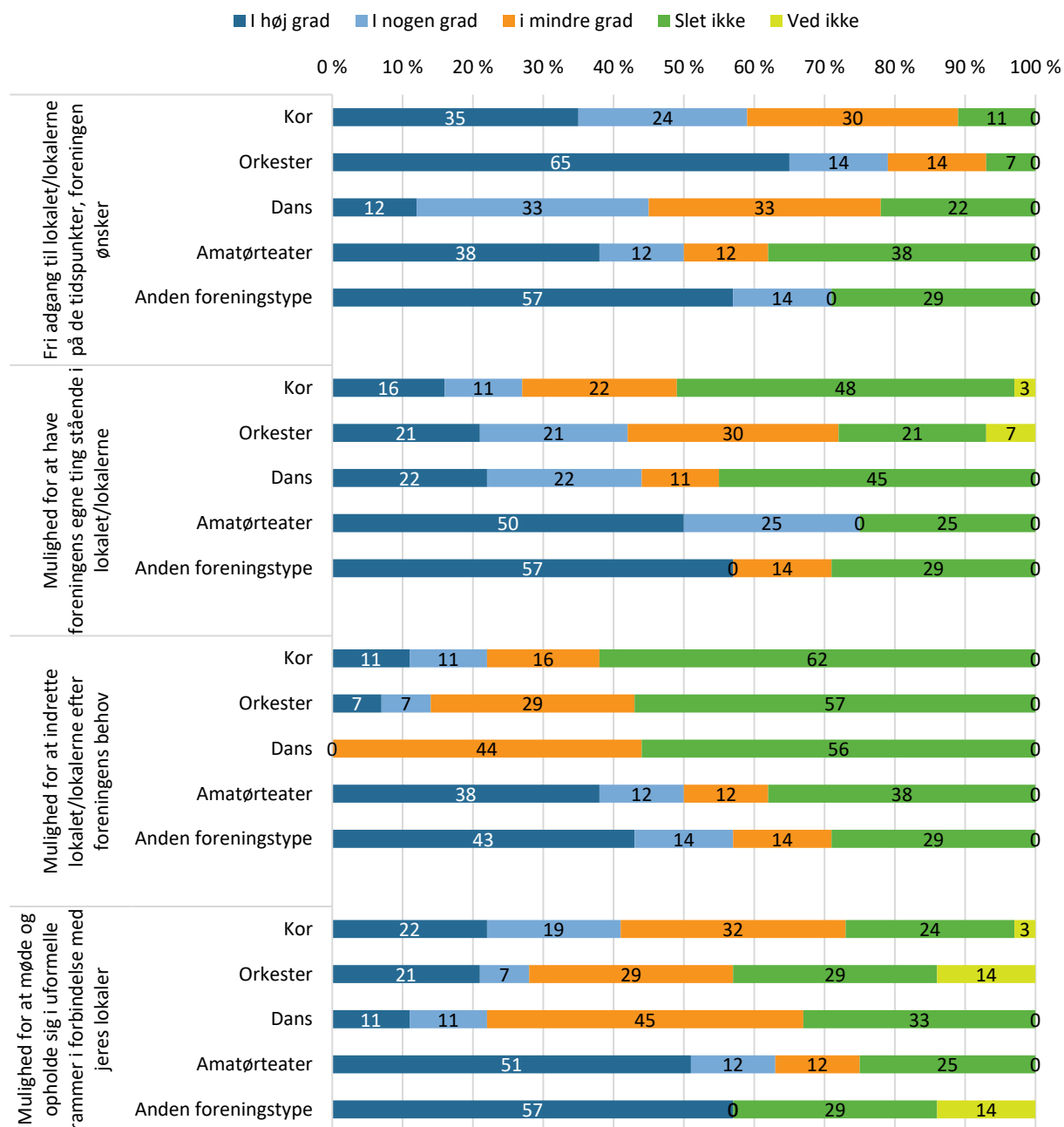
Der er stor forskel på, hvilke typer af faciliteter de forskellige foreningstyper anvender, samt i hvilken grad de oplever råderet over lokalerne.

Figur 65: Foreningernes brug af forskellige facilitetstyper (pct.)

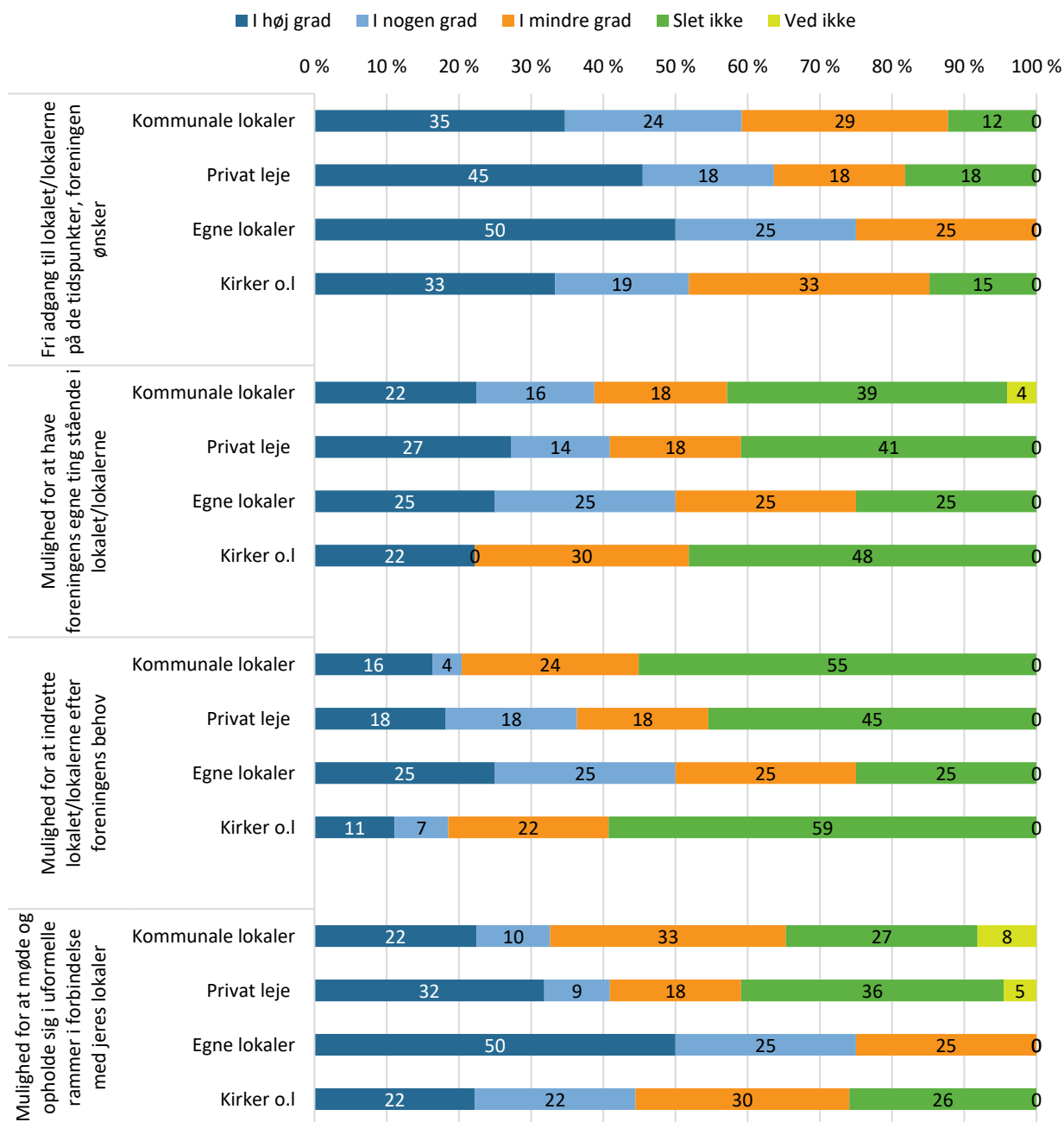
Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "Benytter foreningen nogen af de følgende lokale- og facilitetstyper til sine aktiviteter? (Sæt ét kryds i hver linje)" n=75 (Amatørteater: n=8, Kor: n=37, Anden foreningstype: n=7, Orkester: n=14, Dans: n=9.)

Figur 66: Foreningernes råderet over lokalerne – fordelt på foreningstype (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "I hvilken udstrækning har foreningen: (Sæt et kryds i hver linje)" n=75 (Amatørteater: n=8, Kor: n=37, Anden foreningstype: n=7, Orkester: n=14, Dans: n=9.)

Figur 67: Foreningernes råderet over lokalerne – fordelt på anvendte lokaletyper (pct.)

Figuren viser foreningernes svar på spørgsmålet: "I hvilken udstrækning har foreningen: (Sæt et kryds i hver linje)" fordelt på foreningens anvendte foreninger n=75 (Kommunale lokaler/faciliteter: n=59, Private/selvejende lokaler/faciliteter, som foreningen lejer: n=22, Egne lokaler/faciliteter, som foreningen selv ejer og administrerer: n=4, Lokaler i kirker eller lignende faciliteter: n=27).

Videncenter

for Folkeoplysning